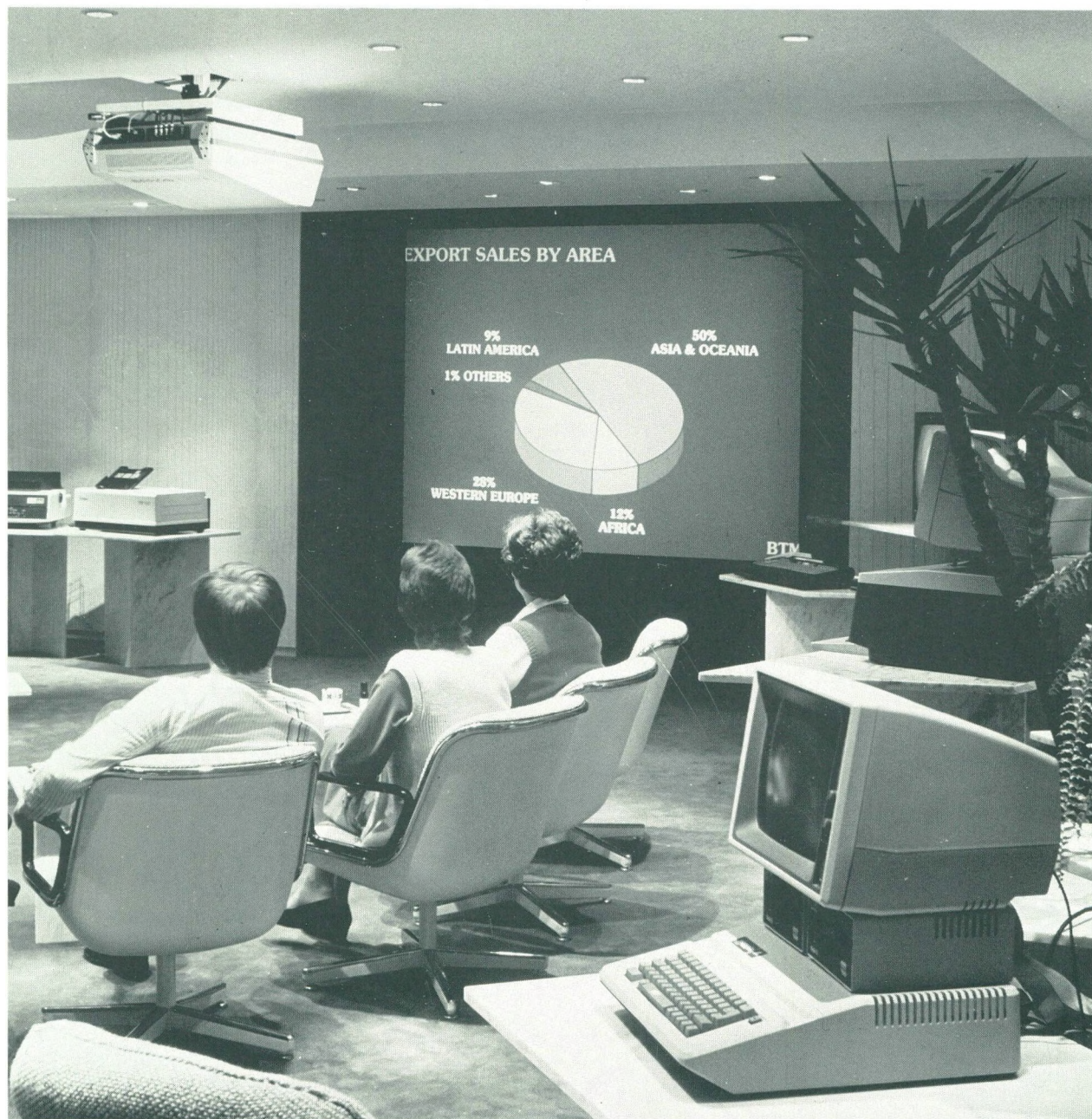

West-Vlaanderen Werkt

WES

1/1990

Januari / februari 1990
Tweemaandelijks tijdschrift
Verschijnt niet in juli en augustus

West-Vlaanderen Werkt

Tweemaandelijks uitgave
Verschijnt niet in juli en augustus

1.1990

32e Jaargang

Inhoud

Redactioneel

GOM-initiatief: Technologisch Management
Ondersteuning van KMO's

1

R. De Keyser

De financiële toestand van de Westvlaamse
industriële ondernemingen, 1984-88

3

P. Geldhof

Beleidsopties voor de rekreative valorizatie
van het Westvlaams Achterland

9

E. De Backer

Technologiebegeleiding in West-Vlaanderen

13

Tabel: Evolutie van de bezoldigde tewerkstelling
in West-Vlaanderen, 30 juni 1987-88

20

Spektrum

Westhoek-komitees gestart /23/ Telematica /23/
Christiaens /25/ Desimpel /25/ Poppies /25/
EFRO-steun /27/ WITAB /27/ Cast /28/
Europese oktroyen /29/ WIER /30/ Picanol /30/
Ruilverkaveling Beveren-IJzer /31/ Leiedal /33/
De Witte Lietaer /33/ Barco /33/ Bekaert /34/
Gaselwest /34/ Decospan /35/ WIH /35/
Natuurreservaat /35/ Destrooper /36/ Sioen /36/
Bellewaerde /37/ WVEM /37/ Colaert /37/
Lano /38/ Béliard-Polyship /38/

Nieuwtjes

40

WES

Westvlaams Economisch Studiebureau

Baron Ruzettelaan 33 8320 Brugge 4

Telefoon: 050/35.84.42

Telefax: 050/36.31.86

Postrekening 000-0125243-16

BTW: 408.382.668

Beschermkomitee

Baron P. van Outryve d'Ydewalle,

Ere-gouverneur, Ere-voorzitter WES;

De heren H. Smislaert (+), P. Monballyu en H. De fauw,

Ere-voorzitters Raad van Beheer WES;

Prof. Dr. O. Vanneste,

Gouverneur, Voorzitter WES;

De heren G. Defreyne, H. Olivier, F. Peuteman, P. Rosseel,

Mevrouw M.C. Van der Stichele-De Jaegere, de heer W. Vens

Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee

De heren L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine,

P. Meurrens, J. Pattyn, J. Theys, F. Van Damme,

N. Vanhove.

Redaktiesekretaris

De heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Abonnement 1990: 365 fr. (BTW en port inbegrepen)

Postrekening 000-0125243-16

WES, Baron Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Ontwerp lay-out

Johan Mahieu, Brugge.

Drukkerij

Groeninghe, Kortrijk.

Foto kaft

Archief Barco, Kortrijk

GOM-initiatief: Technologisch Management Ondersteuning van KMO's

Sinds een paar jaar wordt door de GOM-West-Vlaanderen, in het raam van technologietransfer, bijstand verleend aan KMO's inzake problemen die gesteld worden in de eigenlijke productie-eenheden. Tevens werd veel aandacht geschonken aan 'just-in-time', als essentieel onderdeel van de toeleveringsakties.

De talrijke intensieve contacten met de KMO's inzake zeer uiteenlopende technologische aspecten hebben een duidelijk inzicht gegeven inzake de ware technologische problemen en uitdagingen.

De KMO's zijn bezorgd om drie technologische trends: technologische markteisen op produkt en proces; hogere techniciteit en flexibiliteit; informatieverwerking en telekommunikatie.

De nieuwe technologische markteisen kunnen betrekking hebben op het snel introduceren van nieuwe produkten. Dit is echter niet het belangrijkste. Het up-to-date houden van de productieprocessen is veelal een grotere bezorgdheid. Daarenboven worden steeds hogere eisen gesteld aan de kwaliteit en de timing van de afgeleverde produkten, en aan de flexibiliteit van de leveringen. Dit alles is slechts mogelijk door een aangepaste produktie-opstelling en een strenge procesbeheersing.

Hogere techniciteit en flexibiliteit is een ware uitdaging. Indien de KMO-bedrijfsleiders zich bewust zijn van de technologische eisen door de markt gesteld, hebben ze niet altijd de nodige kennis om over te schakelen naar aangepaste productieprocessen, het verminderen van het aantal planningniveaus, flow-production en limiteren van tussenvoorraden, het beheersen van de doorlooptijden enz.

Parallel met deze stroomlijning van het produktieproces worden de KMO's geconfronteerd met de moderne informatieverwerking en de intense telekommunikatie. De bedrijfsleiders worden benaderd door een veelheid van commerciële firma's die elk hun systeem, produkten en diensten aanprijzen. Maar het is voor een KMO moeilijk om door al die bomen nog het bos te zien. Nochtans kan een KMO niet onverschillig blijven ten aanzien van CAD (Computer Aided Design) voor de nauwkeurigheid van de ontwerpgegevens en het snel opvangen van produktiewijzigingen. Evenzeer moet de bedrijfsleider oog hebben voor CAL (Computer Aided Logistics) voor de informatieverwerking van de bestellingen en de hoofdplanning, de gereduceerde planningniveaus, de voorraden en de materiaalluitgifte enz. Dit alles veronderstelt inzicht in de keuzemogelijkheid van hardware, software, LAN (Local Area Network), computers, telefooncentrale en hoe in de toekomst kommuniseren met de opdrachtgevers (transfer van data) enz.

Om aan deze technologische uitdagingen van de KMO's een passend antwoord te geven, wil de GOM-West-Vlaanderen in de tweede helft van dit jaar starten met Technologisch Management Ondersteuning, via een Westvlaamse Advies- en Begeleidingsgroep. Hiertoe heeft de GOM-West-Vlaanderen de medewerking verkregen van een aantal grote ondernemingen in West-Vlaanderen. Deze laatste zijn bereid enkele all-round produktiemensen met ruime ervaring ter beschikking te stellen van de Advies- en Begeleidingsgroep van de GOM. Dit forum zal via uiteenzettingen, praktijkervaringen, discussies en advies, de KMO's initiëren in de bovenvermelde problematiek. Terzake zal bij de KMO's in de komende weken een algemene oproep geschieden. De responderende KMO's zullen in werkgroepen worden ondergebracht. Doelbewust zullen de eigenlijke KMO-werkgroepen zeer beperkt worden gehouden. De kleine werkgroepen moeten de bevruchting van het groot bedrijf naar het klein bedrijf zo direkt en praktisch mogelijk laten verlopen. Praktische oriëntatie, aangepast aan de behoeften van een KMO, zal hierbij de leuze zijn.

Via deze nieuwe vorm van Technologisch Management Ondersteuning wordt gestalte gegeven én aan de technologietransfer én aan de eerder ingevoerde peterschapformule. Het is daarenboven een nieuwe vorm van endogene of autonome streekontwikkeling.

BANK VAN ROESELARE

Vlaanderens belangrijkste regionale bank
nauw verbonden
met de Westvlaamse
economische groei

De financiële toestand van de Westvlaamse industriële ondernemingen, 1984-88

R. De Keyser, Wetenschappelijk Medewerker WES

In dit artikel wordt de financiële toestand van de belangrijkste Westvlaamse industriële ondernemingen en sectoren geanalyseerd voor de periode 1984-88.

Het onderzoek slaat op de jaarrekeningen van 313 Westvlaamse bedrijven. Het betreft ondernemingen waarvan de tewerkstelling in 1988 minstens 100 personen of de omzet in dat jaar minstens 300 miljoen frank bedroeg. Ze dienden tevens het grootste deel van hun industriële activiteit in West-Vlaanderen te ontwikkelen en volledige jaarrekeningen neer te leggen.

Een belangrijk deel van de Westvlaamse industrie is in het onderzoek betrokken. Op een totale industriële tewerkstelling in West-Vlaanderen van 109.000 personen eind juni 1988, is ongeveer 54% vertegenwoordigd in de steekproef.

Na een korte beschrijving van een aantal kerncijfers, worden enkele belangrijke financiële ratio's besproken die de toegevoegde waarde, rentabiliteit, financiële structuur en likviditeit van de onderzochte ondernemingen typeren. Tenslotte wordt in een globale benadering de financiële gezondheidstoestand van de Westvlaamse industrie beoordeeld.

Enkele kerncijfers

De 313 onderzochte Westvlaamse industriële bedrijven realiseerden in 1988 een omzet van ongeveer 365 miljard fr. Dit is 12% meer dan in 1987. De geboekte omzettoename is hoog te noemen als men deze vergelijkt met de periode 1984-87 (+7%). De relatief belangrijkste stijging van de omzet werd waargenomen in de metaalnijverheid (+18%). In de konfektienijverheid daalde de omzet met bijna 10%.

Het balanstotaal van de betrokken Westvlaamse bedrijven is in 1988 verder opgelopen tot ongeveer 240 miljard fr. Het is met 15% aangegroeid in vergelijking met het jaar voordien. De toename van het totaal geïnvesteerd vermogen overschrijdt daarmee de toename van de omzet. Dit wijst erop dat de rotatie van de activa afgenomen is.

Van dit totaal geïnvesteerd vermogen behoort ongeveer 94 miljard fr. tot het eigen vermogen. Het eigen vermogen nam ten opzichte van 1987 toe met 10%. In de houtnijverheid bedroeg de stijging zelfs 23%. In de konfektienijverheid daarentegen was er een lichte terugloop (-1%).

De nettowinst van de onderzochte bedrijven bedroeg in 1988 bijna 10 miljard fr. Dit is omzeggens de helft meer dan in 1987. In de metaalnijverheid is de winst meer dan verdrievoudigd. Het winstcijfer in de konfektienijverheid sloeg om van een globaal positief resultaat in 1987 naar een globaal negatief resultaat in 1988.

De cash flow die de som is van de nettowinst en de afschrijvingen, nam met 11% toe tot ongeveer 28 miljard fr. Er was een relatief sterke toename van de cash flow merkbaar in de houtnijverheid (+23%). De cash flow viel terug tot de helft in de konfektienijverheid.

Tenslotte kunnen de investeringen van de beschouwde bedrijven in gebouwen en machines voor 1988 op 18 miljard fr. geraamd worden. Dit houdt een aangroei in met 10% ten opzichte van het jaar voordien. Belangrijke stijgingspercentages werden genoteerd in de metaal (+49%) en konfektienijverheid (+35%).

Toegevoegde waarde

Onder toegevoegde waarde verstaat men het verschil tussen de bedrijfsopbrengsten, enerzijds, en de aankopen van grond- en hulpstoffen, goederen en diensten, anderzijds. Het is een maatstaf voor de economische bijdrage van een bedrijf, sector of industrie. De hier besproken ratio drukt de toegevoegde waarde uit in procent van de bedrijfsopbrengsten.

De toegevoegde waarde van de geanalyseerde Westvlaamse industriële bedrijven bedroeg gemiddeld 27,2% van de bedrijfsopbrengsten in 1988. Figuur 1 toont aan dat de toegevoegde waarde na enkele jaren van stijging een weliswaar kleine daling vertoont¹.

Figuur 1 : Evolutie tussen 1984 en 1988 van de toegevoegde waarde van de Westvlaamse industrie (in % van de bedrijfsopbrengsten)

(1) In de figuren worden naast het gemiddelde nog drie andere waarden gegeven die toelaten de spreiding van de individuele ratiowaarden te evalueren. Hiertoe worden de ondernemingen gerangschikt in orde van grootte van hun ratiowaarde. De waarde van de middenterm van deze reeks stelt de mediaan voor. De laagste kwartielwaarde is deze waarde beneden dewelke 25% van de termen van de reeks vallen. Analooq is de hoogste kwartielwaarde deze waarde boven dewelke nog 25% van de termen van de reeks liggen.

De spreiding van de toegevoegde waarde is relatief groot: een vierde van de ondernemingen had in 1988 een toegevoegde waarde van minstens 40% terwijl eveneens een vierde van de ondernemingen een toegevoegde waarde had van niet meer dan 18%. Dit heeft duidelijk te maken met de aard van de industriële activiteit zoals geïllustreerd wordt in tabel 1.

Tabel 1: Evolutie tussen 1984 en 1988 van de toegevoegde waarde van de Westvlaamse industrie, naar sektor (in % van de bedrijfsopbrengsten).

Sektor	1984	1985	1986	1987	1988
Metaal	37,3	36,1	37,4	37,7	35,0
Textiel	24,6	25,0	27,6	28,4	26,4
Voeding	13,2	13,6	15,7	15,9	14,6
Hout	30,5	29,5	30,8	32,1	30,9
Konfektie	34,1	30,3	28,6	28,2	28,5
Bouwmaterialen	35,5	35,2	39,2	41,6	41,2
Diverse	24,0	25,1	27,8	26,5	26,0
Totaal	26,1	25,8	28,2	28,6	27,2

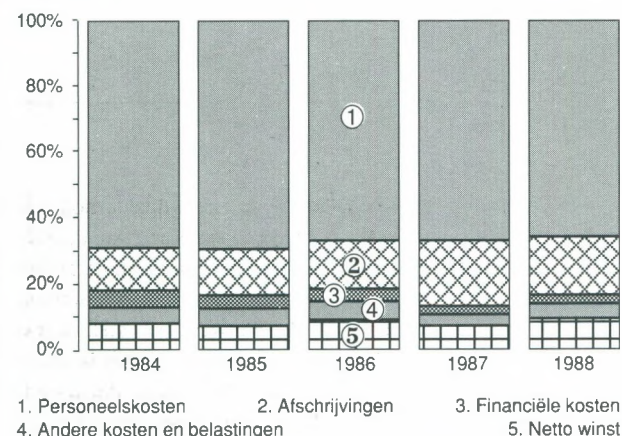
Uit deze tabel blijkt dat van de voornaamste industriële sectoren in West-Vlaanderen, de sektor van de bouwmaterialen en de metaalnijverheid de hoogste toegevoegde waarde realiseren (respectievelijk 41,2% en 35% in 1988). In de voedingsnijverheid bedraagt de toegevoegde waarde slechts 14,6%.

Subsectoren zoals de veevoedernijverheid en de zuivelindustrie boeken een toegevoegde waarde van slechts 7% tot 8%.

De toegevoegde waarde daalde tussen 1987 en 1988 in de belangrijkste Westvlaamse industriële sectoren zoals metaal, textiel, voeding en hout. In de andere sectoren bleef ze omzeggens konstant.

Figuur 2 illustreert de relatieve verdeling van de toegevoegde waarde over de verschillende produktiefactoren. Gemiddeld bijna twee derden van de toegevoegde waarde (65,6%) ging in 1988 naar personeelskosten, 17,7% naar afschrijvingen en 2,5% naar de netto financiële kosten². Uiteindelijk kan 9,8% van de toegevoegde waarde als nettowinst geboekt worden.

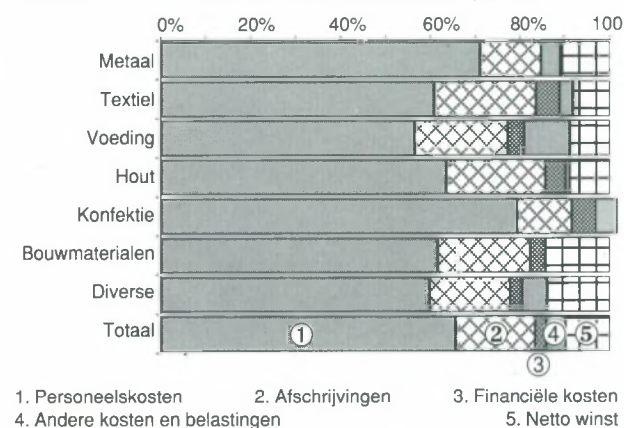
Figuur 2 : Evolutie tussen 1984 en 1988 van de componenten van de toegevoegde waarde van de Westvlaamse industrie (in %)

In vergelijking met de vorige jaren blijft het aandeel van de personeelskosten en de netto financiële kosten in de toegevoegde waarde afnemen. Het aandeel van de afschrijvingen is in vergelijking met 1987 enigszins gedaald, maar handhaaft zich op een hoog peil. De resulterende nettowinst overschrijdt deze van de vorige jaren.

Niet alleen de absolute grootte van de toegevoegde waarde verschilt sterk per sektor, ook de verdeling van de toegevoegde waarde wijkt soms sterk af. Figuur 3 illustreert deze verdeling voor de voornaamste Westvlaamse industriële sectoren in 1988.

Figuur 3 : Componenten van de toegevoegde waarde van de Westvlaamse industrie in 1988, naar sektor (in %)

Een eerste opvallende vaststelling is het feit dat de toegevoegde waarde van de konfektienijverheid niet volstaat om alle kosten te dekken. Daarnaast slopen de personeelskosten (82,2%) een relatief groot en de afschrijvingen (12,8%) een relatief klein deel op van de toegevoegde waarde in deze arbeidsintensieve sektor.

De voedingsnijverheid heeft relatief gezien het minst personeelskosten (56,6%) en is samen met de textiel-, hout- en bouwmaterialennijverheid het meest kapitaalintensief. In deze vier gevallen overschrijdt het aandeel van de afschrijvingen in de toegevoegde waarde 20%. Naast de konfektienijverheid wordt ook de metaalnijverheid gekenmerkt door een laag aandeel van de afschrijvingen (13,7%). Deze laatste sektor heeft evenwel geen netto financiële kosten. Het aandeel van de netto financiële kosten loopt op tot meer dan 5% van de toegevoegde waarde in de textiel- (5,3%) en konfektienijverheid (6%).

Als men de konfektienijverheid buiten beschouwing laat, blijkt het aandeel van de netto-winst in de meeste sectoren rond de 10% te schommelen. Het bedraagt maximaal 14,3% in de sektor van de bouwmaterialen en 13,9% in de diverse nijverheidstakken.

Rentabiliteit

De belangrijkste indicator voor de rentabiliteit van een bedrijf is de nettorentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen.

Deze ratio, die de procentuele verhouding is tussen de winst (of het verlies) na belastingen en het eigen ver-

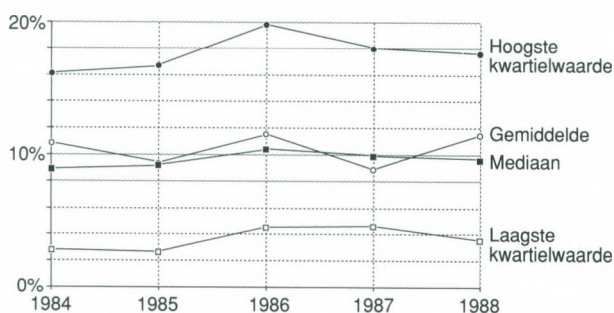
(2) Dit zijn de financiële kosten verminderd met de financiële opbrengsten.

mogen, bedroeg gemiddeld 11,5% in 1988. Daarmee wordt het resultaat van 1987 (8,9%) sterk overtroffen en het toprendement van 1986 benaderd.

Er dient hier echter onmiddellijk aan toegevoegd dat deze positieve evolutie in sterke mate beïnvloed werd door de overgang van een verliessituatie in 1987 naar een winstsituatie in 1988 in enkele grote Westvlaamse bedrijven. Dit wordt bevestigd door het mediaanrendement, dit is de middenterm in de naar dalende rentabiliteit gerangschikte ondernemingen. Het mediaanrendement bedroeg 9,6% in 1988 en wijkt daarmee slechts weinig af van de mediaanrendementen in de vorige jaren.

Uit figuur 4 blijkt verder dat een vierde van de ondernemingen in 1988 een hoog rendement op het eigen vermogen haalden (meer dan 18%). Een ander vierde van de bedrijven bracht het er minder goed van af en verdiende minder dan 3,5% op het eigen vermogen. Een achtste van de bedrijven leed zelfs een verlies in 1988.

Figuur 4 : Evolutie tussen 1984 en 1988 van de netto rentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen van de Westvlaamse industrie (in %)

Tabel 2 toont aan dat de toename van de nettorentabiliteit van het eigen vermogen zich enkel voordeed in de metaalsektor. Na een inzinking in 1987 bereikt men in deze sektor opnieuw een hoog gemiddeld rendementsniveau (16,1%). Deze evolutie dient grotendeels toegeschreven te worden aan de sterke resultaatsschommelingen van enkele grote bedrijven uit deze sektor. In dit verband kan verwezen worden naar de subsektor eerste verwerking en vervaardiging van metalen produkten waar in 1988 een gemiddeld rendement bereikt werd van 19,5% tegenover een gemiddeld verlies op het eigen vermogen van 2,7% in 1987. Het mediaanrendement voor deze sektor in 1988 bedroeg 12,4%.

Tabel 2: Evolutie tussen 1984 en 1988 van de nettorentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen van de Westvlaamse industrie, naar sektor (in %).

Sektor	1984	1985	1986	1987	1988
Metaal	12,0	11,6	13,2	5,5	16,1
Textiel	10,2	6,1	8,0	7,9	7,4
Voeding	12,5	12,8	14,6	9,6	9,0
Hout	6,6	8,1	10,6	13,4	13,5
Konfektie	5,5	-7,4	4,9	7,8	-5,1
Bouwmaterialen	8,3	9,9	12,4	19,3	15,1
Diverse	11,4	11,9	15,8	14,5	14,3
Totaal	10,9	9,4	11,6	8,9	11,5

In de textiel-, voedings-, houtnijverheid en de diverse nijverheidstakken bleef het nettorendement vrijwel stabiel in vergelijking met 1987.

Het rendement blijft vrij laag in de textielnijverheid (gemiddeld 7,4%). Het is kenschetsend voor de belangrijkste subsectoren: voorbereiding spinnerij, twijnderij (9,6%), weverij (6,9%) en tapijt (7,6%).

In de voedingsnijverheid ligt het rendement gemiddeld iets hoger (9%), maar ook hier is het als onvoldoende te evalueren. In de groentenijverheid was een kentering ten goede waar te nemen (van -12,9% in 1987 tot +3% in 1988).

In de sectoren hout en diverse blijft het rendement op een hoog niveau staan (respektievelijk 13,5% en 14,3%). Dit positief resultaat is in de houtnijverheid vooral in de subsektor van de houten halffabrikaten terug te vinden (18,2%) en minder in de meubelensubsektor (10,3%). Bij de diverse nijverheidstakken worden goede rendementen behaald door de subsectoren chemie (16,1%) en papier (17,5%).

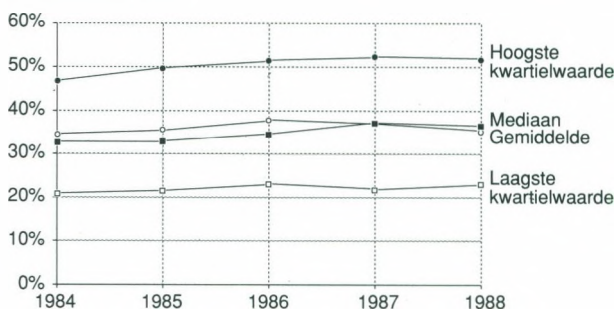
Tenslotte was een daling merkbaar van de gemiddelde nettorentabiliteit in de konfektienijverheid en de sektor van de bouwmaterialen. In deze laatste sektor blijft het gemiddeld rendement hoog (15,1%). In de konfektienijverheid is een globaal verlies van 5,1% van het eigen vermogen waar te nemen. Dit resultaat is weliswaar beïnvloed door enkele opvallende verliescijfers van bepaalde bedrijven, maar ook het mediaanrendement in deze sektor (3,7%) is als zwak te evalueren.

Financiële structuur

Voor het tweede opeenvolgende jaar is het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen van de Westvlaamse industrie gedaald. Het bedraagt nu nog gemiddeld 35,2% tegenover 36,9% in 1987 en 37,9% in het topjaar 1986. Alarmerend is deze evolutie echter niet. Ten eerste is de buffer van het eigen vermogen nog voldoende groot. Ten tweede is de relatief grotere financiering met vreemd vermogen in het laatste jaar voornamelijk met niet-rentedragende schuld gebeurd gezien de netto financiële kosten nauwelijks toegenomen zijn tussen 1987 en 1988.

Figuur 5 toont verder aan dat de individuele structuurverschillen groot blijven. Een vierde van de onderzochte bedrijven bevindt zich in een zeer comfortabele positie gezien ze over meer eigen dan vreemd vermogen beschikken. Een ander vierde van de bedrijven financiert zich voor hoogstens 23% met eigen vermogen, wat een eerder zwakke basis vormt.

Figuur 5 : Evolutie tussen 1984 en 1988 van het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen van de Westvlaamse industrie (in %)

HORIZONTALE FINANCIËLE ANALYSE

SEKTOR: WEVERIJ	1984		1985		1986		1987		1988	
	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX
RUBRIEK										
BALANSREKENINGEN										
VASTE AKTIVA	4931045	100.0	5289853	107.3	5758127	116.8	6881642	139.6	9730371	197.3
MATERIELE VASTE AKTIVA	4127376	100.0	4368573	105.8	4469752	108.3	4672458	113.2	4806693	111.6
VLOTTENDE AKTIVA	12555683	100.0	13706395	109.2	14670432	103.5	15416070	105.8	15650120	105.1
VOORRADEN	5062668	100.0	5151984	101.8	5237633	103.5	5355907	105.8	5320516	105.1
KLANTEN	4673486	100.0	5282028	108.6	5336387	109.5	5681408	116.2	5985782	122.9
LIQUIDE MIDDELEN	9572447	100.0	615923	133.7	1361555	118.7	11806819	123.3	452483	98.2
EIGEN VERMOGEN	7914281	100.0	8618343	108.8	9067004	114.6	10490893	132.6	13356242	175.8
VERMOGEN OP >1 JAAR	1840116	100.0	2270814	117.0	2424087	124.9	3084037	158.0	3406076	168.6
SCHULDEN OP MAX 1 JAAR	5874085	100.0	6347529	108.3	6642917	111.2	7406856	124.0	9591173	163.6
VERVALLENDE SCHULDEN OP >1 J.	246144	100.0	272881	110.9	521098	211.7	686676	279.0	734870	298.6
KREDIETINSTELLINGEN	1157181	100.0	1426401	123.3	1218164	105.3	1280273	110.1	3775011	116.9
LEVERANCIERS	3227193	100.0	3227949	100.0	3498651	109.7	3584993	111.1	25380482	145.1
TOTAAL BALANS	17486706	100.0	18986248	108.6	20428558	116.8	22237716	127.5	25380482	145.1
INKOMSTEN EN UITGAVEN										
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	22546444	100.0	24899482	110.4	24865716	110.3	24442290	108.4	24966908	110.7
BEDRIJFSKOSTEN	20936718	100.0	23397196	111.8	23032284	110.0	23063588	110.2	23486588	112.2
GOEDEREN	15219890	100.0	17170068	112.8	16697927	109.7	16517439	108.5	17153292	112.7
PERSONEELSKOSTEN	4421493	100.0	4780483	108.3	4788074	108.5	4988511	112.8	4883780	110.5
AFSCHRIJVINGEN	1287125	100.0	1426876	112.6	1461019	118.1	1525011	120.4	1450717	114.5
ANDERE BEDRIJFSKOSTEN	28210	100.0	9767	34.6	40175	142.4	32629	115.7	8768	31.1
BEDRIJFSRESULTAAT	1609726	100.0	1491286	92.6	1833432	113.9	1378702	85.6	1470340	91.3
NETTO FINANCIELE KOSTEN	340905	100.0	227589	66.8	332020	87.4	291428	85.5	40598	7.3
NETTO UITZONDERLIJKE KOSTEN	-556465	100.0	-47473	8.5	-188967	34.0	-223294	88.0	-477857	87.6
NETTO WINST OF VERLIES VAN HET BOEKJAAR	545521	100.0	524830	96.2	876267	124.0	479931	88.0	934142	65.2
BELASTINGEN	1279751	100.0	786346	61.4	1014112	79.2	830632	64.9	2282423	89.5
CASH-FLOW	2550071	100.0	2222227	87.1	2522227	98.9	2351548	92.2	1298373	78.9
INVESTERINGEN	1645845	100.0	1443334	87.7	1483479	90.1	1449747	88.1	1298373	78.9
INVESTERINGEN IN GEBOUWEN	152647	100.0	160259	98.5	195401	120.1	315121	193.7	124141	76.3
INVESTERINGEN IN MACHINES	1483198	100.0	1283075	86.5	1288078	86.8	1134826	76.5	1174231	79.2
AANTAL BEDRIJVEN	26		26		26		26		25	

VERTIKALE FINANCIËLE ANALYSE

SEKTOR: WEVERIJ	1984		1985		1986		1987		1988	
	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX	WAARDE	INDEX
RUBRIEK										
BALANSSTRUCTUUR										
VASTE AKTIVA	28.20	100.0	27.85	100.0	28.18	100.0	30.66	100.0	38.34	100.0
MATERIELE VASTE AKTIVA	23.80	100.0	23.00	96.6	21.88	92.0	20.95	88.3	18.15	80.4
VLOTTENDE AKTIVA	71.80	100.0	72.15	100.5	71.81	100.0	69.14	96.3	61.68	85.9
VOORRADEN	20.95	100.0	27.12	129.4	25.64	122.4	24.02	114.7	20.86	94.7
KLANTEN	27.87	100.0	27.86	100.0	26.12	93.7	25.39	91.5	23.60	84.7
LIQUIDE MIDDELEN	2.63	100.0	3.24	123.2	2.56	97.3	2.09	79.4	47.38	1761.8
EIGEN VERMOGEN	54.74	100.0	54.63	99.8	44.38	81.1	47.05	85.9	52.62	114.4
VERMOGEN OP >1 JAAR	45.26	100.0	45.37	100.2	11.87	26.2	13.83	30.8	13.42	29.7
SCHULDEN OP MAX 1 JAAR	11.10	100.0	11.95	107.7	32.52	292.0	33.22	298.3	39.20	353.1
SCHULDEN OP >1 JAAR	34.16	100.0	1.44	4.2	2.55	7.3	3.08	8.8	4.05	11.8
VERVALLENDE SCHULDEN OP >1 J.	1.41	100.0	7.51	532.6	5.96	422.7	5.74	414.7	14.87	1054.4
KREDIETINSTELLINGEN	18.46	100.0	16.99	92.0	16.69	90.5	16.08	87.2	100.00	100.0
LEVERANCIERS	100.00	100.0	100.00	100.0	100.00	100.0	100.00	100.0	100.00	100.0
TOTAAL BALANS	100.00	100.0	100.00	100.0	100.00	100.0	100.00	100.0	100.00	100.0
RESULTATENSTRUCTUUR										
BEDRIJFSOPBRENGSTEN	92.86	100.0	94.01	101.2	92.15	99.1	94.36	101.5	94.11	101.1
BEDRIJFSKOSTEN	67.50	100.0	68.99	102.2	67.15	99.6	67.58	100.7	65.70	96.3
GOEDEREN	19.61	100.0	19.25	98.2	19.30	98.4	20.41	104.1	19.56	95.8
PERSONEELSKOSTEN	5.62	100.0	5.73	101.9	6.02	107.1	6.24	111.2	6.81	112.1
AFSCHRIJVINGEN	0.13	100.0	0.04	30.8	0.16	123.1	0.13	100.0	0.04	30.8
ANDERE BEDRIJFSKOSTEN	7.14	100.0	5.99	83.9	1.34	18.9	1.19	16.7	0.80	11.1
BEDRIJFSRESULTAAT	1.51	100.0	0.91	60.3	-0.78	-51.7	1.96	129.8	-0.16	-10.7
NETTO FINANCIELE KOSTEN	-2.47	100.0	-0.19	7.7	2.72	110.1	3.40	154.1	1.91	74.7
NETTO UITZONDERLIJKE KOSTEN	2.42	100.0	3.16	130.6	4.08	168.2	3.40	140.5	2.34	96.5
NETTO WINST OF VERLIES VAN HET BOEKJAAR	5.68	100.0	5.68	100.0	5.68	100.0	5.68	100.0	5.68	100.0
BELASTINGEN	12.85	100.0	11.81	91.9	13.46	104.6	11.96	93.0	11.80	91.8
RENDERINGSRATIO'S										
BRUTO VERKOOPMARGE (IN %)	7.07	100.0	5.84	82.6	7.21	101.9	6.57	93.1	5.72	81.1
NETTO VERKOOPMARGE (IN %)	21.14	100.0	18.14	85.8	19.54	92.4	16.57	78.4	13.98	63.8
BRUTO RENTAB. V.R. TOTAAL AKTIE (IN %)	13.87	100.0	10.58	76.3	12.16	87.6	9.75	70.3	10.83	78.2
NETTO RENTAB. V.R. TOTAAL AKTIE (IN %)	18.83	100.0	12.72	67.6	14.68	78.0	10.95	58.1	6.94	36.9
RENTAB. EIGEN VERM. VOOR BELAST. (IN %)	13.37	100.0	7.58	56.7	8.93	66.9	7.04	52.3	6.94	51.9
RENTAB. EIGEN VERMOGEN (IN %)										
SOLVABILITEITSRATIO'S										
SCHULDGRAAD	0.83	100.0	0.83	100.0	0.80	96.4	0.89	107.1	1.11	133.7
FINANCIELE AFHANKELIJKHEID (IN %)	45.26	100.0	45.37	100.2	33.22	73.4	33.40	73.8	31.36	69.3
ZELFFINANCIEERINGSRAAD (IN %)	28.83	100.0	31.30	108.6	1.21	4.2	1.12	3.9	1.31	4.2
FINANCIELE HEBBOOM	1.36	100.0	1.20	87.5	27.82	2045.6	22.42	1649.0	67.01	4985.4
DEKING VV DR DE CASH-FLOW (IN %)	131.44	100.0	87.86	66.8	104.04	79.1	76.25	57.9	310.59	232.4
DEKING VV DR DE CASH-FLOW (IN %)	3.89	100.0	814.36	20933.4	483.89	12441.7	342.47	8784.4	2.63	67.6
DEKING VV DR DE C-F (IN %)										
DEKING VV DR DE C-F (IN %)										
INTERESTDEKING	2.10	100.0	1.35	64.3	1.42	67.6	1.36	64.3	1.04	49.5
LIKWIDITEITSRATIO'S										
CURRENT RATIO	1.25	100.0	4.49	359.2	3.67	293.6	3.03	242.4	2.89	231.1
ACID TEST RATIO	2.67	100.0	4.49	168.1	3.67	137.1	3.03	112.1	2.89	108.2
OMVLOTTING LIKWIDITEITSRATIO (IN %)										
ROTATIERATIO'S										
ROTATIE VAN HET TOTAAL AKTIE	1.28	100.0	1.30	101.6	1.21	94.5	1.09	84.7	0.98	76.6
VOORRAADROTATIE	4.11	100.0	4.52	109.9	4.38	106.6	4.29	104.4	4.13	100.0
KLANTENROTATIE	4.59	100.0	4.87	106.1	4.63	100.9	4.63	100.9	4.52	98.5
LEVERANCIERSROTATIE	4.78	100.0	5.30	110.7	4.87	101.9	4.87	101.9	4.87	101.9
OVERBRUGGINGSPERIODE (IN DAGEN)	92.00	100.0	90.13	97.9	87.05	94.6	91.36	98.2	90.79	97.6
TOEGEVOEGDE WAARDE										
TOEGEVOEGDE WAARDE (IN %)	32.50	100.0	31.01	95.4	32.85	101.1	32.42	98.7	31.30	95.8
AANDEEL PERSONEELSKOSTEN (IN %)	60.35	100.0	62.07	102.9	58.74	97.3	62.95	104.4	62.50	103.4
AANDEEL AFSCHRIJVINGEN (IN %)	17.29	100.0	0.13	0.8	0.49	2.8	0.41	2.3	0.11	0.6
AANDEEL AND. BEDRIJFSKOSTEN (IN %)	0.39	100.0	2.95	756.4	4.08	1045.6	3.68	940.5	-0.52	-13.3
AANDEEL FINANCIELE KOSTEN (IN %)	4.65	100.0	-0.62	-13.3	8.28	178.1	-2.82	-60.6	6.12	132.4
AANDEEL AND. FINANCIELE KOSTEN (IN %)	-7.40	100.0	6.80	-92.0	12.42	-164.8	10.48	-106.8	10.68	-114.8
AANDEEL FINANCIELE KOSTEN (IN %)	7.45	100.0	10.19	136.8						

Enkel de sectoren hout en diverse konden hun financiële structuur in 1988 daadwerkelijk verbeteren. De sektor van de bouwmaterialen blijft echter koploper met een aandeel van 44,4% eigen middelen op alle ter beschikking staande middelen.

Uitzondering gemaakt voor de metaalnijverheid, is er in de andere sectoren een verslechtering van de financiële structuur merkbaar. In geen enkele van deze gevallen bedraagt het eigen vermogen echter gemiddeld minder dan een derde van het totaal vermogen (zie tabel 3).

Tabel 3: Evolutie tussen 1984 en 1988 van het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen van de Westvlaamse industrie, naar sektor (in %).

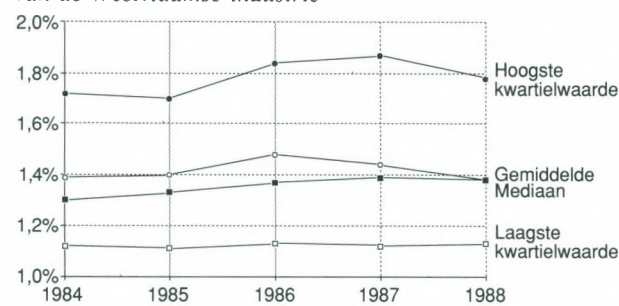
Sektor	1984	1985	1986	1987	1988
Metaal	32,3	32,8	34,5	32,3	32,3
Textiel	38,2	39,8	42,5	39,7	36,4
Voeding	34,8	35,0	39,3	41,1	35,2
Hout	32,2	32,9	34,4	35,0	36,4
Konfektie	37,1	33,3	38,6	37,3	33,5
Bouwmaterialen	35,5	40,7	39,9	44,2	44,4
Diverse	32,7	35,8	37,5	37,7	40,6
Totaal	34,5	35,5	37,9	36,9	35,2

Likwiditeit

De likwiditeit of het betaalvermogen op korte termijn wordt nagegaan met behulp van de current ratio d.i. de verhouding tussen de vlottende activa (voorraden, vorderingen op maximaal 1 jaar, beleggingen en kasmiddelen) en de schulden op maximum 1 jaar.

Figuur 6 duidt aan dat de gemiddelde likwiditeitspositie van de Westvlaamse industrie er voor het tweede opeenvolgende jaar op achteruit gegaan is. De gemiddelde current ratio bedroeg 1,38 in 1988 tegenover 1,44 in 1987 en 1,48 in 1986. De vlottende activa blijven evenwel de schulden op korte termijn overtreffen met circa 40%. Er moet dus al een zeer significante waardevermindering van de vlottende activa optreden vooraleer de schulden op korte termijn niet meer kunnen worden terugbetaald.

Figuur 6 : Evolutie tussen 1984 en 1988 van de current ratio van de Westvlaamse industrie

Nochtans moet een vierde van de bedrijven waakzaam blijven gezien hun current ratio maximum 1,13 bedraagt in 1988. Net als in de voorgaande jaren is de likwiditeitspositie van een achtste van de bedrijven to-

taal onvoldoende. De current ratio van deze bedrijven bedroeg minder dan 1, wat inhoudt dat deze bedrijven niet in staat waren om hun betalingsverplichtingen op korte termijn na te komen.

Tabel 4 geeft aan dat er zich een verruiming van de likwiditeitspositie voordeed in de sectoren hout, bouwmaterialen en diverse. De current ratio daalde in de andere sectoren. Globaal genomen wijken de individuele sektorresultaten slechts weinig af van het industrie-gemiddelde.

Tabel 4: Evolutie tussen 1984 en 1988 van de current ratio van de Westvlaamse industrie, naar sektor.

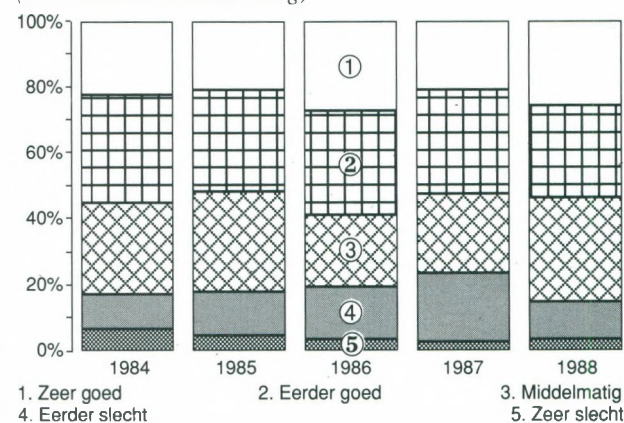
Sektor	1984	1985	1986	1987	1988
Metaal	1,41	1,37	1,46	1,45	1,39
Textiel	1,53	1,58	1,66	1,53	1,40
Voeding	1,29	1,33	1,41	1,42	1,30
Hout	1,35	1,33	1,32	1,27	1,35
Konfektie	1,50	1,33	1,53	1,58	1,46
Bouwmaterialen	1,32	1,34	1,31	1,38	1,49
Diverse	1,21	1,27	1,32	1,29	1,39
Totaal	1,39	1,40	1,48	1,44	1,38

Globale benadering

De ratio's in verband met de rentabiliteit, financiële structuur en likwiditeit geven elk op zich waardevolle informatie. Door deze ratio's met elkaar in verband te brengen kan het inzicht in de financiële toestand van een bedrijf, een sektor of de gehele industrie merklijk verdiept worden.

Hiervoor worden de nettorentabiliteit van het eigen vermogen na belastingen, het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen en de current ratio van elk bedrijf voor een bepaald boekjaar vergeleken met een aantal standaardwaarden. De uitkomst van deze vergelijking laat toe de financiële toestand van elk bedrijf voor dat jaar te katalogeren als zeer goed, goed, middelmatig, slecht of zeer slecht. Op deze manier kan men dus nagaan welk deel van de bedrijven en ook welk deel van de tewerkstelling in elk van de vijf klassen valt. Dit laatste wordt voorgesteld in figuur 7.

Figuur 7 : Evolutie tussen 1984 en 1988 van de financiële gezondheidstoestand van de Westvlaamse industrie (in % van de tewerkstelling)

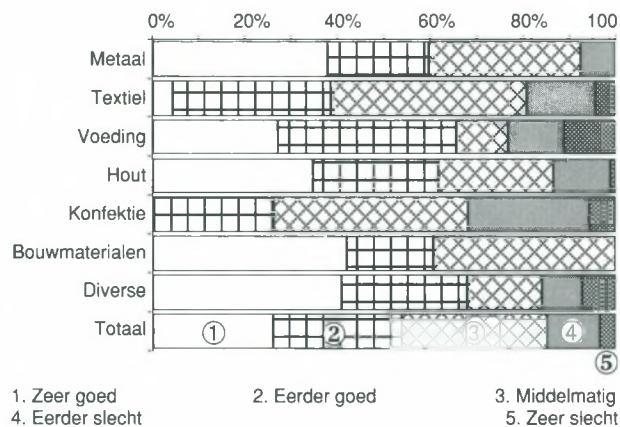
De bedrijven waarvan de financiële toestand op basis van de resultaten voor het boekjaar 1988 als zeer goed werd beoordeeld, vertegenwoordigen 26% van de tewerkstelling in de steekproef. Daarnaast situeert 27,7% van de tewerkstelling zich in ondernemingen met een redelijk goede financiële positie.

Ongeveer 11% van de tewerkstelling bevindt zich in bedrijven die op financieel vlak eerder slecht scoren, terwijl 4% zich situeert in ondernemingen die een zeer slechte financiële situatie vertonen.

Globaal genomen kan men stellen dat de financiële gezondheidstoestand van de Westvlaamse industrie er in 1988 niet op verslechterd is. Een kleiner deel van de tewerkstelling is terug te vinden in bedrijven met eerder slechte tot zeer slechte resultaten, en een groter deel in bedrijven met zeer goede resultaten.

De financiële gezondheidstoestand blijkt sterk uiteen te lopen over de verschillende sectoren (zie figuur 8). De situatie is erg gunstig in de sektor van de bouwmaterialen waar meer dan 40% van de tewerkstelling gekoncentreerd is in bedrijven met zeer goede resultaten en waar geen bedrijven met slechte resultaten kunnen worden aangetroffen.

Figuur 8 : Financiële gezondheidstoestand van de Westvlaamse industrie in 1988, naar sektor (in % van de tewerkstelling)

Ook in het geheel van de diverse nijverheidstakken is de toestand goed te noemen gezien bijna 70% van de tewerkstelling gelokaliseerd is in bedrijven met goede tot zeer goede financiële ratio's.

De situatie is het slechtst in de konfektielijverheid waar geen enkel bedrijf zeer goede resultaten voorlegt en 32% van de tewerkstelling te situeren is in bedrijven met eerder slechte tot zeer slechte financiële resultaten.

Besluit

De meeste beschouwde indicatoren wezen in 1988 op een beperkte verslechtering van de financiële positie van de Westvlaamse industrie. Zowel de gemiddelde toegevoegde waarde, als het gemiddeld aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen, als de gemiddelde current ratio daalden in vergelijking met het jaar voordien. Enkel de gemiddelde nettorentabiliteit van het eigen vermogen nam toe. Bij nader toezien bleek het mediaanrendement evenwel een status quo te vertonen. Ondanks deze evolutie bleven de meeste indicatoren zich handhaven op een bevredigend niveau.

De sektor van de bouwmaterialen is, mede onder invloed van de hoogconjunctuur in de bouwnijverheid, de financieel gezondste sektor van de Westvlaamse industrie. Er is een hoge toegevoegde waarde, een hoog rendement, een goede financiële structuur en likwiditeit. Geen enkel bedrijf uit deze sektor legt slechte resultaten voor.

In de konfektielijverheid werd een duidelijke verslechtering van de financiële resultaten vastgesteld, die vooral inzake de nettorentabiliteit van het eigen vermogen opmerkelijk was.

Globaal genomen blijkt 54% van de tewerkstelling in de onderzochte bedrijven in 1988 gesitueerd te zijn in ondernemingen met een goede tot zeer goede financiële positie. Ongeveer 15% van de tewerkstelling is terug te vinden in bedrijven met slechte tot zeer slechte financiële resultaten.

GASELWEST

intercommunale voor
elektriciteit
aardgas
teledistributie

Exploitatiezetel:
Rijsselsestraat 57
8500 KORTRIJK
Tel. (056) 36 92 11

Beleidsopties voor de rekreatieve valorizatie van het Westvlaams Achterland

P. Geldhof, Directeur Westvlaamse Vereniging voor de Vrije Tijd vzw

Inleiding

Onze maatschappij evolueert zeer snel. Veel waarden en normen in onze samenleving worden in vraag gesteld en herijkt. Het gaat hierbij niet alleen om het verleggen van aksenten; vaak ook is een fundamenteel andere opstelling t.a.v. tal van maatschappelijke vraagstukken waarneembaar. Zo doen zich ook grondige wijzigingen voor in de beleving en estimering van arbeid en vrije tijd. Arbeid heeft zijn eksklusief karakter als zingever voor het leven verloren. Naast het arbeidsetos is ook een vrijetijdsetos ontstaan. Een en ander heeft ertoe geleid dat de vrije tijd anders wordt beleefd en besteed. Er is sprake van 'vrije tijd in nieuwe stijl', met als voornaamste karakteristieken: meer actieve rekreatie, een grotere participatie aan sportieve ontspanningsvormen en een sterke groeitrend van de doe- en belevingsvakanties.

Het is duidelijk dat dit ook zijn konsekventies heeft voor het toerisme en het toeristisch beleid. Weliswaar zijn op korte termijn geen aardverschuivingen te verwachten, maar toch moet er rekening mee gehouden worden dat de nieuwe trends zich zullen vertalen in andere klemtonen in het behoeftenpatroon van rekreatant en vakantieganger.

Het achterland op de voorgrond

Een voor de hand liggende ontwikkeling daarbij lijkt o.m. een sterkere gerichtheid op, en een intensievere benutting van het Westvlaamse achterland. Dit betekent niet dat de kust als zwaartepunt van het toerisme in West-Vlaanderen aan betekenis zal inboeten; integendeel, eerder mag men verwachten dat de kust vaker als uitvalsbasis voor een verkenning van het achterliggende polderland zal fungeren.

Daarnaast zal het Westvlaamse achterland op zich, ook een groeiend aantal rekreatanten voor een dagtocht of een belevingsvakantie aanspreken. Daartoe dienen echter de aanwezige potenties maximaler te worden gevaloriseerd, zonder daarbij afbreuk te doen aan het specifiek karakter en de eigenheid van de provincie.

West-Vlaanderen en zijn achterland hebben voldoende eigen troeven en mogelijkheden om, mits de nodige ontsluiting en toerusting, in staat te zijn een grote schare bezoekers aan te trekken en hen ook voldoende te boeien voor een vakantie.

Het beschikt over een rijk en gestoffeerd cultuurpatrimonium, verspreid over kunststeden, musea, pittoreske dorpskernen, monumentale hoeven, molens, kerken en kapellen en, helaas ook, heel wat oorlogsmonumenten.

Daarnaast vertegenwoordigt de provincie tevens een

belangrijk natuur-areaal¹ met meer dan 2.000 ha. openbaar bos, – een prestatie op zich voor een uitgesproken bosarme provincie, waarin het provinciebestuur met de uitbouw van de provinciale domeinen een belangrijk aandeel heeft gehad –, 865 ha. natuurreservaten en een relatief gaaf landschap, dat in tegenstelling tot Binnen-Vlaanderen in grote mate uit de greep van de verstedelijking bleef. Dit unieke patrimonium van kunst, cultuur en natuur moet in staat zijn de rekreatant van de jaren negentig te inspireren en hem ook voor een verblijf te motiveren.

Nu reeds kan worden vastgesteld dat juist de elementen cultuur, natuur en landschap bij belevingsvakanties hoog scoren. Meer dan in het verleden dient derhalve hierop de nadruk gelegd bij promotie en image-building van de Noordzeegouw als toeristisch produkt.

Dit beeld van een kwaliteitsvol West-Vlaanderen sluit trouwens nauw aan bij het verwachtingspatroon van de vrijetijdsbesteder 'nieuwe stijl'. De toerist van de toekomst zal immers een kritische konsument zijn, met een betere opleiding en meer aandacht voor gezondheid, fitheid, fysieke en geestelijke ontwikkeling², hetgeen zich ook zal uiten in de keuze van zijn vakantiebestemming. Kwaliteit, ook van het leefmilieu, wordt een fundamenteel gegeven bij het beslissingsproces van een veel-eisender rekreatant en vakantieganger, die met een steeds ruimer reisaanbod zal worden gekonfronteerd.

Nu reeds is dit kwaliteitsaspect duidelijk merkbaar in de alerte gevoeligheid van de Duitse cliënteel voor onze zeewaterproblematiek en van onze Oosterburen is bekend dat zij in economische aangelegenheden, en inzonderheid t.a.v. de toeristische markt, als trendmakers fungeren.

De verantwoordelijken uit de toeristische sektor in West-Vlaanderen hebben er dan ook alle belang bij, door een eigentijdse benadering, gevat op deze nieuwe oriëntatie van de markt in te spelen. Voor de overheid situeren zich hierbij in het bijzonder taken op het stuk van sanering van het milieu en de specifieke aanwending van het achterland voor doe- en belevingsvakanties. Konkreet kan dit beleid o.m. gestalte krijgen in een actieprogramma rond vier thema's, met name: watertoerisme, rekreatief medegebruik, alternatieve logiesverstrekking en landschapszorg. Deze items, die als hefboomen voor de verdere valorizatie van het achterland te beschouwen zijn, worden hieronder verder toegelicht.

(1) P. Geldhof, '25 jaar Groenbeleid in West-Vlaanderen', in *West-Vlaanderen Werkt* 1/1988, p. 15 e.v.

(2) P. Van Impe, 'Toerisme in 1992' in *West-Vlaanderen Werkt* 4/1989, p. 204.

Foto C. Luytshagen, Gent

Foto R. Vanseverant, Poperinge

Promotie van het watertoerisme

West-Vlaanderen is een waterrijke provincie. De provincie grenst vooreerst aan de Noordzee; er is een wijd ver-takt net van sloten en grachten in het kader van de wa-terbeheersing; zand- en kleiwinning gaven het ontstaan aan tal van plassen en vijvers; en tenslotte zijn er ruim 180 km bevaarbare waterwegen beschikbaar. Dit alles vertegenwoordigt een belangrijk toeristisch potentieel dat tot nog toe te weinig werd benut.

Reeds in 1975 vroeg de WVT op een Studiedag over de Rekreatieve valorizatie van de Westvlaamse binnen-wa-teren, aandacht voor het multifunctioneel gebruik van de kanalen door beroeps- of pleziervaart. De visio-naire ideeën die daaromtrent door wijlen M. Zwaene-pool werden ontwikkeld, vonden echter geen ingang in een tijdsgeest die werd beheerst door de euforie van een snelle economische expansie.

Ondertussen hebben we kennis gemaakt met de energiecrisis en zijn de begrippen economische reces-sie, inlevering en rationalisering gemeengoed geworden. Thans valt gelukkig een algemeen herstel van de ekono-mische bedrijvigheid waar te nemen, maar de binnen-scheepvaart heeft het steeds moeilijker om zich te hand-haven in een meer en meer op snelle toelevering af-gestemde transportmarkt. De teruggang van de be-roepsscheepvaart op de kleinere kanalen schept ech-ter ruimte voor de pleziervaart. Anderhalf miljoen boot-bezitters in Nederland, Noord-Frankrijk en Zuid-Engeland zijn potentieel gegadigden voor een verken-ning van West-Vlaanderen. De mogelijkheden terzake van de Westhoek mogen blijken uit de zeer voortref-fe-lijke resultaten van de sobere, maar ietwat laattijdige pro-motiekampagne rond toervaart in de Westhoek dit jaar. Het niet innen van de vaarheffing en het bedienen van bruggen en sluizen op zondag in juli en augustus, zorg-de voor een verdubbeling van het aantal pleziervaartui-gen in de waterdriehoek Nieuwpoort-Diksmuide-Veurne.

Het Westvlaams provinciebestuur, Westtoerisme en de WVT zullen dan ook de krachten bundelen om in 1990 dit watertoerisme promotioneel extra te onder-steunen. Zo wordt de heruitgave van de brochure 'Waterre-kreatie in West-Vlaanderen' voorzien, en zal opnieuw een promotionele folder rond pleziervaart in druk wor-den gegeven. Voorts zijn in het kader van 'West-Vlaanderen Sportief' een reeks manifestaties met de Lan-delijke Bond voor Toervaart en de Kajak-federatie ge-pland. Tenslotte staan ook samenwerkingsprojekten met Oost-Vlaanderen en de Association Régionale pour le Développement du Tourisme Fluvial Nord Pas-de-Calais op stapel, om ook het Noordfranse kanalen-net bij de toeristische valorizatie van de Westvlaamse binnen-wa-teren te betrekken. In het licht van Europa 1992 is het immers aangewezen bij produktopbouw ook grensover-schrijdend te denken.

Aktiveren van het rekreatief medegebruik

De agrarische ruimte neemt op vandaag, naast de zorg voor de landbouwproductie, een voorname taak waar t.a.v. de openluchtrekreatie. Die rekreatieve nevenfunk-tie is evenwel niet inherent aan het landelijk gebied; eer-der is zij het gevolg van het verstedelijkingsproces. Door

de toename van de bewoningsdensiteit, industrializatie, wegen-infrastructuur, worden landelijke gebieden en niet-verstoorte landschappen schaarser. Naast hun eko-nomische gebruikswaarde, krijgen ze ook een estetisch-rekreatieve verzorgingsfunctie voor de niet-agrarische bevolking. Men spreekt in die zin van rekreatief mede-gebruik.

Grote gebiedsdelen van West-Vlaanderen hebben een uitgesproken landelijk karakter. Dit maakt ze bij uitstek geschikt voor extensieve vormen van rekreatie, zoals wandelen, fietsen, paardrijden en toeren.

Ter ondersteuning van dit rekreatief medegebruik werden in het verleden door tal van organisaties en in-stanties, toeristische diensten en VVV's, wandelclubs, wielertoeristen, manègehouders e.a., initiatieven ontwik-keld zonder dat daarbij sprake was van een goede on-derlinge afstemming of enige coördinatie van de projek-ten. Dit heeft geleid tot een overmatig aanbod van pa-den en routes, die ongelijkmatig over de provincie verspreid liggen en die een verwarrende veelvormigheid in bewegwijzering en routebeschrijving laten zien. Sa-menvattend gesteld: het ontbreekt niet aan kwantiteit, maar aan kwaliteit.

Een sanering van dit route-aanbod dringt zich op. In dit licht namen Westtoerisme en de WVT enkele ja-ren terug reeds het initiatief om via een provinciale Stuurgroep, waarin ook het VCGT en AROL zitting hebben, het fietstoerisme door een meer planmatige aan-pak in juiste banen te leiden en terzelfdertijd door uni-formiteit van bewegwijzering en beschrijving van de rou-tes, de rekreatie een betere service te bieden.

Inmiddels werden, overeenkomstig deze beginselen, door het provinciebestuur drie nieuwe lokale routes en een lange afstandsfietsroute tot stand gebracht. In de ko-mende jaren zal dit initiatief verder worden aangevuld, zodat uiteindelijk een twintigtal kwaliteits-fietsroutes en een drietal centrale assen voor lange-afstandsfietsers het fietstoerisme in West-Vlaanderen zullen schragen. Op een gelijkaardige manier worden straks ook de toeristi-sche autoroutes met een face-lift bedacht. Terzake is reeds het overleg gestart; in 1990 zal de Hoevenroute als eerste in de reeks worden gerenoveerd.

Naast de zorg voor rekreatieve routes, zou in het kader van het rekreatief medegebruik van het buitenge-bied ook meer aandacht moeten uitgaan naar het aan-brengen her en der van kleine infrastructuren zoals toe-ristische trapjes, info-borden, veeroosters, klaphekjes, bruggetjes, uitkijktorens, piknikplaatsen, rustbanken e.a., om dit gebruik te intensifiëren. Dergelijke infrastruk-tuur treffen we reeds aan in de meeste van onze buur-landen. Zij laat een optimale ontsluiting van het land-schap toe, geeft een maximaal rendement naar de gebrui-ker toe en vraagt te verwaarlozen investeringen van de overheid.

Introductie van alternatieve verblijfvormen

De promotie van het watertoerisme en het stimuleren van het rekreatief medegebruik in functie van doe-vakanties, lijkt maar zinvol indien hieraan ook een logies-beleid wordt gekoppeld. Vakantie en verblijf op het Westvlaamse platteland worden op dit ogenblik sterk ge-hypotekeerd door de beperkte overnachtingscapaciteit.

Voor al in de meest aantrekkelijke gebiedsdelen, zo-

als bv. de Westhoek, kampt men met een structureel tekort aan logiesvoorzieningen. Daarom zouden overheid en particuliere sektor dringend gestalte moeten geven aan – lapidair uitgedrukt – een 'beddenplan', om doe- en beleevingsvakanties in het achterland reële kans te geven.

Daarbij moet niet enkel gedacht worden aan oplossingen via de traditionele vormen van logiesverstrekking, zoals hotel, appartement en kampeertreinen; ook alternatieve en voor het platteland geëigende verblijfsvormen dienen overwogen.

Ook hier kan men zich inspireren op in het buitenland reeds beproefde formules zoals 'trekkershutten', 'gîtes ruraux', 'chambres d'hôte' en 'fermes auberges'.

Recent heeft de provinciale overheid van West-Vlaanderen een betoelagingsreglement aangenomen voor uitrusting van gebouwen in functie van hoefvetoerisme. Dit reglement is vanaf 1 januari 1990 in werking getreden. Hopelijk grijpen veel particulieren deze kans aan om het verblijfstoeerisme in het ruraal gebied te verruimen.

Zorg voor het landschap

Meer aandacht dient tenslotte besteed aan dit ruraal gebied zelf. Pleziervaart, rekreatief medegebruik, vakantie op de boerderij zijn formules die staan of vallen met de kwaliteit van het omgevende landschap.

Het evenwichtig samenspel, doorheen de eeuwen, van natuurlijke elementen en menselijke invloeden, resulteerde in een harmonisch geheel dat we een landschap noemen en waaraan vooral de boer vorm heeft gegeven.

Tijdens de laatste decennia echter zijn, naast de landbouwer, ook andere bouwheren op het platteland verschenen, o.m. de wegebouwer, de industrieel, de horeca-

uitbater, de stedeling, en ook de rekreatant en de toerist.

Daarenboven tendeert de moderne landbouw in West-Europa en ook in ons land naar schaalvergroting, ontmenging, monokultuur, bio-industrie, tuinbouw en glaskultuur. Kulturtechnische ingrepen in het traditionele landschapspatroon zijn daartoe nodig en resulteren in verharde landbouwwegen, rechtlijnige waterlopen, geometrische perceelsgrenzen, standaardstallingen, gemechaniseerde teeltwijzen en minder niet-landbouwkundig grondgebruik. Het toenemend gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en meststoffen zorgt daarnaast voor verschraling van de biologische diversiteit en veroorzaakt verontreiniging van bodem, water en lucht.

Het vergt weinig verbeelding om uit deze ontwikkeling af te leiden dat het moderne agrarisch milieu voor de rekreatant de bekoring mist van het idyllische platteland, met door bomen afgezoomde aarde- en kasseiweegen, visrijke sloten, grillig verweven akkers, weiden en bossen, kronkelende beken en bloemrijke bermen.

Landschapszorg lijkt dan ook een wezensvoorwaarde voor het welslagen van een toeristische politiek, gericht op het verblijven in, en beleven van het Westvlaamse achterland.

Maar het behoud en het verbeteren van de kwaliteit van het platteland mag echter niet langer de uitsluitende opdracht van de landbouwer zijn. De gehele gemeenschap moet, omwille van het multifunctioneel gebruik van het buitengebied, tot zijn verzorging bijdragen, ook financieel.

Voor het openen van dit nieuwe beleidsperspectief, waarin de rekreatieve en esthetische betekenis van het landschap nadrukkelijker wordt beklemtoond, kan West-Vlaanderen als provincie met een uitgesproken toeristische roeping wellicht een pioniersrol vervullen.

KB - IMPORT-EXPORTSERVICE

Wie wil importeren of exporteren, komt al vlug terecht in een kluwen van formaliteiten. Vrij ingewikkeld om daarin z'n weg te vinden. De Kredietbank helpt u daarbij. Want met meer dan 50 jaar ervaring kennen wij beter dan wie ook het klappen van de import-exportzweep.

Om te importeren of te exporteren hoeft u echt niet groot te zijn. Maar kies dan wel een bank waarmee u het kunt worden.

Wij informeren via drie kanalen:

- De Import-Exportberichten
- De Landenbrochures
- De Import-Exportbrochures

Bestel onze gratis informatiebrochure door bijgaande

coupon op te sturen naar: **KREDIETBANK, CABG - Import - Exportpromotie - 8820 Broekstraat 56 1000 Brussel**

Dan kunt ook u weldra door uw import en export groot worden.

Stuur mij gratis:

- ☐ De maandelijkse Import-Exportberichten
- ☐ De Landenbrochures: ☐ Frankrijk
☐ Nederland ☐ Italië ☐ Bondsrepubliek Duitsland
☐ Spanje ☐ Groot-Brittannië
- ☐ De Import-Exportbrochures

Voornaam: _____ Naam: _____

Bedrijf: _____

Functie: _____ BTW-nr.: _____

Adres: _____ Nr.: _____ Bus: _____

Postnr.: _____ Gemeente: _____

Beter met de bank van hier.

Technologiebegeleiding in West-Vlaanderen

E. De Backer, Wetenschappelijk Medewerker GOM-West-Vlaanderen

1. Doelstelling

Technologische vernieuwing is een noodzaak voor bedrijven. Nochtans beschikken niet alle ondernemingen over de nodige know-how, infrastructuur of financiële middelen om efficiënt bepaalde projecten te kunnen uitvoeren.

De Belgische overheid kan financiële steun verlenen om eigen research mogelijk te maken, eventueel in samenwerking met een Belgische universiteit. De EG verleent ook dergelijke steun voor grootschalige research-projecten met meerdere partners binnen de Gemeenschap.

Voor het opsporen en aanbrengen van nieuwe technologieën of industriële partners en voor technologie-tranfer staan verschillende organisaties, zoals de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's), de technologische innovatiecel van de Vlaamse GOM's (TIV), Flanders Investment Office (FIOC) en het Business Cooperation Netwerk van de EG, ter beschikking van de bedrijven.

Verder bestaat er een starterfonds voor beginnende ondernemers met innovatieve ideeën en bieden de technologiecentra van de Industriële Hogescholen en de KUL Campus Kortrijk de mogelijkheid om gebruik te maken van hun infrastructuur, know-how en ervaring.

De GOM - West-Vlaanderen kan de bedrijven wijzen maken in deze waaier van mogelijkheden.

2. Instrumenten

A. Nationale overheidssteun voor eigen innovatieprojecten

1) Fonds ter bevordering van het Industrieel Onderzoek in Vlaanderen (FIOV)

Dit fonds dat de vroegere IWONL-steun en prototypesteun bundelt, heeft tot doel om het onderzoek naar prototypes, nieuwe produkten of nieuwe productieprocedures te bevorderen. Deze steun kan aangevraagd worden door alle bedrijven, zowel KMO's als grote ondernemingen, met een uitbatingsetel in Vlaanderen.

De overheid financiert normaal 50% van de totale ontwikkelingskosten door middel van renteloze voorschotten. Het bedrijf moet deze terugbetalen als het project geleid heeft tot een rendabele industriële en commerciële uitbating. Deze terugbetaling is gespreid over vijf jaar en start één jaar na het beëindigen van het onderzoeksproject.

Het budget omvat de personeelskosten (brutoweden + sociale lasten), kosten voor apparatuur en machines, werkingskosten, kosten voor proeven, eventuele brevetkosten en kosten voor onderaanneming. De pe-

riode tijdens dewelke deze kosten worden gemaakt mag aanvangen maximum 6 maand voor de datum van indiening.

De GOM - West-Vlaanderen kan eventueel geïnteresseerde bedrijven advies geven bij het opstellen van de aanvraagformulieren en hen verder begeleiden gedurende de hele procedure.

2) KB 123

Deze steunmaatregel, die verleend werd bij het in dienst nemen van maximum 3 uitkeringsgerechtigde werklozen voor een project van innovatie of exportbevordering, is sinds begin dit jaar niet meer operationeel.

B. EG-programma's voor nieuwe technologieën

De Europese programma's hebben tot doel aan de industrie en de wetenschappelijke instellingen de technologische basis te geven, nodig om in het komend decennium op de wereldmarkt competitief te kunnen zijn.

Voor de industrie is het kontraktonderzoek het interessantste aktiemiddel in het kaderprogramma. Dit kontraktonderzoek wordt verricht in universiteiten, onderzoekscentra of ondernemingen. Het aandeel van de EG bedraagt in de regel 50% van de totale kosten met een vooropgesteld maximumbedrag.

Meestal moeten bij de ingediende voorstellen ten minste 2 partners uit verschillende landen betrokken zijn. Deze partners kunnen bedrijven, onderzoeksinstituten of universiteiten zijn, maar minstens 1 ervan moet een industriële onderneming zijn. Op regelmatige tijdstippen wordt via het 'Publikatieblad van de EG' de aanbesteding van een programma kenbaar gemaakt met een uiterste datum van indiening van projecten. Men kan dus niet op om het even welk moment een projectvoorstel indienen.

Als belangrijkste criteria voor selectie gelden vooral de wetenschappelijke bekwaamheid van de aanvrager, de originaliteit van het voorstel, het wetenschappelijk en economisch belang van het project, de uitvoerbaarheid in technisch opzicht en de grootte van het financiële aandeel van de aanvrager in de totale kosten.

Het kaderprogramma is opgebouwd rond een aantal aktielijnen met elk een aantal deelprogramma's, waaronder:

informatie en kommunikatie, o.m. informatietechnologie (ESPRIT), telekommunikatie (RACE), toepassingen voor nieuwe onderwijsmethodes (DELTA), toepassingen voor wegbeheer en verkeersveiligheid (DRIVE); modernisering van industrie sectoren, o.m. traditionele nijverheden met procescontrole en produktietechnieken (BRITE), robotica (TELEMAN), nieuwe materialen

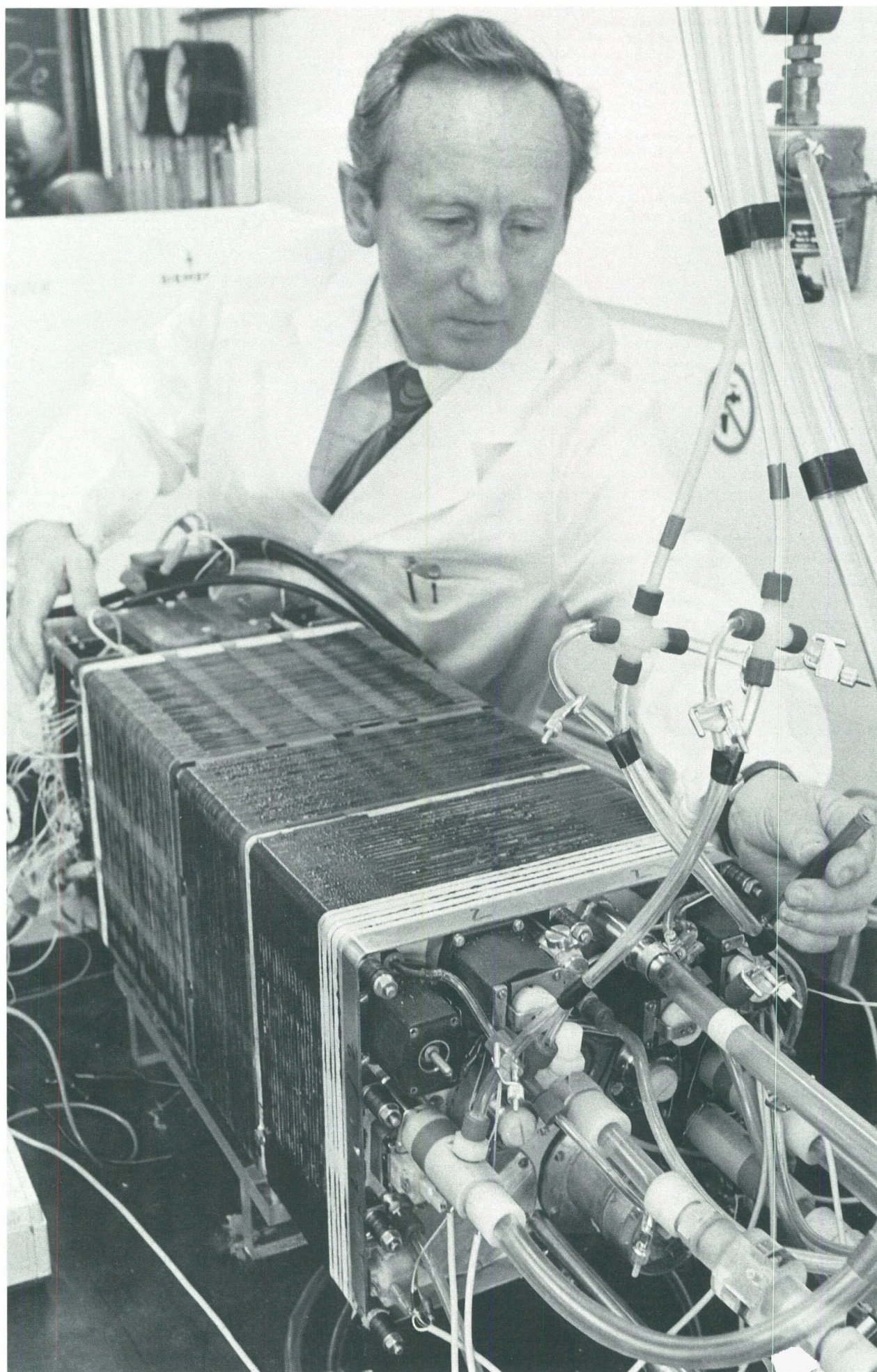

Foto Archief Siemens

(EURAM), technische normen en meetmethodes; biologische hulpbronnen, o.m. landbouw (ECLAIR), voeding (FLAIR); energie, o.m. rationeel energiegebruik en alternatieve energiebronnen (Joule); exploitatie van de zee, o.m. visserijbeheer, wetenschap en technologie van de zee (MAST); samenwerking op het gebied van wetenschap en technologie, o.m. samenwerking universiteiten-industrie (COMETT).

C. Business Cooperation netwerk in de EG

Het Business Cooperation netwerk heeft tot doel de activiteiten van KMO's over de grenzen heen te bevorderen en het concurrentievermogen van de Europese bedrijven te verbeteren. Dit wordt bereikt door samenwerkingsvoorstellen tussen ondernemingen via een computernetwerk van de EG in omloop te brengen en aldus geschikte partners te vinden.

Het soort samenwerking tussen ondernemingen kan variëren tussen financiële (koop en verkoop van een bedrijf), commerciële (agentschappen, distributiekanaal, enz.) en technische (R & D - samenwerking, toelevering, technologieoverdracht).

De samenwerkingsvoorstellen kunnen enkel via erkende bedrijfsadviseurs anoniem in de computer ingebracht worden. Voor Europa zijn er in totaal 350 bedrijfsadviseurs aanvaard waaronder de GOM - West-Vlaanderen. Bedrijven kunnen dus via de GOM - West-Vlaanderen vragen en aanbiedingen voor het BC-netwerk afhandelen.

D. Westvlaams Ondernemersfonds

Het Westvlaams Ondernemersfonds kan jaarlijks maximum 4 beurzen voor een totaal bedrag van ongeveer 1,4 miljoen fr. geven onder de vorm van een renteloze lening. Deze beurzen zijn bedoeld voor beginnende ondernemers die in West-Vlaanderen een eigen zaak opstarten.

Het fonds wil een stimulans geven aan mensen met innovatieve ideeën en ondernemingszin om de start van een eigen onderneming vlotter te laten verlopen. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van het instrumentarium van de Westvlaamse Industriële Hogescholen. De beurzen kunnen aangevraagd worden vóór het einde van de maand september bij de GOM - West-Vlaanderen, die ook de verdere opvolging doet.

E. De Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen - TIV

De Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen (TIV) is een vereniging zonder winstoogmerk, opgericht door de Vlaamse GOM's en de Vlaamse Executieve, om Vlaamse bedrijven bij te staan in hun technologie- en innovatiebeleid. In wezen is het een gezamenlijke technologische innovatiecel van de Vlaamse GOM's.

De TIV heeft haar activiteiten gestart in 1983 en heeft sedertdien een rijke ervaring opgedaan en haar methodiek steeds in functie van de behoeften aangepast en uitgebreid. De dienstverlening van de TIV geschiedt steeds in nauwe samenwerking met de GOM's.

De TIV heeft een zeer breed dienstenpakket en staat

haar klanten bij in zeer verscheiden georiënteerde innovatieprojecten, waaronder:

- het opsporen en aanbrengen van technologieën om nieuwe producten te vervaardigen, of het productieproces te vernieuwen;
- het opsporen en aanbrengen van industriële partners om samen nieuwe producten of nieuwe technologieën te ontwikkelen of uit te wisselen;
- het opsporen van partners voor het afsluiten van licenties, know-how overdrachten, joint-ventures, enz.;
- het doorlichten van spitssectoren en het analyseren van technologische trends;
- het volgen van individueel gedefinieerde interesseprofielen;
- het organiseren van workshops in bedrijven om ideeën voor nieuwe producten of activiteiten te genereren;
- het verlenen van integrale begeleiding bij het opstellen van een strategie en het uitvoeren van een innovatieproject.

Bedrijven die nog geen welomschreven innovatieproject voor ogen hebben, kunnen geholpen worden door informatie te leveren over sectoren of activiteiten die van strategisch belang kunnen zijn, maar waarmee het bedrijf nog niet vertrouwd is, of waaraan men nog niet gedacht heeft. Na deze fase worden in gemeenschappelijk overleg objectieven ontwikkeld en worden voor de klant mogelijkheden opgespoord die aan deze objectieven beantwoorden. De benadering van de TIV is steeds in overeenkomst met de specifieke vereisten van de klant of met de specificaties die in gemeenschappelijk overleg met hen opgesteld werden.

De prospecties zijn dynamisch en wereldwijd: de potentiële bronnen worden direct gekontakteerd en door haar jarenlange ervaring heeft de TIV een werkwijze ontwikkeld die op een zeer snelle manier respons verzekert.

Aan alle klanten wordt volledige geheimhouding verzekerd. Bij de akties wordt steeds in naam van de TIV opgetreden, tenzij de klant er op staat dat in zijn naam gehandeld wordt bij de kontaktnaam.

Een beroep doen op TIV betekent dus:

- de inzet van een ervaren team;
- de inschakeling van een uitgeteste methodiek;
- de aanwending van een optimaal aangepaste infrastructuur.

F. Flanders Investment Office (FIOC)

FIOC is opgericht door de Vlaamse Regering om professionele steun te verlenen aan buitenlandse bedrijven die zoeken naar een strategische Europese lokatie voor hun activiteiten. De Vlaamse GOM's lagen aan de basis van FIOC en zijn nu nog nauw betrokken bij de werking van de FIOC. Zij kunnen onder andere bijstand verlenen op volgende domeinen:

- evaluatie van de voordelen van investeringen in Vlaanderen;
- helpen bij het zoeken naar industriële en commerciële partners in Vlaanderen voor buitenlandse bedrijven;
- opsporen van mogelijke joint ventures tussen Vlaamse universiteiten en researchcentra en buitenlandse onderzoekscentra;
- het organiseren van bedrijfsbezoeken en andere contacten voor buitenlandse investeerders om de mogelijkheden van Vlaanderen te tonen;

HET GEMEENTEKREDIET, UW FINANCIËLE PARTNER !

Automatische systemen voor de onmiddellijke
inning van uw ontvangsten en betaling van uw uitgaven.

Een uitgebreid gamma kredieten
voor de financiering van uw activiteiten.

Snelle beslissingen inzake krediet.

Een volledig gamma beleggingsprodukten.

Persoonlijke adviezen van vakmensen:
gespecialiseerde regionale teams en zelfstandige agentschapsdirecteurs.

De agentschapsdirecteurs van het Gemeentekrediet
staan steeds te uwer beschikking.

Zij zullen u met genoeg persoonlijk ontvangen.
Aarzel niet om voor eender welk financieel probleem met hen contact op te nemen.

Gemeentekrediet
MET MIJN BANK KOM IK VOORUIT.

via de kontaktpersonen van FIOC in Boston, San Francisco, Stockholm en Singapore kunnen contacten gelegd worden met interessante ondernemingen die samenwerking of kennisuitwisseling met Vlaamse bedrijven nastreven of die zich hier wensen te vestigen.

G. Technisch Management Ondersteuning

Deze adviesverlenende taak van de GOM - West-Vlaanderen werd opgezet om de KMO's het bewustzijn bij te brengen dat de markt en de klant snel evolueren en dat ze zich daarop moeten voorbereiden en zich aanpassen. De huidige markt vereist snelheid om nieuwe produkten te brengen, kwaliteit, prijs, flexibiliteit en tijdigheid van levering. Voor toeleveranciers is het noodzakelijk om de uitbesteder te benaderen met technische voorstellen en know-how. Elke KMO zou duidelijk haar beleid moeten bepalen, modernere managementstechnieken in huis halen, haar technische status verhogen en haar organisatie herzien in functie van de nieuwe markteisen.

Dit bewustmakingsproces wordt vanuit de GOM - West-Vlaanderen op gang gebracht via bezoeken en gesprekken met de bedrijfsleiding. Om deze begeleidende taak te coördineren werd een beroep gedaan op een gewezen bedrijfsleider met ervaring op de diverse terreinen van het bedrijfsbeheer.

H. Het Provinciaal Technologisch Centrum West-Vlaanderen te Kortrijk

Het Provinciaal Technologisch Centrum West-Vlaanderen werd, op initiatief van de provincie en de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen en met medewerking van de bedrijfswereld, opgericht eind augustus 1988 met als doel, de band industrie-onderwijs verder aan te halen.

In de afgelopen jaren is het in toenemende mate duidelijk geworden, dat er vanuit de onderwijswereld een nood aan dienstverlening bestaat, die inspeelt op de behoeften van het bedrijfsleven.

Voor het oplossen van problemen van de bedrijfswereld bij toegepast technologisch onderzoek, staan de wetenschappelijke en praktische bekwaamheid van het onderwijzend corps en de degelijke uitrusting van de laboratoria en werkplaatsen van de Provinciale Industriële Hogeschool en het Provinciaal Technisch Instituut dan ook ter beschikking van de industrie. Hierbij wordt vooral getracht onderzoekopdrachten voor de industrie uit te voeren of te begeleiden, initiatieven die leiden tot ondernemerschap te stimuleren en cursussen op alle niveaus te organiseren.

Binnen het raam van de werking van het Centrum worden volgende mogelijkheden naar voren gebracht: procesonderzoek en produktontwikkeling in opdracht van derden, met aanwending van de aanwezige know-how en apparatuur, waarbij op die wijze een optimaal gebruik gemaakt wordt van de infrastructuur van beide scholen; expertises, waarbij een adviserend of scheidsrechterlijk rapport opgemaakt wordt in geval van gedingen of betwistingen; verzorgen van aangepaste opleidingen en inrichten van vormingskursussen; uitvoeren van technische testen met de beschikbare

apparatuur en machines op grondstoffen, produkten, toestellen en machines; vertalen van technische documenten in het Nederlands; beoordeling van technische kennis bij de selectie van personeel voor een bedrijf.

Voor de verwezenlijking van een aantal van voormelde taken, beschikken beide onderwijsinstellingen over volgende departementen: chemie, elektriciteit, elektronika, mechanika en textiel.

De *afdeling chemie* bestaat uit de volgende laboratoria en werkplaatsen:

analytische scheikunde, met een grote ervaring in de analyse van minerale en organische verbindingen, wateronderzoek en de analyse van vetten, voedingswaren en legeringen;

biochemie en mikrobiologie, met ervaring in fermentatie, voedingsprocessen, resistentieverandering van bacteriën en gisten ten aanzien van antibiotica en zware metalen, en verder plantencellenkweek;

elektrochemie en fysico-chemie, met ervaring in de kinetische studie van enzymatische reacties en de automatisering van titraties en additietechnieken;

industriële chemie, gespecialiseerd in waterbehandelingstechnieken, brandstoffenanalyse, metallografisch onderzoek, destillatie en korrosietesten;

organische chemie, met ervaring in syntese en isoleren van organische verbindingen.

De *afdeling elektriciteit-elektronika* beschikt over volgende laboratoria:

elektrische machines, met enkele realisaties in het wikkelen van elektrische machines, konstruktie van asynchrone motoren, koppelmetingen, rendementsbepalingen enzovoort;

elektrometrie, beschikkend over een zeer grote variëteit meetapparatuur voor elektrische en magnetische grootheden en temperatuur;

elektrische technologie, met enkele realisaties met PLC-sturingen;

telekommunikatie, beschikkend over 4 meetplaatsen voor netstoringen, vektoriële en scalaire netwerkanalyse en spektrumanalyse;

computertechnieken, met ervaring in het ontwerp van 8 bit- en 16 bit-microcomputers, het ontwerp van schakelingen voor stuurdoeleinden en datakommunikatie; mikro-elektronika, met realisaties op het gebied van IC-technologie, dikke film-technologie, halfgeleiders, beeldsturing enzovoort;

automatisering en regeltechniek met meetapparatuur voor identifikatie en analyse van regelsystemen, zowel in het tijdsdomein als in het frekwentiedomein, en verder elektrische, hydraulische en pneumatische servo-systemen;

rekencentrum, met realisatie in softwarepakketten en ervaring in CAD/CAM.

De *afdeling textiel* beschikt over volgende laboratoria:

weefkunde, gespecialiseerd in proeven op vezels (identifikatie, lengtemetingen, fijnheid en sterkte), proeven op weefsels (kleurechtheid, wrijfweerstand, schuurweerstand, enz.) en proeven op garen (regelmatigheid, torsiekontrolle, enzovoort);

verfkunde, met ervaring in het oppuntstellen van verfbaden en kunstvezels.

De *afdeling mechanika* heeft een werkplaats voor

metaalonderzoek (trek- en kringproeven, lijmverbindingen en hardheidsproeven) en een werkplaats voor CNC-opleiding.

I. Het Technologisch Centrum te Oostende

Het Technologisch Centrum te Oostende is ontstaan als vzw in maart 1983. Het is gegroeid uit een feitelijke toestand waarbij verschillende personeelsleden van de Katholieke Industriële Hogeschool van West-Vlaanderen via contacten met de industrie reeds onderzoek verrichtten. De Algemene Vergadering bestaat uit leden van het docentenkorps, de inrichtende macht en de directie van de Hogeschool. De voorzitter is een persoon uit de industrie en de algemene afgevaardigd-beheerder is de directeur van de KIHVV.

Het Technologisch Centrum stelt zich ten dienste van iedereen die, in het kader van industriële toepassingen, onderzoek wenst te verrichten of opdrachten wil uitwerken in de domeinen bouwkunde, chemie, elektriciteit en elektro-mechanika.

Het Centrum kan de industrie behulpzaam zijn voor volgende taken:

laboratoriumonderzoek: het bepalen van chemische, fysische en mechanische karakteristieken en materialen, grondstoffen, energiedragers en het uitvoeren van synteses en analyses;
er kunnen uitgebreide projecten in studie en ontwikkeling genomen worden in de genoemde domeinen;
ontwikkeling voor software.

In de loop van de jaren is elk laboratorium van de diverse afdelingen erin geslaagd een bijzondere vaardigheid en ervaring op te bouwen.

De meest opvallende zijn:
kwaliteitsonderzoek op waters en op voedingsstoffen;
software-ontwikkeling en opleiding in CAD-CAM systemen;
ontwerp van geïntegreerde mikro-elektronische schakelingen;
hoogfrequentie technieken gaande van vermogen toepassingen tot controle en afscherming;
testen van weerstanden van bouwconstructies.

De *afdeling bouwkunde* is gespecialiseerd op volgende domeinen:
onderzoek op het gebied van betontechnologie, vooral op de samenstelling en de controle van betonmengsels, in invloed van chemische hulpstoffen, het gebruik van vlieg-as en nieuw wapeningsmateriaal;
proeven op bitumen, bouwmaterialen en constructie-elementen;
topografie (onder andere hoekmetingen, coördinatenbepaling en hoogtebepalingen);
grondmechanica en funderingstechnieken voor de bepaling van bepaalde eigenschappen van grond en paalfunderingen;
ontwikkeling van software voor de bouwwereld onder andere op het gebied van stabiliteit en sterkteberekening.

De *afdeling chemie* kan bogen op een jarenlange ervaring in de volgende gebieden:
organische syntese en aanverwante analyses: onder andere uittesten en optimaliseren van synteses, kwalitatief onderzoek door middel van functionele groepsanalyse, kwantitatieve analyse met gas- en hogedruk-vloeistofchromatografie;

het bepalen van fysico-chemische konstanten en calorische waarden van smeeroliën, brandstoffen en gassen; het uitvoeren van fysico-chemische analyses op diverse types water (officiële erkenning);
analyse van plantaardige oliën, vetten en voedingswaren volgens normmethoden;
analyse van sproeistoffen en meststoffen voor land- en tuinbouw;
analyse en identifikatie van ferro- en non-ferrometalen, kunststoffen en detergenten.

De *afdeling elektriciteit-elektronika* heeft een ruime ervaring opgebouwd in de volgende domeinen:
sturing van motoren onder andere met thyristorregeling van gelijkstroommotoren en statorregeling van wisselstroommachines;
uitvoeren van materiaaltesten zoals doorslag of oppervlaktestroomgeleiding, elektrische en magnetische afscherming;
mikrogolfttechnieken, vooral voor warmtebehandeling van materialen op industrieel niveau;
regeltechnieken en digitale signaalbehandeling waarbij door middel van computerprogramma's, de parameters van regelkringen kunnen berekend worden;
audiotechnieken, waarbij onder andere elektronische componenten zoals filters en versterkers ontworpen worden en luidsprekers gedimensioneerd worden;
het laboratorium voor digitale technieken heeft een eigen mini-computersysteem en hardware-uitbreiding ontwikkeld;
ontwikkeling van software, speciaal voor administratieve toepassingen;
computer Aided Design (CAD), die toelaat systemen en hun parameters op interactieve wijze te berekenen;
medische technieken, enzovoort.

De *afdeling elektro-mechanika* heeft ervaring in de volgende domeinen:
uitvoeren van proeven op materialen: tech-, druk-, kerfslag-, hardheidsproeven en metallografisch onderzoek;
opsporen, ontleden en onderdrukken van trillingen in machines;
opsporen en analyseren van geluidsbronnen in een akoestische kamer;
een laboratorium voor het opmeten van karakteristieken van motoren, koelmachines, pompen, koppelingen en ventilatoren;
onderzoek van warmteverliezen doorheen wanden;
ontwikkeling van software in verband met verspanningstechniek, warmteverliezen, kinematische systemen, PLC-sturingen, enzovoort;
ontwerpen met behulp van CAD en het sturen van machines met CAM.

J. Het Interdisciplinair Research Centrum (IRC) te Kortrijk

Het Interdisciplinair Research Centrum werd in 1975 opgericht als een afdeling van de KU Leuven, Campus Kortrijk, om de academische en wetenschappelijke stafleden van de fakulteiten Wetenschappen en Geneeskunde de mogelijkheid te bieden wetenschappelijk onderzoek te verrichten. Bovendien zijn ook tal van leden van het technisch en administratief personeel hierbij ingeschakeld.

De research binnen het IRC is gestructureerd vol-

gens een aantal projecten die een eenheid vormen qua onderwerp, samenwerking en financiering. De meeste projecten hebben een biologisch-medische oriëntatie. Enige horen bij de richting wiskunde-fysica.

Het onderzoek is in principe van fundamentele aard. Toch worden ook praktische toepassingen en samenwerking met de industrie niet uit de weg gegaan. Wegens de sterk uiteenlopende wetenschappelijke achtergrond en opleiding en het betrekkelijk klein aantal onderzoekers op de campus, ligt een multidisciplinaire benadering van het onderzoek voor de hand. Vandaar een gezamenlijke aanpak door de wetenschappelijke richtingen biochemie, scheikunde, natuurkunde, fysiologie, biologie en morfologie.

Het IRC is ondergebracht in een apart gebouw waarin een gevarieerd instrumentarium en een gemeenschappelijke infrastructuur ter beschikking staan van de verschillende onderzoeksrichtingen. Hierbij kunnen het ruim ingerichte animalium en de (ook voor buitenstaanders toegankelijke) wetenschappelijke vakbibliotheek spe-

ciaal vermeld worden.

Naast een intense samenwerking met onderzoekseenheden van de KU Leuven zijn er sterke banden met de laboratoria van andere binnen- en buitenlandse universiteiten en zijn er ook kontakten met de industrie.

Het onderzoek omvat hoofdzakelijk volgende onderwerpen:

fysicochemische eigenschappen van fosfolipiden en proteïnen en hun onderlinge interacties in biologische membranen en modelmembranen;

biofysische aspecten van ionentransport doorheen de membranen;

biochemisch onderzoek in verband met immuniteit en afweermechanismen;

morfologisch en histochemisch onderzoek van cellulair verdedigingsmechanismen.

Als technieken worden onder andere aangewend: in-vitrokultuur van tumorcellen, bioluminescentie, fluorescentiespectroscopie, radio-isotopentelling, bereiding van monoclonale antilichamen, enz.

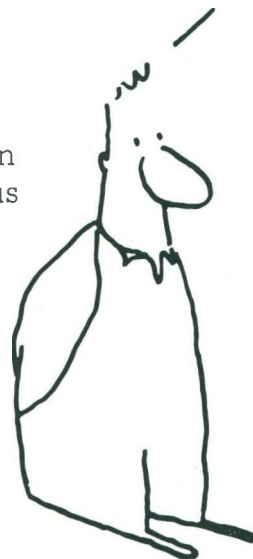
ZOEK HET NIET TE VER

U ZOEKT
PERSONEEL?

Kijk uit in uw eigen streek,
Kijk in uw Streekrant.
Want met De Streekrant zit zowel de ondernemer als de sollicitant goed. De Streekrant heeft voor elke streek een aparte editie. Als ondernemer kunt u dus zelf de edities die u interesseren kiezen en het gebied afbakenen waarin u personeel wil rekruteren. Als sollicitant krijgt u heel wat mogelijkheden aangeboden voor werk in eigen streek.

U ZOEKT
WERK!

Voor alle informatie over de rubriek
STREEKPERSONEEL
Kontakteer Greet Beyls 051/23 23 11

Evolutie van de bezoldigde tewerkstelling in West-Vlaanderen - 30 juni 1987-88 (Bron: RSZ)

Bedrijfstakken	Prov. W.-Vlaanderen			Arr. Brugge			Arr. Diksmuide			Arr. Ieper		
	1987	1988	Index	1987	1988	Index	1987	1988	Index	1987	1988	Index
Landbouw, bosbouw, visserij	3.053	3.356	109,9	811	868	107,0	129	140	108,5	278	301	108,3
Vaste brandstoffen en cokesovens	227	219	96,5	227	219	96,5	—	—	—	—	—	—
Aardolieraffinaderijen	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektriciteit, gas, warmte, water	2.381	2.394	100,5	748	721	96,4	36	40	111,1	100	106	106,0
Winning en eerste verwerking metalen	5.728	5.563	97,1	9	9	100,0	15	13	86,7	—	5	—
Winning en vervaardigen niet-metalen delfstoffen	3.950	4.135	104,7	633	673	106,3	160	191	119,4	250	258	103,2
Chemische industrie	2.071	2.069	99,9	326	325	99,7	—	—	—	210	271	129,0
Metaalprodukten	6.581	7.088	107,7	996	960	96,4	280	325	116,1	260	267	102,7
Machines	11.548	11.987	103,8	5.156	5.330	103,4	132	136	103,0	2.177	2.258	103,7
Elektrotechnische indust.	7.498	7.326	97,7	4.415	4.203	95,2	2	2	100,0	221	239	108,1
Transportmiddelen	4.240	4.279	100,9	1.428	1.384	96,9	6	6	100,0	45	45	100,0
Fijnmechanische en optische industrie	241	263	109,1	56	59	105,4	2	1	50,0	1	1	100,0
Voeding	11.487	12.091	105,3	1.667	1.790	107,4	755	775	102,6	1.160	1.313	113,2
Drank	1.290	1.274	98,8	552	528	95,7	34	34	100,0	73	72	98,6
Tabak	384	379	98,7	75	78	104,0	123	118	95,9	45	49	108,9
Textiel	21.569	21.595	100,1	473	404	85,4	312	319	102,2	333	368	110,5
Leder	534	525	98,3	387	377	97,4	—	—	—	19	19	100,0
Schoenen en kleding	10.276	9.651	93,9	626	583	93,1	262	260	99,2	1.674	1.576	94,1
Houtindustrie en houten meubelen	10.852	11.057	101,9	2.173	2.262	104,1	424	414	97,6	703	764	108,7
Papier	627	655	104,5	97	102	105,2	—	—	—	90	88	97,8
Drukkerij	3.066	3.267	106,6	810	870	107,4	19	19	100,0	156	165	105,8
Rubber en plastic	2.094	2.464	117,7	57	104	182,5	2	4	200,0	1	1	100,0
Diversen	1.043	978	93,8	90	37	41,1	96	86	89,6	10	8	80,0
Bouw	20.305	20.850	102,7	4.603	4.430	96,2	1.095	1.203	109,9	2.022	2.092	103,5
Handel	28.995	31.664	109,2	6.989	7.642	109,3	756	848	112,2	1.756	1.924	109,6
Hotel, restaurant, café	12.004	13.641	113,6	3.499	3.974	113,6	125	155	124,0	745	862	115,7
Reparatie	3.534	3.797	107,4	831	892	107,3	204	211	103,4	269	288	107,1
Vervoer - Verkeer	17.729	18.471	104,2	4.860	5.085	104,6	411	465	113,1	1.166	1.227	105,2
Bank-, krediet- en verzekeringswezen	6.943	7.123	102,6	1.784	1.845	103,4	158	163	103,2	383	400	104,4
Dienstverlening, verhuur	11.789	14.331	121,6	3.502	4.252	121,4	170	184	108,2	450	483	107,3
Overheid, onderwijs	55.799	56.664	101,6	18.439	18.766	101,8	1.777	1.797	101,1	4.224	4.317	102,2
Diversen	43.374	46.910	108,2	13.777	14.642	106,3	1.024	1.132	110,5	4.019	4.376	108,9
Algemeen totaal	311.212	326.069	104,8	80.096	83.414	104,1	8.509	9.041	106,3	22.840	24.143	105,7

N.B.: Vanaf 1 oktober 1987 uitgebreid tot de werknemers
die gewoonlijk niet langer dan twee uur per dag presteren.
Overgang van TWW naar GESCO.

Arr. Kortrijk			Arr. Oostende			Arr. Roeselare			Arr. Tielt			Arr. Veurne		
1987	1988	Index	1987	1988	Index	1987	1988	Index	1987	1988	Index	1987	1988	Index
353	404	114,4	369	403	109,2	488	556	113,9	409	470	114,9	216	214	99,1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
765	797	104,2	403	408	101,2	174	173	99,4	38	33	86,8	117	116	99,1
4.852	4.663	96,1	4	—	—	848	873	102,9	—	—	—	—	—	—
1.808	1.932	106,9	323	325	100,6	473	449	94,9	264	261	98,9	39	46	117,9
605	646	106,8	812	705	86,8	36	37	102,8	82	85	103,7	—	—	—
2.440	2.608	106,9	220	213	96,8	1.355	1.607	118,6	861	979	113,7	169	129	76,3
1.998	2.115	105,9	150	167	111,3	1.445	1.494	103,4	272	242	89,0	218	245	112,4
1.317	1.406	106,8	25	20	80,0	1.376	1.292	93,9	142	164	115,5	—	—	—
456	488	107,0	527	511	97,0	1.617	1.676	103,6	146	152	104,1	15	17	113,3
45	65	144,4	66	65	98,5	64	69	107,8	6	2	33,3	1	1	100,0
1.538	1.695	110,2	960	1.070	111,5	3.133	3.094	98,8	1.200	1.233	102,8	1.074	1.121	104,4
235	245	104,3	11	11	100,0	266	266	100,0	119	118	99,2	—	—	—
135	128	94,8	—	—	—	—	—	—	1	1	100,0	5	5	100,0
14.536	14.377	98,9	322	297	92,2	1.394	1.359	97,5	3.769	4.043	107,3	430	428	99,5
8	7	87,5	13	14	107,7	76	80	105,3	31	28	90,3	—	—	—
3.649	3.501	95,9	149	145	97,3	2.007	1.840	91,7	1.866	1.709	91,6	43	37	86,0
2.599	2.720	104,7	80	113	141,3	2.734	2.516	92,0	2.016	2.132	105,8	123	136	110,6
276	287	104,0	37	35	94,6	96	107	111,5	31	36	116,1	—	—	—
842	882	104,8	113	121	107,1	853	935	109,6	252	250	99,2	21	25	119,0
534	619	115,9	40	36	90,0	714	865	121,1	742	829	111,7	4	6	150,0
547	538	98,4	108	119	110,2	149	129	86,6	43	43	100,0	—	18	—
5.597	5.776	103,2	1.817	1.833	100,9	2.622	2.734	104,3	1.847	1.981	107,3	702	801	114,1
8.917	9.585	107,5	3.607	3.810	105,6	3.987	4.671	117,2	1.591	1.790	112,5	1.392	1.394	100,1
1.863	2.330	125,1	3.084	3.234	104,9	793	957	120,7	193	274	142,0	1.702	1.855	109,0
929	1.008	108,5	325	342	105,2	641	689	107,5	203	225	110,8	132	142	107,6
3.716	3.869	104,1	4.491	4.510	100,4	1.669	1.778	106,5	848	920	108,5	568	617	108,6
2.388	2.417	101,2	659	693	105,2	1.083	1.113	102,8	293	290	99,0	195	202	103,6
4.898	6.026	123,0	1.145	1.353	118,2	989	1.251	126,5	220	334	151,8	415	448	108,0
12.203	12.469	102,2	7.250	7.277	100,4	5.582	5.651	101,2	2.610	2.676	102,5	3.714	3.711	99,9
9.968	11.121	111,6	5.396	5.670	105,1	5.582	5.945	106,5	1.761	1.998	113,5	1.847	2.026	109,7
90.017	94.724	105,2	32.506	33.503	103,1	42.246	44.206	104,6	21.856	23.298	106,6	13.142	13.740	104,6

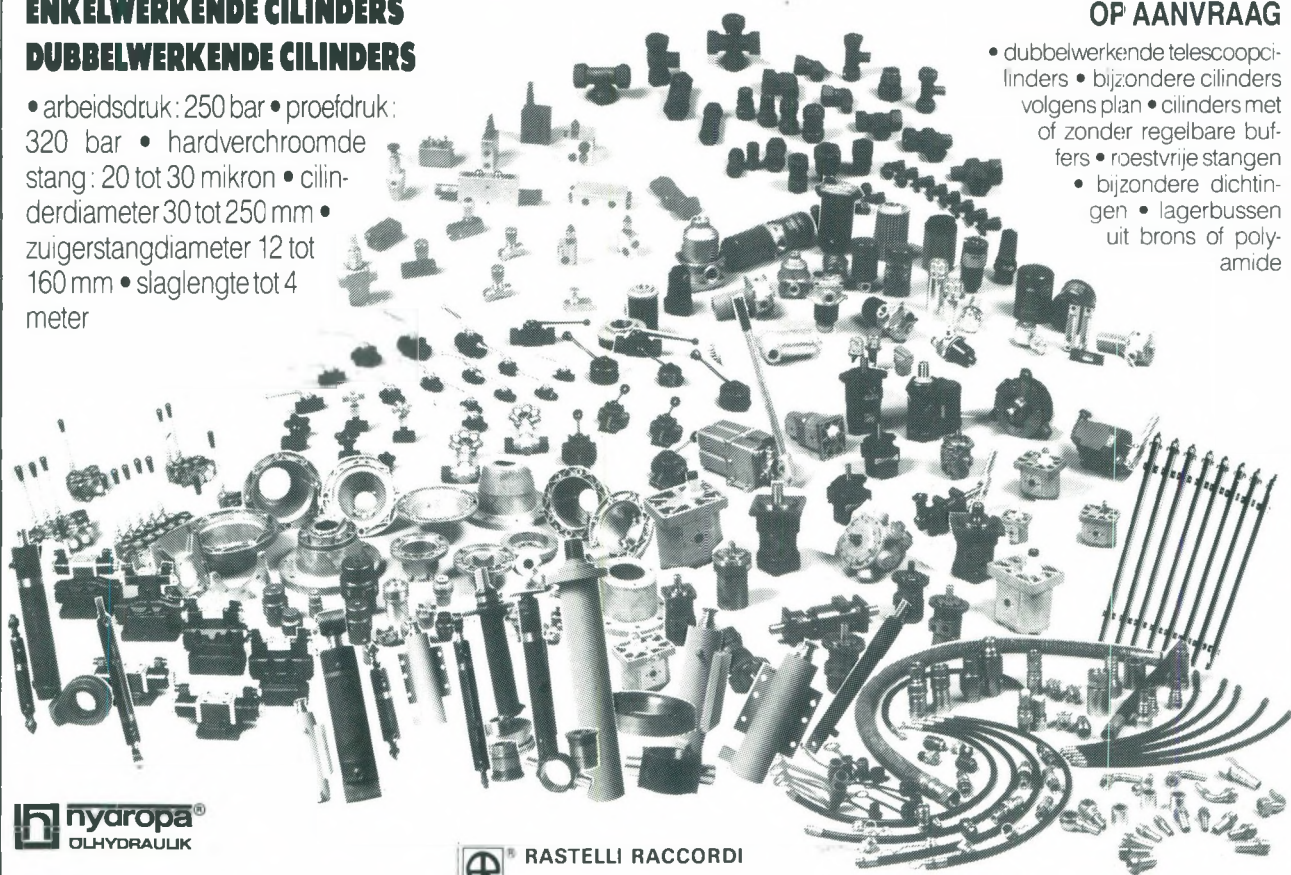
HYDRAULISCHE CILINDERS HYDRAULISCHE GROEPEN

ENKELWERKENDE CILINDERS DUBBELWERKENDE CILINDERS

• arbeidsdruk: 250 bar • proefdruk:
320 bar • hardverchroomde
stang: 20 tot 30 mikron • cilin-
derdiameter 30 tot 250 mm •
zuigerstangdiameter 12 tot
160 mm • slaglengte tot 4
meter

OP AANVRAAG

- dubbelwerkende telescoopci-
linders • bijzondere cilinders
volgens plan • cilinders met
of zonder regelbare buf-
fers • roestvrije stangen
- bijzondere dichtin-
gen • lagerbussen
uit brons of poly-
amide

nydropa®
OLHYDRAULIK

**di natale
- bertelli** spa
martinetti idraulici

Oil Control

atos

ZETA FLUID
ACCESSORI PER
FLUIDODINAMICA

RASTELLI RACCORDI

ilc

BIGNOZZI

FBO

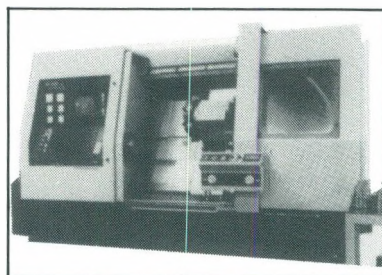
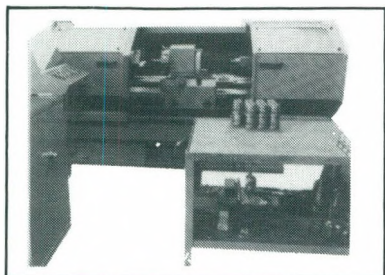
**ioni
strozzi**

**S.A.M.
HYDRAULIK**

VAPO

HYDRAULICS n.v.
Industrielaan 8
8658 DADIZELE

Telefoon 056/50 11 16 en 50 11 17
Telex VAPODA 85962 - Telefax 056/50 17 99

Officiële komitees GAP-Westhoek gestart

Op 29 januari 1990 werd te Ieper de officiële installatievergadering gehouden van het Stuurkomitee en de drie Technische Komitees die instaan voor de begeleiding van het Geïntegreerd Aktieprogramma (GAP) voor de Westhoek.

Dit GAP-Westhoek voorziet voor diverse projecten en initiatieven een co-financiering vanwege de EG via: het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO); het Europees Sociaal Fonds (ESF); het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL); de Verordening 4028/86 inzake de verbetering en aanpassing van de structuur van de visserij en de akwicultuur.

De Beschikking van de Europese Commissie bepaalt dat het beheer, het toezicht en de evaluatie inzake de uitvoering van het Geïntegreerd Aktieprogramma-Westhoek dient te gebeuren in een coördinatie- en samenwerkingsverband. Konkreet wordt de oprichting voorgesteld van een *Stuurkomitee* waarvan de taakomschrijving nader wordt bepaald in de bijlage tot de Beschikking van de Europese Commissie.

Conform deze Beschikking heeft de Vlaamse Executieve op 6 december 1989 beslist een Stuurkomitee op te richten. Met het oog op een efficiënte en deskundige uitvoering van het Geïntegreerd Aktieprogramma-Westhoek werd bovendien beslist om binnen het Stuurkomitee drie *Technische Komitees* te installeren, één per onderdeel van het Geïntegreerd Aktieprogramma: 1° het EFRO-onderdeel of Nationaal Programma van Communautair Belang, zijnde het *EFRO-Komitee*; 2° het ESF-onderdeel of beroepsopleiding en bijscholing, zijnde het *ESF-Komitee*; 3° het Landbouw- en Visserij-onderdeel, zijnde het *Landbouw- en Visserijkomitee*.

Deze drie Technische Komitees hebben respectievelijk tot taak de projecten te beoordelen die worden voorgesteld in het kader van één van de drie onderdelen van het Geïntegreerd Aktieprogramma. Vanwege hun wel omlijnde en eerder beperkte taakomschrijving hebben deze drie Technische Komitees, in tegenstelling tot het Stuurkomitee, een beperkte samenstelling.

De samenstelling van zowel het Stuurkomitee als van de drie Technische Komitees, werd goedgekeurd door de Vlaamse Executieve op 6 december 1989.

Deze beslissing van de Vlaamse Executieve bepaalt tevens dat een Lid van het Europees Parlement, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat of de Vlaamse Raad noch op rechtstreekse, noch op onrechtstreekse wijze (via een door het Lid gemandateerd vertegenwoordiger) deel kan uitmaken van het Stuurkomitee of van één van de drie Technische Komitees, met uitzondering evenwel van de leden van de Vlaamse Executieve en van de nationale Minister of Staatssecretaris die Landbouw onder zijn bevoegdheid heeft.

Bij de installatie werd de ontstaansgeschiedenis van

de GAP sinds 1984 even toegelicht. Half 1984 werd een nieuwe EFRO-Verordening van kracht die voorzag in de vervanging en de subsidiëring van individuele, losstaande projecten door steun aan geïntegreerde aktieprogramma's. Op 21 december besloot de Europese Commissie een studie te financieren ter voorbereiding van een GAP voor de Westhoek. De EG-steun bedroeg 75% van de kostprijs en de Westhoek was het eerste gebied in België waarvoor de Commissie een dergelijke beslissing nam.

In januari kwam er een studieovereenkomst tussen de GOM - West-Vlaanderen en de Vlaamse Executieve; de studie werd aan het WES toevertrouwd. Half november van hetzelfde jaar werd het rapport bij de Vlaamse Executieve neergelegd.

De resultaten werden door de Vlaamse Executieve gebundeld met gelijkaardige studies over Limburg en het arrondissement Turnhout en in juli 1986 aan de Europese Commissie toegezonden. Na enkele besprekingen tussen Commissie en Gewest werd één GAP van de drie ontwikkelingsgebieden van Vlaanderen ingediend, GAP die later terug uit elkaar werd gehaald, waarbij Turnhout tenslotte uit de boot viel.

Op 13 mei 1987 kwam de principiële toezegging van de Commissie voor het EFRO-luik van een nationaal programma van communautair belang, ten belope van ongeveer 570 miljoen fr. (13 miljoen ECU).

Op 22 oktober 1987 keurde de Commissie het Nationaal Programma van Communautair Belang 1987-91 goed; de toegezegde steun bedroeg 500 miljoen fr. EFRO-steun.

Gedurende de tweede helft van 1988 werden bepaalde gedeelten van het GAP herwerkt en geaktualiseerd: het algemeen deel van het GAP, het ESF-luik en het onderdeel rond landbouw en visserij. Op 30 november 1988 werden de definitieve teksten bij de Commissie ingediend en op 20 juli 1989 werd het GAP door de Europese Commissie goedgekeurd, dankzij de konstante opvolging en druk zowel vanwege de Vlaamse Executieve als van de GOM - West-Vlaanderen.

Ondertussen werd echter in de Westhoek reeds heel wat gerealiseerd in het kader van het Nationaal Programma van Communautair Belang, met gelden van het EFRO. Er werden met name 29 projecten goedgekeurd, met een totaal van 484 miljoen fr. investeringen en 176 miljoen fr. EFRO-steun; het NPCB voorziet overigens tot eind 1991 de mogelijkheid van een EFRO-steun van 500 miljoen fr., gespreid over 5 tranches.

West-Vlaanderen en de telematica

Het Direktiekomitee van de GOM - West-Vlaanderen heeft eind 1989 een WES-evaluatierapport besproken over de inschakeling van West-Vlaanderen in de nieuwste infrastructuren inzake telematica, die voor de nabije toekomst in ons land zijn voorzien.

Het Direktiekomitee bepaalde de prioriteiten voor West-Vlaanderen, hierbij steunende op het onderzoek

dat door de GOM - West-Vlaanderen werd uitgevoerd en dat integraal gepubliceerd wordt in de WES-reeks 'Facetten van West-Vlaanderen'.

Telematica en ISDN (Integrated Services Digital Network) zijn begrippen die in het volgende decennium aan de orde van de dag zullen zijn. Telematica wordt voor de gebruikers zo belangrijk dat het benodigde ISDN-netwerk een nieuwe vorm van infrastructuur wordt, die even noodzakelijk is als water-, spoor- en autowegen.

Telematica is in feite het informatizeren van de telecommunicatie (*tele*communicatie + *informatica*) en ISDN betekent de ontwikkeling van een infrastructuur die gelijktijdige telecommunicatie van spraak, tekst, data en beeld moet ter beschikking stellen. Er moet echter een duidelijk onderscheid gemaakt worden tussen smalband en breedband ISDN.

Smalband ISDN geeft de mogelijkheid tot gelijktijdige transmissie van spraak, tekst, data en stilstaand beeld. En dit is voor bedrijven en diensten het meest belangrijke deel dat ISDN kan bieden.

Breedband ISDN voegt hieraan nog een extra dimensie toe. Het zal dan immers mogelijk worden radio- en

TV-programma's langs dezelfde aansluiting als de telefoon te ontvangen. Verder wordt videotelefonie en het raadplegen van een audio- en videotech mogelijk.

In welke mate is West-Vlaanderen reeds voorbereid om de vruchten te plukken van de komende snelle evoluties op telematicagebied?

De studie van het WES kwam terzake tot een aantal belangrijke conclusies.

Voor *smalband ISDN* is de infrastructuur er. Ze bestaat uit de huidige RTT-telefoonnetten in koperkabel en uit de huidige digitale schakelcentrales.

West-Vlaanderen heeft ten opzichte van het land geen achterstand wat infrastructuur betreft. Wel dient men er attent op te zijn en moet er bij de bevoegde instanties op aangedrongen worden dat:

elke RTT-zone, waar nodig, over voldoende lijnen beschikt;

de elektro-mechanische centrales zo snel mogelijk worden vervangen door digitale centrales, opdat iedereen die dit wenst vanaf 1991/92 kan aangesloten worden op ISDN;

er *nu* in de eerste commerciële fase de concentrators zouden komen voor die gegroepeerde bedrijven die nu reeds wensen aangesloten te worden op ISDN;

de tarieven die de RTT in de eerste commerciële fase moet aanrekenen, zo snel mogelijk zouden dalen;

de benodigde eindapparatuur zou gestandaardiseerd zijn en in vrije concurrentie kan worden aangeboden op specificatie en prijs.

Het zal ook nodig zijn bedrijven, diensten en openbare besturen te sensibilizeren, opdat ze de voordelen die telematica biedt tijdig zouden onderkennen.

De infrastructuur voor *breedband ISDN* bestaat vandaag niet. Er moet een samenwerking komen tussen de RTT en de distributiemaatschappijen van radio en TV, die moet leiden, in de meest ideale hypothese, tot de exploitatie van een compleet nieuw en universeel communicatienet.

Dit nieuwe communicatienet moet in glasvezelkabel zijn tot bij de individuele abonnee thuis. Er moeten ook nieuwe centrales komen met schakelaars in optoelektronika en deze technologie is in voortdurende evolutie.

De benodigde investeringen worden bijzonder hoog. De vraag is ook in hoeverre de privé-sektor mag of kan deelnemen in de exploitatie van breedband telecommunicatie, al dan niet in EG-verband.

Breedband ISDN moet niet verwacht worden vóór het jaar 2000 à 2005 en waarschijnlijk is dat nog zeer optimistisch ingeschat.

Het heeft dan ook weinig zin nu reeds een strategie voor breedband ISDN in West-Vlaanderen uit te werken, behalve dat we zeer attent de technologische evolutie en de realisaties op dit gebied moeten volgen rondom ons, in Europa, in de USA en in Japan.

Het rapport over de telematika in West-Vlaanderen verscheen zopas in de reeks 'Facetten van West-Vlaanderen' (nr. 34) onder de titel: 'Telekommunikatie morgen: telematicadiensten en ISDN-netwerk'. Prijs: 95 fr.

Christiaens' nieuwbouw ingewijd

Te Zeebrugge ging op 10 februari jongstleden de officiële opening door van het nieuw visverwerkend bedrijf Christiaens, gelegen op de Transportzone.

Het bedrijf startte als visgroothandel in 1958. De eerste visuitvoer (pladijs naar Denemarken) dateert van 1962 en de eerste visinvoer uit Denemarken en Duitsland gebeurde in 1977. Vanaf 1979 werd er gestart met het fileren en panklaar maken van vis voor de vishandelaars.

Waar vanaf 1980 het assortiment en de herkomst ge diversifieerd werden met een uiterste zin voor kwalitatieve verzorging van het eindprodukt, wordt de vestiging te klein om de bestendige groei op te vangen.

In 1990 wordt de éénmanszaak omgevormd tot bvba en de nieuwe gebouwen op de Transportzone Zeebrugge worden betrokken. In het gebouw komt de eerste automatische fileerlijn in België in werking.

In maart 1990 wordt ook de automatische diepvrieslijn aangesloten op de fileerlijn, waardoor de ter plaatse gefileerde vis in de meest gunstige omstandigheden kan worden ingevroren en verpakt.

Het bedrijf neemt 1.100 m² terrein in. De investering bedraagt 35 miljoen fr. Er zijn momenteel 17 personen tewerkgesteld.

Desimpel neemt Nederlands bedrijf over

Eind januari bereikte de steenbakkerijen-groep Desimpel Kortemark een akkoord met de familiale aandeelhouders van de Steenfabriek Terra bv te Son, in verband met de overname van alle aandelen van Terra door Desimpel Nederland bv.

Desimpel Nederland is de Nederlandse spilvennootschap binnen de Desimpel Groep.

Steenfabriek Terra is een moderne fabriek ten Noorden van Eindhoven. Zij produceert vormbaksteen, een typische steen die vooral in Nederland gebruikt wordt.

De produktie van Terra bedraagt ongeveer 40 miljoen stenen, wat neerkomt op een jaarlijkse omzet van ongeveer 10 miljoen gulden (186 miljoen fr.) en een cash-flow van ruim 2,1 miljoen gulden (39 miljoen fr.).

In het bedrijf werken 22 mensen. Deze overname zal daarop geen enkele invloed hebben.

Met deze acquisitie verstevigt Desimpel zijn marktpositie op de Nederlandse Markt. In '88 en '89 werden reeds 4 andere steenfabrieken overgenomen: de Bahrsche Pol te Lathum, Steenfabriek Udenhout in Udenhout, Timmermans te Elst en Nuance te Afferden.

Terra te Son, nabij Eindhoven, concentreert zich op de Nederlandse Markt in tegenstelling tot de andere Nederlandse bedrijven uit de Desimpel Groep die hoofdzakelijk op de export (Duitsland, Engeland & België) gericht zijn.

Met deze overname heeft Desimpel een marktaandeel in Nederland van grosso modo 10% bereikt, evenwel hoofdzakelijk in de hogere kwaliteitsstenen.

Net zoals bij de overnames in vorige jaren, blijft ook de leiding van Terra ongewijzigd in handen van de actuele directie.

Binnen de Benelux wordt Desimpel met deze overname de tweede belangrijkste baksteenfabrikant. Dit dank zij een duidelijke strategie van specialisatie, d.w.z. concentreren van produktiemiddelen op baksteen. Met deze stap wordt een welbewuste strategie afgerond.

Doorgedreven marktgerichtheid en flexibiliteit bij de produktie zijn kenschetsend voor de groep. Desimpel speelt ook een belangrijke rol in de trading en export van baksteen. De Nederlandse Desimpel Trading groep omvat vier bedrijven die samen meer dan één derde van de Nederlandse export (vooral naar Duitsland) realiseren.

Op het vlak van geografische diversifikatie wordt de produktie gekoncentreerd in België en Nederland, van waaruit de Duitse, Engelse en Franse markt bewerkt worden via eigen verkoopsmaatschappijen.

In 1989 werd gekonsolideerd de 3 miljard fr. zaken-cijfer overschreden. Winst en cash-flow zullen ruimschoots aan de verwachtingen voldoen. Door deze laatste overname telt de groep Desimpel nu ongeveer 500 medewerkers.

Poppies in nieuwbouw

Op 9 februari nam de firma Poppies International uit Moorslede officieel haar intrek in haar nieuwe administratieve gebouwen op de gemeentelijke ambachtelijke zone van Geluveld-Zonnebeke. De produktie van de koekjes zelf was reeds enkele maanden voordien gestart op de nieuwe vestiging.

Poppies international – met een verwijzing naar de bakker-stichter Popelier uit Ieper en met een knipoog naar de Engelse toeristen en hun belangstelling voor 'Flanders' Fields' – bakt in feite sinds 1973 zeer diverse koekjes op een industriële schaal. Per dag worden er 8 ton koekjes gebakken, zijnde 2 miljoen kilo per jaar.

Er zijn reeds twee baklijnen in werking te Zonnebeke; rond de verlofperiode 1990 komt daar nog een derde bij. Tevens werd er een gloednieuwe verpakkingslijn opgestart.

Op een terrein van 2,5 ha is er een oppervlakte van 3.400 m² overbouwd met een grote produktiehal, een zeer groot magazijn en de – in opvallende stijl gebouwde – kantoren.

In de oude vestiging te Moorslede is er nog een beperkte aktiviteit gebleven.

Drie vierden van de Poppies-produktie wordt uitgevoerd naar 16 landen, waaronder Amerika en Canada en een enkele keer Japan. De meeste afnemers zijn groothandels in voedingswaren en grootdistributieketens.

De nieuwe fabriek vergde 50 miljoen fr. investeringen. De omzet bedroeg 200 miljoen fr. in 1989, tegenover 130 miljoen fr. in 1987 en 160 miljoen fr. in 1988. Er zijn 42 personen in dienst, waaronder 10 bakkers.

MOL... ALS HET OM SPECIALE VOERTUIGEN GAAT.

MOL CY N.V.

DIKSMUIDESTEENWEG 63
B - 8830 HOOGLEDE

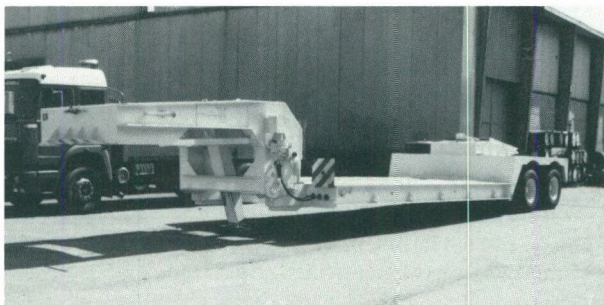
Tel. : (0)51 / 70.16.81

Telex: 81949 mol b

Fax : (0) 51 / 70.30.38

FLEXIBILITEIT IS ONS DEVIES

MOL... UW PARTNER IN HET WEGVERVOER.

EFRO-Komitee van de Westhoek kende steun toe aan 9 projecten

Bij Beschikking van 20 juli 1989 gaf de EG-Kommissie goedkeuring aan een Geïntegreerd Actieprogramma (GAP) voor de Westhoek met een totale EG-steun van circa 967 miljoen fr. voor de jaren 1987-91.

Het zogenaamde Nationaal Programma van Komunautair Belang (NPCB) werd reeds op 22 oktober 1987 goedgekeurd (steun 500.596.800 fr.), in afwachting van de goedkeuring van de andere luiken van het GAP, namelijk het luik Europees Sociaal Fonds (ESF-steun 188.777.500 fr.), het luik Europees Oriëntatie- en Garantiefonds (EOGFL-steun 217.034.900 fr.), Visserij (steun 38.250.000 fr.) en een projekt (budgetlijn 554) voor een risikokapitaalfonds voor KMO's (steun 22.500.000 fr.). Het NPCB, betrekking hebbend op het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO), is onderdeel geworden van het GAP.

Het NPCB is in uitvoering sinds eind 1987. Er werd reeds 175.756.361 fr. EFRO-steun toegewezen aan 29 projecten, waarvan er inmiddels 10 zijn voltooid.

Het EFRO-Komitee dat beslist over de konkrete toewijzing van de EFRO-steun, kwam op 5 maart 1990 te Geluwe/Wervik bijeen. In deze zitting werd aan 9 projecten steun toegewezen, voor een totaal bedrag van circa 67,5 miljoen fr.

De projecten die EFRO-steun verkrijgen zijn de volgende:

EFRO-steun

Bouw van een bedrijevencentrum te Veurne (GOM-West-Vlaanderen en stad Veurne)	16.888.000
Bouw van een doorgangsgebouwencomplex te Diksmuide (GOM-West-Vlaanderen en stad Diksmuide)	11.667.000
Bouw van een doorgangsgebouw te Poperinge (entiteit te bouwen door GOM-West-Vlaanderen)	5.833.000
Bouw van een nieuw beroepsopleidingscentrum te Ieper ((VDAB)	15.000.000
Rekreatievaart (bouw van steigers en dergelijke door Ministerie van Openbare Werken en Verkeer)	4.807.000
Museum 'De Franschmans' te Koekelare (gemeente Koekelare)	5.600.000
Toeristisch Site-Museum te Kortemark (gemeente Kortemark)	4.000.000
Uitvoering van studies ten behoeve van KMO's (GOM-West-Vlaanderen)	3.000.000
Openbare verlichting bedrijventerrein Diksmuide (WIER)	727.000

Inmiddels zijn voorbereidselen getroffen om binnenkort ook het ESF-Komitee (opleiding) en het Landbouw- en Visserijkomitee hun werking te laten aanvangen. Een overkoepelend Stuurkomitee zal de gehele werking begeleiden en koördineren.

De WITAB diversifieerde haar activiteiten

In 1989 heeft de WITAB een zwaar programma afge- werkt, ingevolge de groeiende activiteiten van de Stedebouwkundige Dienst en de verwerving van enkele belangrijke nieuwe opdrachten.

De Stedebouwkundige Dienst wordt de laatste jaren meer en meer gekonfronteerd met de problematiek van de gewestplannen. Om enig inzicht te krijgen in de omvang van deze problematiek heeft de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu (AROL) alle gemeenten gevraagd een inventaris aan te leggen van de nog beschikbare gronden binnen de voorzieningen van het gewestplan en van de knelpunten terzake.

Hiervoor heeft ruim drie vierden van de gemeentenvennoten beroep gedaan op de Stedebouwkundige Dienst van de WITAB.

De gewestplannen zelf zijn stoeve beleidsinstrumenten en inhoudelijk vaak achterhaald. Vele gemeentebesturen zijn dus genoodzaakt aanlegplannen op te stellen om een afwijking van de voorzieningen van het gewestplan te realiseren. Dit gebeurt hoofdzakelijk middels het beleidsinstrument BPA (Bijzonder Plan van Aanleg), soms middels het opmaken van een APA (Algemeen Plan van Aanleg). Zo had de WITAB in 1989 een zeventigtal bpa's in behandeling en een apa voor de stad Roeselare, die terzake als pilootstad fungeert.

Daarnaast kon de WITAB zich verheugen in de toekenning van enkele belangrijke nieuwe opdrachten die nog in 1990 hun beslag zullen krijgen en waarvoor extra medewerkers dienen aangetrokken.

In eerste instantie betrof dit de verdere ontwikkeling van de studies rond de verkeersleefbaarheid in dorpen en steden. De WITAB is opdrachthouder van de verkeersstudie van De Panne, Gistel, Knokke-Heist, Langemark-Poelkapelle en Wervik en werkt aan kleinere opdrachten rond verkeersleefbaarheid in diverse gemeenten. Terzake werden kontakten onderhouden met het Ministerie van Openbare Werken, beheerder van talrijke rijkswegen in de provincie.

Gezien de belangstelling van tal van vennoten werden drie studienamiddagen ingericht rond verkeersveiligheid, verkeersleefbaarheid en gemeentelijk verkeersbeleid, dit in samenwerking met de vereniging Langzaam Verkeer. De thema's waren: Een veilige schoolomgeving, Verblijfsgebieden Zone 30 en Gemeentelijk Verkeersbeleid. Deze studienamiddagen genoten een ruime belangstelling vanwege gemeentemandatarissen en gemeentelijke personeelsleden.

Als stedebouwkundig adviseur van de betrokken gemeenten in de provincie werd aan de WITAB de opdracht toevertrouwd het tracé te ontwerpen voor de aanleg van een waterstofgas-pijpleiding van Izegem naar Zelzate door de firma Air Liquide.

In derde instantie heeft de Vlaamse Waterzuiveringsmaatschappij (VMZ) de WITAB aangezocht om de lozingspunten van afvalwaters in de waterlopen van West-Vlaanderen op te sporen en te inventariseren. Deze opdracht werd eind 1989 opgestart en zal nog tot eind

1990 doorlopen. Hiervoor heeft de WITAB 12 tijdelijke personeelsleden in dienst genomen.

Daarnaast bleef de WITAB actief in het coördineren van diverse werkzaamheden van gemeenten, in het dagelijks advies aan gemeentelijke diensten en aan participeren en in het ontwerpen van zeer uiteenlopende stedenbouwkundige en wegenbouwkundige opdrachten.

Tevens werd uitgekeken en getoetst naar de problemen en de behoeften die zullen gesteld worden op korte en middellange termijn. In eerste benadering wordt gedacht aan een gemeenschappelijke dienst VGV (Veiligheid - Gezondheid - Verfraaiing). Eind 1989 werden alle gemeentebesturen van het werkingsgebied terzake aangeschreven.

Het totale omzetcijfer van de WITAB in 1989 bedroeg circa 42,3 miljoen fr. waarvan:

urbanistisch bureau:	22,4 miljoen fr.
verblijfsrecreatierealizaties	14,3 miljoen fr.
studieopdracht VMZ	3,1 miljoen fr.
advies en bijstand, gemeenschapsvoorzieningen, sportinfrastructuur	2,5 miljoen fr.

Cast bouwt nieuwe containerterminal in Zeebrugge

Op 14 februari 1990 werd de ondertekening aangekondigd van een overeenkomst tussen Cast Europe en de Zeebrugse havenautoriteiten. Deze overeenkomst zal leiden tot de opening van een grote nieuwe containerterminal in de lente van 1992. De achtendertig hektaren grote terminal zal gebouwd worden naar Cast's specifieke behoeften en voor Cast's exclusief gebruik.

De nieuwe terminal werd ontworpen om een jaarlijkse hoeveelheid van 500.000 TEU te verwerken en om gelijktijdig twee schepen van het Cast 'Conbulker'-type,

70.000 DWT, te ontvangen. De zeshonderd meters door de MBZ te bouwen kaailengte, met een diepgang van 18,5 meter, maken het zelfs mogelijk tegelijkertijd twee schepen van elk 150.000 DWT aan te meren.

De containers zullen in- en uitgeladen worden met drie Post-Panamaxkranen, elk met een capaciteit van vijftig containers per uur.

De terminal die een totale oppervlakte heeft van 38 ha voorziet verder:

1.500 m² administratief kantoorgebouw;
een truckterminal voor Cast's eigen vrachtwagenpark, met installaties voor volledig onderhoud en herstellingen;

overdekte opslagplaatsen voor weg- en spoorverkeer;
een geïntegreerd containeratelier voor herstelling met refurbishing line om elk jaar minimum 3.000 Cast 'Blue Boxes' te behandelen;

een montagefabriek voor containers, met een productielijn om jaarlijks tot 4.000 'Blue Boxes' af te leveren.

De rederij Cast vestigde de aandacht op de Zeebrugse kustligging die de nieuwe terminal gemakkelijk bereikbaar maakt voor de Cast schepen. De weg- en spoorwegverbindingen naar de haven van Zeebrugge zijn uitstekend en verzekeren een gemakkelijke herverzekering naar gans Europa.

De Castgroep is erg tevreden deze betekenisvolle overeenkomst bereikt te hebben met de Zeebrugse havenautoriteiten en zodoende Cast's langdurige aanwezigheid in België te kunnen voortzetten.

De totale investering in dit project zal de 50 miljoen US dollars overschrijden en men is van plan onmiddellijk met de konstruktie van start te gaan.

De aanleg van de haventerreinen en de kaden zal door de MBZ bekostigd worden, ten belope van 440 miljoen fr. De bovenstructuur zal ongeveer 1,5 miljard in-

Foto Archief Cast

vesteringen vragen, uiteindelijk te betalen door Cast. De juiste financieringswijze wordt momenteel verder op punt gesteld.

De inplanting van Cast te Zeebrugge is te situeren in een totaal vernieuwend concept van vervoer van deur tot deur. Bij het intermodalisme wordt de ganse vervoerketting bekeken; in het gedeelte zeetransport is er de concentratie van de bewerkingen op één aanloophaven aan beide zijden van de oceaan. Voor Europa is voor Cast Zeebrugge uitverkozen. Daar zal Cast beschikken over een eigen terminal.

De container is in dit vervoerconcept hét centraal vehikel. Deze container zal vanuit Zeebrugge verder landinwaarts gebracht worden met de spoorwegen, wat een dekongestioneren van de wegen in de hand moet werken. De container wordt verder, op een bestaande (Athus) of nog te bouwen inland terminal, op vrachtwagens geladen die de deur-aan-deur verbinding completeren. Cast ziet in de toekomst dergelijke nieuwe terminals tot stand komen in zeer diverse richtingen, zoals in het Ruhrgebied, Mannheim, München, Lyon, Bordeaux.

De nieuwe vestiging te Zeebrugge voorziet een grote spinn-off bij de betrokken goederenbehandeling en een finishing-bedrijf, evenals een assemblagehall voor containers en een magazijn voor stuffing en unstuffing. Een specifiek kenmerk van de Cast-schepen is wel dat zij zowel containers als bulk vervoeren. Deze bulk, in hoofdzaak ijzererts en non-ferro-erts, zal in principe doorgevoerd worden naar Rotterdam. Bepaalde ladingen kunnen echter wel te Zeebrugge, op de overliggende ZBM-kaai, worden gelost. De aanwezigheid van deze Zeebrugse Behandelingsmaatschappij is mede een van de redenen geweest voor de vestiging van de Cast-terminal achter de zeeluis van Zeebrugge.

Belangrijk tenslotte is ook dat het management van Cast verder te Antwerpen blijft functioneren. Alleen de fysische behandeling en de hogergenoemde nevenactiviteiten worden te Zeebrugge uitgevoerd.

Europese wetgeving oktrooien

In antwoord op een recente parlementaire vraag, lichtte de Minister van Economische Zaken en het Plan de huidige stand van zaken toe inzake de oktrooien.

Thans mag men zeggen dat het oktrooirecht dat van toepassing is in de Europese Gemeenschap voldoende geharmoniseerd is om te grote verschillen in de bescherming tussen de Staten te vermijden en om aldus te verhinderen dat de Europese ondernemingen op wereldvlak een kwetsbare positie zouden bekleden. Dit is het gevolg van de ondertekening in 1973 en de inwerkingtreding in 1977 van het Verdrag voor de verlening van Europese oktrooien, Verdrag van München genoemd. Dertien Staten zijn thans partij bij dit verdrag: de Bondsrepubliek Duitsland, België, Frankrijk, Italië, Griekenland, het Verenigd Koninkrijk, Spanje, Nederland, Luxemburg, Zweden, Zwitserland, Oostenrijk en Liechtenstein. Op 1 januari 1990 zal Denemarken er eveneens bij aansluiten en, krachtens zijn akte van toetreding tot de Europese Gemeenschappen, Portugal vanaf 1 januari 1992.

Het Verdrag van München heeft een gemeenschappelijke procedure van verlening ingesteld die leidt tot een Europees oktrooi dat uitwerking heeft in die Staten, aangewezen bij de indiening van de aanvraag, en onderworpen aan de nationale wetgevingen voor zover het Verdrag van München niet anders beschikt. Bepaalde verschillen bestaan dus steeds tussen de nationale wetgevingen, maar deze kunnen weinig belangrijk worden genoemd want, in het raam van de toepassing van het Verdrag van München, betreffen zij vooral het administratief beheer van het verleend oktrooi: de basisvoorwaarden van de bescherming zijn identiek wegens de gemeenschappelijke verleningsprocedure. Dit is zeer belangrijk, want het lijkt meer en meer evident, als men de statistieken nagaat van de ingediende aanvragen voor Europese oktrooien en de erin vervatte aanwijzingen van Staten, dat de overgrote meerderheid van oktrooien die in de volgende jaren in Europa van kracht zullen zijn, zal zijn afgeleverd op grond van het Verdrag van München. Aldus zullen er minder en minder verschillen zijn betreffende de grond van de bescherming.

Bovendien is het belangrijk op te merken dat de nationale wetgevingen, die steeds kunnen worden aangepast om een bescherming te bekomen, onderling worden aangepast met betrekking tot bepaalde fundamentele elementen van het Verdrag van München, zoals de oktrooierbaarheidsvoorwaarden of de duur van de bescherming.

Anderzijds valt er op te merken dat de Gemeenschapslanden in de laatste fase zijn getreden van het bearaad betreffende de inwerkingtreding van het Verdrag van Luxemburg betreffende het gemeenschapsoktrooi. Dit verdrag zal een gemeenschappelijk oktrooirecht instellen dat op een eenvormige wijze van toepassing zal zijn op het grondgebied van alle Staten die er partij bij zijn. Bijgevolg zal een gemeenschapsoktrooi slechts kunnen worden verleend, overgedragen, vernietigd of teniet-

gedaan voor het geheel van het grondgebied van de Staten die partij zijn bij het Verdrag van Luxemburg. Daardoor zal, in het raam van de toepassing van het Verdrag van Luxemburg, elk verschil in de bescherming verdwenen zijn, vermits er thans wordt overwogen dat het in werking zal treden in de twaalf lidstaten van de Europese Gemeenschap.

Tenslotte tonen de werkzaamheden die thans plaatshebben in de Raad van de Gemeenschappen aangaande het ontwerp van richtlijn betreffende de rechtsbescherming van de biotechnologische uitvindingen duidelijk aan dat de Gemeenschapsstaten niet wensen dat, in Europa, op het vlak van de bescherming, knelpunten ontstaan, want het is niet voldoende dat de verschillen tussen de Europese landen verdwijnen, het is ook nodig dat bepaalde standaarden van bescherming die in Europa worden erkend, gelijkwaardig zouden zijn aan die welke in de andere grote geïndustrialiseerde landen bestaan, en dit vooral in de spits technologieën, waarmee grote investeringen gepaard gaan.'

Topverkoop WIER in 1989

De Westvlaamse Interkommunale voor Economische Expansie en Reconversie (WIER) verkocht in 1989 het uitzonderlijk hoog aantal van 115 ha industriegrond, gespreid over 203 kopers. Daaronder waren er zowel reeds eerder ingeplante als nieuwe bedrijven. 161 bedrijven-kopers kochten minder dan 1 ha grond.

De omzet van de WIER bedroeg 524 miljoen fr. (tegenover 377 miljoen fr. in 1988).

De aandacht van de WIER ging in hoofdzaak naar de Westhoek. Dit is mede te verklaren door het feit dat het speciaal EG-programma voor de Westhoek eind 1991 verloopt. Daarom werden nu een maximaal aantal infrastructuurwerken ter plekke uitgevoerd.

Wel werden buiten de Westhoek ook enkele projecten op het getouw gezet, die in 1990 gerealiseerd zullen worden.

Alle realisaties kaderen in een investeringsprogramma 1989-1993 dat – in samenwerking met de GOM - West-Vlaanderen opgesteld – in 1989 werd goedgekeurd. Volgens dit beleidsprogramma waarbij in de toekomst 300 ha industriegronden verworven moeten worden, moet er voor ongeveer 150 ha een herziening van het gewestplan worden aangevraagd, terwijl ook werd aangedrongen bij de Vlaamse Executieve om de beschikbare kredieten op te trekken, rekening houdend met de reële behoeften terzake.

Gezien het hoge verkoopritme van 1989 werden er, vooruitlopend op de goedkeuring van het ganse programma, bepaalde deelbeslissingen genomen om de nodige continuïteit te verzekeren. Het ging hier vooral om projecten die op EFRO-steun een beroep wensen te doen en om de realisatie van de tweede fase van de transportzone te Zeebrugge.

Momenteel beschikt de WIER nog over 405 ha grondreserve; deze reserve zal oplopen tot ongeveer 700

ha in de loop van de volgende jaren.

In totaal heeft de WIER sinds haar oprichting reeds 1.800 ha gronden aangekocht en, na uitrusting, 1.395 ha verkocht. Er werden voor 2 miljard fr. uitrustingswerken uitgeschreven, waarvan er reeds voor 1,9 miljard fr. werden uitgevoerd. Op de bedrijventerreinen werden 1.450 bedrijven gevestigd, met samen ongeveer 15.000 tewerkgestelden.

Per arrondissement uitgesplitst beschikt de WIER nog over volgende reserves van terreinen:

Arrondissement	Ha	Aantal terreinen
Tielt	6	3
Roeselare	34	8
Ieper	13	2
Diksmuide	15	3
Oostende	44	4
Brugge	111	7
Veurne	25	3
Kortrijk (a)	2	1

(a) Het arrondissement Kortrijk wordt voor het grootste gedeelte bestreken door Leiedal.

Picanol investeert

De firma Picanol uit Ieper zal in 1990 en 1991 ruim één miljard fr. investeren in de moederfirma Picanol en in de dochtermaatschappij Proferro, een rekonversievennootschap.

Zo wordt er 200 miljoen fr. geïnvesteerd in een nieuwe Montagelij, die vanaf Pasen 1990 moet klaarkomen en die tegen februari 1991 operationeel wordt.

Voor 100 miljoen fr. worden in 1990 werktuigmachines vernieuwd en geautomatiseerd. Tevens worden de werkplaatsen gehergroepeerd volgens een cel-systeem, waardoor gelijkaardige stukken op één plaats worden gemaakt.

Voor Proferro, die de gietactiviteiten van de firma groepeerd, wordt er geïnvesteerd in de vernieuwing van de smeltlijn.

Daarnaast werd in het nabije verleden veel geld en aandacht besteed aan het milieuvriendelijk maken van de produktie. Momenteel lopen er voor 20 miljoen fr. projecten ter zake. Sinds 1985 wordt er veel gerealiseerd op het vlak van de uitstoot van zware metalen in het water. Een nieuwe nikkellijn en een nieuwe chromeerenfosfaatlijn (5 miljoen fr.) met zuiveringsinstallatie is daar het gevolg van. Momenteel wordt verder gewerkt aan het beheersen van het probleem van de zwevende stoffen, meer bepaald betoniet. Een nieuwe installatie van ongeveer 15 miljoen fr. wordt in 1990 geïnstalleerd.

In 1989 produceerde Picanol 4.890 weefgetouwen (+45 tegenover 1988). De omzet bedroeg 11,2 miljard fr. in 1988 en er was 207 miljoen fr. winst. Voor 1989 zijn de verwachtingen op hetzelfde niveau.

Ruilverkaveling Beveren-IJzer beëindigd

De reeks beëindigde ruilverkavelingen in de Westhoek, de meest uitgesproken agrarische westelijke helft van de Provincie West-Vlaanderen, waar sinds de zeventiger jaren het zwaartepunt van de ruilverkavelingsactiviteit gelegen is, werd thans, na het verlijden van de ruilverkavelingsakte Beveren-IJzer, met een dertiende project uitgebreid. Hiermede werden in dit gebied reeds 17.242 ha afgewerkt.

De plechtige ondertekening van deze akte had plaats op 22 december 1989 te Alveringem.

Ruilverkaveling in de IJzerstreek

Het project strekt zich uit ten Noorden van de IJzer en het paalt aan de ruilverkaveling Stavele, die in 1983 werd voltooid. Het betreft een langgerekt gebied langsheen de IJzer over een afstand van ca. 10 km. Dit ruilverkavelingsobject vormt het enig deelbekken op de linkeroever van de IJzer op Belgisch grondgebied. Een vijftal beken doorkruisen het gebied van Noord naar Zuid via smalle, diep in het zandleemdek ingesneden valleien, die meestal in de benedenloop uitmonden in tongvormige Polderuitlopers, die de landschappelijke diversiteit beklemtonen. De IJzer vormt zowel landschappelijk als waterhuishoudkundig de ruggegraat van dit blok.

Het ruilverkavelingsblok Beveren-IJzer, dat een oppervlakte beslaat van 1.666 ha, behoort grotendeels tot de Zandleemstreek en slechts ca. 14% tot de Polderstreek. Tot deze laatste behoren de eigenlijke valleigronden van de IJzer, de zogenaamde IJzerbroeken, en de eerdergenoemde polderinstrusies in de benedenloop van de toestromende zijbeken.

De Broeken fungeren als natuurlijk wachtbekken van de IJzer gedurende de wintermaanden. Bij langdurige regen kan het water via de beekvalleien zelfs ver in het Zandleemgebied opstuwen en er het ganse afwateringsstelsel van sloten en inbuizingen ontredderen. Zomervloeden zijn eerder zeldzaam, maar richten des te meer schade aan op de ondergelopen hooi- en graasweiden. Zodoende bleven de talrijke depressies in de hoger gelegen zones, mede door de ondoelmatigheid van te nauw bemeten buisleidingen en verwaarloosde afvoersloten, verstoken van een voldoende snelle waterafvoer.

De verkavelingsstructuur kent een sterke versnipperingsgraad in de Broeken, en ook in mindere mate daarbuiten. Gemiddeld had ieder landbouwbedrijf met meer dan 10 ha grond in de ruilverkaveling, ruim vijf grondstukken, her en der verspreid in het blok en van onregelmatige vorm.

In de beekvalleien en de Broeken was de ontsluiting van de plaatselijk talrijke kleine extensief uitgebate hooi- en graslandpercelen praktisch uitsluitend mogelijk langs

ZEEBRUGGE: THE PLACE TO BE FOR BUSINESS

Investeer nu in de toekomst. De Transportzone Zeebrugge biedt ruimte (gronden) en burelen voor alle Haven- en Transportgebonden bedrijven.

Voor inlichtingen en begeleiding bel nu NV TRANSPORTZONE op het nummer 050/54.76.47 (internationaal /3250.547.647)

TRANSPORTZONE ZEEBRUGGE NV

**AN OFFICE WITH A
WORLDWIDE VIEW!**

erfdienstbare overgangen; de rest van het blok vertoonde een regelmatig patroon van goede landbouwwegen. Niettemin waren inzake het gebruik nog 195 grondstukken ingesloten.

Deze ruilverkaveling, die van start ging in november 1981, was de eerste in West-Vlaanderen, waarvan de uitvoering werd aangevangen onder het regime van de wet van 11 augustus 1978, met bijzondere bepalingen eigen aan het Vlaamse Gewest. De voorafgaandelijke studie van het landschapsplan, door deze wet voorgeschreven, wees op de grote ecologische en landschappelijke waarden van het complex van de IJzerbroeken met polderinstrusies en de diep ingesneden beekvalleien. Hierbij aansluitend werd bij de herinrichting van dit landelijk gebied in sterke mate rekening gehouden met de gestelde randvoorwaarden voor het behoud van de aanwezige natuurwaarden en de landschappelijke diversiteit.

De waterbeheersingswerken in deze ruilverkaveling worden afgestemd op de optimalisatie van de waterhuishouding in de hogergelegen zandleemgronden met wateroverlast. Door nagenoeg integraal behoud van de bestaande beeksystemen werd de overstroombaarheid van de Broeken en de diep ingesneden beekvalleien bestendig. Aldus zullen naast 24 km hoofdsloten (waarvan ca. 8,4 km overwelfd), 24 km kavelsloten en 12 km buisleidingen aangelegd of verbeterd worden; 490 ha worden gedraineerd. Ca. 18,3 km grote en kleine sloten zullen gedempt worden. Samen met de egalizatie van 192 ha zal dit de hergroepering toelaten van de verspreide grondstukken in grote kavels van regelmatige vorm. Hierdoor kon het aantal landbouwbedrijven met meer dan 1 gebruikskavel met 16% verminderen, terwijl hun aantal kavels kon worden gereduceerd met ruim 39%, en de gemiddelde oppervlakte van deze kavels met 48,5% vergroot. Geen enkele gebruikskavel blijft ingesloten. Het bestaande wegnennet voor doorgaand en plaatselijk verkeer in het zandleemgebied kon volstaan voor een voldoende, homogeen verdeelde ontsluiting van deze gronden na herverkaveling. Voor de IJzerbroeken moeten een aantal insteekwegen worden voorzien met afkappingen op de hoge rand van de vallei. In totaal werden ca. 7 km openbare wegen en ca. 3 km bedrijfstoegangen aangelegd of verbeterd. De totale kostprijs van de cultuurtechnische werken, die nog grotendeels moeten uitgevoerd worden, en de werken voor landschapszorg wordt geraamd op 142.056.960 frank.

Landschapszorg en recreatie

Het uitgesproken landelijk karakter van het ruilverkavelingsobject wordt gedomineerd door twee landschapstypen: enerzijds het vlak open landschap van de IJzervallei en het halfopen vlak tot zwakgolvend scherm-landschap van het hellend zandleemgebied.

Het eerste omvat de Broeken, een laaggelegen polderzone met microreliëf, een groene oase van drassige tot natte hooi- en weilanden, doorsneden door talrijke sloten. Het gebied bezit een floristisch rijke vegetatie, en is een pleisterplaats voor broedende weidevogels en

overwinterende watervogels. Dit gebied werd weinig door de ruilverkaveling beïnvloed.

Het landschap in het hogere zandleemgebied wordt, behalve door een duidelijk reliëf ook nog bepaald door enkele dorpskernen, verspreide hoeven, meestal met erfbeplanting, en vaak met relikten van vroegere omwalling, uitgestrekte akkers, maar ook huisweiden hier en daar afgezoomd door heggen, houtkanten en bomerijen, enkele kleine beekvalleien, en het landelijk wegnennet met zeldzame bermbeplanting. Dit landschapsbeeld wijkt enigszins af van het meer gesloten landschapstype dat aan de Franse zijde van de grens nog vrij intact wordt aangetroffen. Naast behoud van waardevolle landschapselementen zullen de landschapsverzorgingswerken in deze ruilverkaveling dan ook een schuchtere aanzet vormen tot landschapsrestauratie door de aanplanting van ruim 1.700 bomen en struiken langs openbare wegen en overhoeken en de aanleg van erfbeplanting op 35 boerderijen.

Ter bevordering van het rekreatief medegebruik van dit gaaf gebleven buitengebied, kon bij de herverkaveling een betere ontsluiting van de wandelroute langs de IJzer 'Roesbrugge-Fintele' tot stand gebracht worden door inpassing, tussen de toekomstige kavelgrenzen, van een viertal verbindingspaden (totale lengte van 960 m) met de bestaande of aangelegde insteekwegen naar de Broeken.

INTERNATIONAL BIO-SYNTHETICS

INDUSTRIËLE ENZYMEN
voor de wasmiddelenindustrie,
de zetmeelindustrie en de
textielverwerkende nijverheid

Komvest 43, 8000 Brugge (België)
Tel. 050/44.91.11 - Telefax 050/33.68.49

Leiedal in 1989

In 1989 werd de bestaande konsolidatielening met 217 miljoen fr. afgelost; er blijft nog slechts 28 miljoen fr. af te betalen, zijnde 3% van de in 1985 gekonsolideerde schuld. De eigen middelen groeiden in 1989 aan tot 283 miljoen fr., zijnde 123 miljoen fr. kapitaal en 160 miljoen fr. reserves.

Er werden reeds nieuwe leningen aangegaan ten belope van 14 miljoen fr., voor aankoop van gronden te Avelgem, Aalbeke en Lendelede; 4,5 miljoen fr. daarvan werden opgenomen.

De informatisering van de diensten is volledig operationeel en wordt systematisch verdergezet. In functie van konkrete studieopdrachten wordt een beroep gedaan op externe deskundigen. Naar binnenin wordt het geheel verder gestructureerd, onder meer met een cel leefmilieu die de problemen van de aangesloten gemeenten ter zake moet helpen oplossen.

Leiedal verkocht in 1989 voor 280 miljoen fr. uitgeruste gronden tegenover 209 miljoen in de vorige topjaren 1985 en 1988. Deze 280 miljoen fr. vertegenwoordigen 30 ha, gespreid over 50 verkoopakten. Dit wil meten zeggen dat opnieuw in hoofdzaak kleinere percelen (gemiddeld 0,60 ha) verkocht werden.

Daarnaast werden er 15 kavels grond verkocht voor huisvestingsdoeleinden, voor een totaal bedrag van 6 miljoen frank. Daarbij zijn 0,76 ha grond betrokken, wat het laagste cijfer is van de laatste 10 jaar. Sinds 1986 zijn het allen kavels zonder woning.

Inzake woningbouw ontwikkelt Leiedal, samen met Vlaanderen Bouwt, een Kijkdorpprojekt te Aalbeke.

Een zeer belangrijke aktiviteit blijft gericht op de urbanistische uitbouw van de aangesloten gemeenten en op de diverse aspecten die daarbij naar voor komen: opstellen van bijzondere plannen van aanleg (64 in 1989), voorstudies voor de heraanleg van wegen en pleinen, opstellen van structuurplannen (een viertal, waarbij het structuurplan Kortrijk het belangrijkste is).

Tenslotte besteedt Leiedal heel wat energie aan de ontwikkeling en de verdere werking van twee realisaties in de streek op het gebied van het verkeer: de LAR voor het goedertransport (waar momenteel de gronden aan de railterminal gereserveerd worden voor gekombineerd vervoer), en de binnenhaven te Avelgem. Door de GOM - West-Vlaanderen werd de studie uitgevoerd voor de bouw van een bijkomende aanlegkade voor ro-ro trafiek.

In 1990, dertigste jaar van het bestaan van Leiedal, zal de voorbije werking grondig geëvalueerd worden. Naast een interne herstructurering wordt er aandacht verleend aan een betere ruimtelijke inkleding van diverse initiatieven door het inbrengen van hoogstammig groen in de regio. Er wordt gestreefd naar een versnelde realisatie van nieuwe bedrijventerreinen. In het werkgebied beschikt men nog maar over 30 ha vrij beschikbare industriegronden en 30 ha gronden onder optie. Wat – in verkoopcijfers 1989 uitgedrukt – mogelijkheden geeft voor maximaal 2 jaar. In de toekomst wordt tenslot-

te gestreefd naar een verdere uitbouw van meer-specifieke terreinen, die meer en meer aan alle criteria inzake leefmilieu en omgevingsvriendelijkheid zullen moeten voldoen.

De Witte Lietaer in Gamma holding

De Nederlandse Gamma Holding is begin maart 1990 voor 55% aandeelhoudster geworden van de firma De Witte Lietaer uit Lauwe. Dit gebeurde nadat een 80-tal familiale aandeelhouders hun meerderheidsparticipatie afstootten. De Gamma Holding is sterk in textiel, ook internationaal, wat de firma DWL meer financiële en andere mogelijkheden geeft voor de toekomst.

DWL is gekend in hoogwaardig huishoudtextiel. Sinds enkele jaren kwam daar de sektor van de automobielstoffen bij, waarvoor te Wervik een nieuw bedrijf werd gebouwd. In het bedrijf is er ook een kleine spinnerij. De huidige produktie omvat 45% automobielstoffen, 43% huishoudlinnen en 12% garens.

In 1989 was er een omzet van 3 miljard fr. De tewerkstelling bedraagt 850 personen.

Momenteel is er een investeringsplan van 600 miljoen fr., te spreiden over 3 jaar. Daarna is een uitbreiding van het machinepark voorzien en de bouw van een waterzuiveringsstation.

Barco in het nieuws

Barco nv kwam recent meermalen in het nieuws.

Op 2 februari jongstleden ondertekenden de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (GIMV) en de Vlaamse investeerdersgroep Asphales een akkoord waarbij laatstgenoemde 1.170.000 Barco-aandelen overnam van de GIMV; de GIMV zelf behoudt 5.405.000 Barco-aandelen. Samen bezitten zij 56 t.h. (na volledige verwatering door uitoefening van bestaande warrants, aandelenopties en konversierechten).

Barco verkoos duidelijk een financiële partner boven enkele geïnteresseerde buitenlandse industriële bedrijven die ofwel diversifiëring zochten, ofwel andere elektronika-groepen die tot integratie wilden aanzetten.

Van Asphales wordt een Vlaamse verankering verwacht met een strategie en een financiële participatie op lange termijn.

Nog onlangs lanceerde Barco een obligatie-emissie die ongeveer 3 miljard fr. opbracht, terwijl Barco zowel Aesthede (Geel), Disc (Gent) als onlangs Dextralog (Groot-Brittannië) overnam.

Commercieel slaagde Barco er nu in drie kontrakten af te sluiten voor 300 miljoen fr. Het betreft de levering van dashborden of displays voor vliegtuigen. Twee kontrakten gaan over displays voor helikopters, maar het belangrijkste betreft de aanmaak en levering van displays voor de F-16 gevechtsvliegtuigen. Met deze apparatuur wil Electronique Serge Dassault de F-16 uitrusten om vijandelijke radars op te sporen.

Bekaert bouwt

Bekaert heeft bestendig diverse bouwprojecten lopen, die met korte tussenpozen gebruiksklaar komen.

Te Moen bouwt men een nieuwe Dramix-fabriek. De installatie van de machines en het proefdraaien gebeurden einde 1989, de produktie vangt aan begin 1990.

Ingevolge de investeringen, voorzien in het Strategisch Plan, werd in augustus jongstleden met de bouw van een nieuwe draadtrekkerij te Zwevegem gestart.

De vroegere technische kantoren die later de dienst personeelszaken herbergden, werden afgebroken. Op de plaats van deze laatste prefab-gebouwen werd nu de parking uitgebreid.

Vanaf december 1989 werd nog te Zwevegem een nieuwe verzinkerij in gebruik genomen, terwijl er ook een nieuwe Ebner-oven geplaatst werd in een nieuw gebouw, bestemd voor de afdeling geharde staaldraad.

De belangrijkste plannen echter betreffen de bouw van een vervolledigd hoofdkwartier. Een eerste deel van de direktie had reeds zijn kantoren op het Kennedypark te Kortrijk. Op een perceel van 5.000 m² komt daar een nieuw gebouw voor het volledig direktiekomitee, bestaande uit 70 tot 80 kaderleden, met name alle algemene direktors en hun beperkte staf. Het gebouw moet in de lente 1991 betrokken worden.

Gaselwest investeert 1,5 miljard fr.

Voor 1990 heeft de interkommunale Gaselwest in haar begroting bijna 1,5 miljard fr. investeringen gepland. Gaselwest voorziet ongeveer 1/10e van het Belgisch grondgebied van elektriciteit, gas en kabeltelevisie. Voor West-Vlaanderen betekent dit ongeveer de helft van de provincie met als klemtoon de streek rond Kortrijk en Roeselare.

Voor elektriciteit worden 929 miljoen fr. voorzien, bedrag dat 5% hoger ligt dan in 1989, wat het gevolg is van het stijgend verbruik. Voor hoogspanning alleen is er reeds 200 miljoen fr. begroot.

De investeringen voor gas stegen met 5% naar 380 miljoen fr., terwijl de investeringen voor kabeltelevisie tot 175 miljoen fr. zullen oplopen.

Bij dit 1,5 miljard fr. komen er nog 500 miljoen fr. voor investeringen in informatica.

De verbruikscijfers liggen voor het hele gebied van Gaselwest zeer hoog. Globaal steeg het verbruik voor elektriciteit met 7% (nationaal met 2,9%); de hoogspanningsklanten verbruikten zelfs 8,6% méér dan in 1988.

Het laagspanningsverbruik steeg met 5,1% en het gasverbruik met 6,2%; het niet-huishoudelijk verbruik kende 12,9% verhoging, de huishoudelijke klanten kenden een status-quo (+0,2%).

DE BANK
DIE JE RUIMTE GEEFT.

SPAARBANK

Het abonneebestand voor kabeltelevisie tenslotte steeg met 3% tot een gemiddelde penetratiegraad van 90% en 86% aansluitingsgraad.

Wat dit laatste betreft, werd op vraag een marktonderzoek verricht door Sobemap. Het onderzoek gebeurde tevens voor Tevewest en de WVEM en is dus ook voor deze werkgebieden geldig.

Globaal zijn de betrokken werkingsgebieden voor 95% van het gebied bekabeld, met 85% aansluitingen. Met rond de 20 zenders is er een ruim aanbod dat gezien de mogelijkheden nog uitgebreid kan worden. De Nederlandstalige TV-zenders worden het meest bekeken (van 90 tot 97%), met weinig interesse voor tema-zenders. 55% van de meest gebruikte toestellen is méér dan 5 jaar oud en 31% van de geïnterviewden bezit een videorecorder waar vooral langspeelfilms opgenomen worden (92%), naast series (52%).

Drie uur tot drie en een half uur is voor zeer velen een gemiddelde dagelijkse kijkfrequentie; voor 54% is het nieuws een absolute prioriteit.

Decospan investeert verder

De firma Decospan, die in 1988 ruim 100 miljoen fr. investeerde in de bouw en de uitrusting van een nieuwe fabriek op het WIER-industriegebied grensland te Mennen, investeert opnieuw 25 miljoen fr. in zijn bedrijf.

Decospan-Desmet Constructie Panelen is medeoprichter van de spaanplatenfabriek Menotex. De firma produceert uitsluitend gefineerd plaatmateriaal, op basis van houtspaanderplaten, blokplaten, multiplex of MDF voor de meubelindustrie en de binnenhuisinrichting en voor de houthandelaars en importeurs.

De firma beschikt nu over twee vestigingsplaatsen. In de oude fabriek worden maatpanelen geproduceerd voor de meubelindustrie. In de nieuwe fabriekshal fabriceert men de standaardpanelen.

In 1986 werd er reeds een joint-venture opgericht in Duitsland en in 1987 in Engeland. Momenteel wordt 79% van de productie geëxporteerd; dit cijfer was in 1979 nog maar 3%. Per jaar is er nu een gemiddelde groei in omzet van 35%. In 1988 bereikte dit omzetcijfer 500 miljoen fr. en eind 1990 zal het tegen de 600 miljoen fr. liggen. Er zijn een 50-tal personen tewerkgesteld.

De WIH verkocht 20% bouwgronden méér

In 1989 heeft de Westvlaamse Intercommunale voor Huisvestingsbeleid (WIH) 385 percelen bouwgrond verkocht, zijnde 20% méér dan in 1988. Tevens waren er op het einde van het jaar nog 155 ondertekende verkoopsovereenkomsten die begin 1990 in een akte werden omgezet. Het betrokken omzetcijfer bedroeg meer dan 265 miljoen fr. Dit vertegenwoordigt een verkochte oppervlakte van 47 ha, waarvan 25 ha uitgeruste percelen aan partikulieren, 20 ha gronden aan gemeenten en 2 ha aan erkende bouwmaatschappijen. Vergeleken

met de totale resultaten sinds 1964 is het opvallend hoe de bouwmaatschappijen hun aankopen sterk verminderten: 213 ha in het verleden, tegenover 380 ha voor partikulieren (plus nogmaals 62 ha niet-uitgeruste gronden); nu 2 ha voor de bouwmaatschappijen tegenover 25 ha aan partikulieren.

Er werden in 1989 voor méér dan 101 miljoen fr. uitrustingswerken uitgevoerd in 10 projecten. Teneinde de uitrusting te bespoedigen heeft de WIH zelf de uitrusting gerealiseerd zonder overheidstoelage: te Gistel (3 miljoen fr.), Knokke-Heist (4 miljoen fr.), Nieuwpoort (6-7 miljoen fr.) en Roeselare (12 miljoen fr.). Te Ieper (10 miljoen fr.) en te Middelkerke (10 miljoen fr.) worden een gedeelte van de werken met eigen middelen gerealiseerd. Te Veurne is er een initiatief in dezelfde richting te voorzien (10 miljoen fr.).

De grondaankoop voor nieuwe verkavelingen bedroeg slechts 8,25 ha, gespreid over 9 projecten. De aankoopmogelijkheden voor gronden voor woningbouw, voorzien in het gewestplan, zijn miniem geworden. Toch werden er bepaalde initiatieven gestart in 1989, die in 1990 een belangrijke groei bij de grondverwervingen doet voorzien. Een oplossing van het probleem van de tekorten in functie van de gewestplannen kan opgelost worden door een eventuele herziening van de gewestplannen (globale herziening), door fragmentaire aanpassingen langs de BPA's of langs een zekere ombuiging van de aankoop van nieuwe gronden naar een vernieuwingspolitiek langs invullings- of inbreidingsprojecten.

Nieuw staatsnatuurreservaat

In het Belgisch Staatsblad van 25 januari 1990 verscheen het Ministerieel Besluit van 27 december 1989 waarbij aan de 'Houtsaegherduinen' het statuut van Staatsnatuurreservaat gegeven werd. Het gaat om het duinencomplex (circa 78 ha) tussen de badplaatsen De Panne en Sint-Idesbald (Koksijde) dat eigendom is van het Vlaamse Gewest en dat beheerd wordt door de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu (AROL).

In het gebied komen allerlei overgangen voor van lage duinen naar duinpannen; men vindt er veel duindoornstruweel afgewisseld met vlekken duingrasland. In de bomputjes, die uit de tweede wereldoorlog dateren, hebben zich interessante moerasvegetaties ontwikkeld. De dichte struiken herbergen een vijftigtal verschillende zangvogels; ook door doortrekkende vogels wordt het gebied druk bezocht, dankzij de bessenrijke duindoorn en de rust.

Het beheer van het nieuwe reservaat zal erop gericht zijn de rijke vegetatie, de verscheidenheid aan vogels en de rust te bevorderen.

Samen met de Westhoekduinen te De Panne (340 ha), het Hannecartbos te Oostduinkerke (Koksijde, 32 ha) en de Viconia-Kleiputten te Stuivekenskerke (Diksmuide, 22 ha) beschikt West-Vlaanderen thans over vier Staatsnatuurreservaten (Vlaamse Gewest) die alle aan of nabij de Westkust gelegen zijn.

Destrooper neemt bedrijf over

De firma Destrooper nv uit Lo heeft het handelsfonds, het klantenbestand en het recept van de Veurnse Kletskoppen uit Veurne ingekocht. De produktie van deze 'Kletskoppen', die te Veurne op ambachtelijke wijze worden gebakken, zal naar Lo worden overgebracht.

Het overgenomen bedrijf De Hollander bestond – eerst als bakkerij, later als bedrijf – sinds 1898. Het bedrijf zal wel nog verder leven op de verpakking van de Veurnse Kletskoppen.

De firma Destrooper van haar kant bestaat reeds meer dan 100 jaar, met name sinds 1886. Alles startte in een banketbakkerij en handel in koloniale waren. De eerste amandelkoekjes waren een soort nieuwjaarsattentie voor de klanten. Later kwamen daar de 'wafeltjes' bij. In 1911 kwam er reeds een internationale erkenning en in 1947 noteert men uitvoer naar de USA en andere verre bestemmingen.

In 1956 werd het assortiment aangevuld met Parijse boterwafels van een ingekochte Brusselse biscuiterie; in 1984 was het de beurt aan een nieuwe produktielijn voor Florentines.

Het bedrijf werd – steeds op de oorspronkelijke startplaats – uitgebreid en vernieuwd. De produktielijnen worden grotendeels samengebracht door de eigen technische afdeling. In de computer kunnen 95 recep-

ten met 32 verschillende grondstoffen worden opgeslagen.

De fabriekshallen beslaan 15.000 m². Binnenkort komen er opnieuw enkele nieuwe produktielijnen in gebruik, evenals een aangepast magazijn voor de verzending.

Het kapitaal bedraagt 51 miljoen fr., de reserves 5 miljoen fr. De omzet in 1988 bedroeg 162 miljoen fr., de afschrijvingen 31 miljoen fr. en de winst 8 miljoen fr. Voor 1990 wordt er gestreefd naar een omzet van 250 miljoen fr. Er waren 43 personen tewerkgesteld, getal dat tot 48 opklom begin 1990.

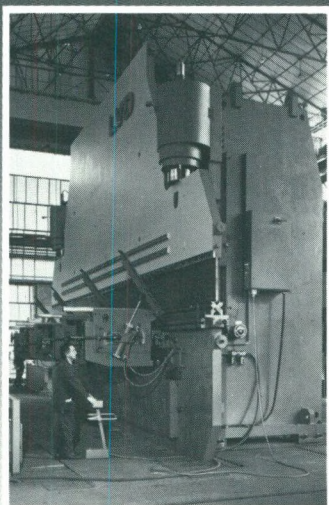
Sioen: Coating voor export

Sioen Coating uit Ardooie kwam, als dynamisch bedrijf, reeds aan bod in een vorige uitgave (West-Vlaanderen Werkt 4/1989 blz. 234-235). Thans biedt de uitreiking van de Oscar voor de Export de gelegenheid om even terug te komen op deze firma.

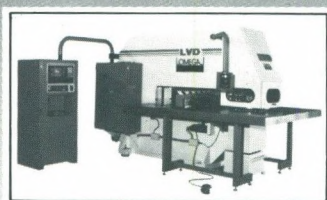
De Firma Sioen nv is pas in 1960 opgericht, met één coatinglijn als werkinstrument; nu is zij uitgegroeid tot een sterk-gediversifieerd geheel met vestigingen in België, Frankrijk, Tunesië en Ierland. 90% van de produktie is daarenboven bestemd voor de uitvoer.

Na de stichting in 1960 nam Sioen nv een konfek-

EEN WERELDWIJDE UITSTRALING IN ALLE INDUSTRIËLE SECTOREN!

Produktie-eenheden in België, Frankrijk (SPIERTZ PRESSES), B.R.D. (SCHARRINGHAUSEN), USA en Singapore. Licenties in verschillende landen.

LVD fabricatieprogramma: afkantpersen, guillotinescharen, met of zonder CNC-sturing; FMS (flexibele bewerkingscentra); dieptrekpersen; plaatbuigwalsen; mechanische persen; scheepsbouw persen; richt- en buigpersen; wieltrekpersen; presentpersen; automatische produktielijnen; CNC bestuurd ponsmachines; DNC-verbindingen (Direct Numerical Control); balenpersen voor de textielnijverheid; hydr. persen voor het vormen van plastics; CAD/CAM- en CIM-systemen; pons- en uithoekeenheden Unipunch; gereedschappen.

 LVD
COMPANY NV

Nijverheidslaan 2
B-8630 GULLEGEM
(BELGIUM)
Tel. (056) 43 05 11
Telex 85317
Telefax (056) 40 24 64

EUROSET BN 48

tiebedrijf over in Narbonne (Frankrijk) in 1974. In 1977 werd met een eerste buitenlandse produktieafdeling gestart in Tunesië, gevolgd door een tweede, in 1981, in Ierland.

De firma steunt op twee aktiviteitspijlers: konfek-tie en coating. Gestart met het plastificeren (coaten) van weefsels, betekent de nieuwe divisie 'Konfektie' onge-veer een derde van de totale omzet.

De konfektieafdeling brengt een brede waaier van veiligheidskledij voor industrie voort, naast modieuze sport- en vrijetijdskledij 'Baleno'.

De coatingdivisie evolueerde naar een eerste trans-fertlijn in 1982 en een tweede in 1985. Het geheel werd te Ardooie ondergebracht in nieuwe lokalen. Naast de-zelijken werd in 1988 een coagulatielijn gebouwd, in een nieuwe hall van 6.000 m². De R & D-afdeling van Sioen perfektioneerde het proces, dat erin bestaat het coaten chemisch te laten verlopen in plaats van via geli-fikatie in een oven. De technologie werd op punt gesteld door de dochtermaatschappij Sioen Fabrics nv, met het statuut van innovatievennootschap.

In het kader van de research en de innovatie doet Sioen nv een voortdurende inspanning. Siotec bvba be-heert de CAD/CAM-Design Unit van de onderneming; Coatex nv is gespecialiseerd in specifieke industriële toe-passingen (bijvoorbeeld oilbooms, om de verspreiding van olie op zee tegen te gaan) en European Master Batch bvba staat in voor de pigmentenfabrikatie. Fisacor nv centralizeert in de groep het beheer van de personeels-zaken, de administratie en de boekhouding.

De groep Sioen heeft een gemiddelde jaaromzet van 1,4 miljard fr.; zij stelt 600 personen tewerk in de diver-se vestigingen in binnen- en buitenland.

Bellewaerde bouwt verder uit

Het Bellewaerdepark in Zillebeke wordt tegen het sei-zen 1990 verder uitgebouwd en bereidt zelfs een grote nieuwe attractie voor, die in het voorjaar 1991 moet starten.

Nadat de voorbije twee jaar ongeveer 300 miljoen fr. werd geïnvesteerd, wordt er in 1990 en 1991 nogmaals voor 400 miljoen fr. realisaties aan toegevoegd.

Eerst en vooral wordt er een groot horecacomplex opgetrokken, met een selfservicerestaurant met 1.000 zit-plaatsen. Aansluitend is er een ruim terras, en aan de achterkant zijn er een ijs- en wafelbar en een frituur met eigen terras. Het ganse complex wordt in het Paasweek-einde opengesteld.

Een andere nieuwigheid is een koffietassencarrou-sel. Bezoekers – maximaal 2.000 per dag – nemen plaats in reuzetassen die op zichzelf draaien maar ook per kom-partiment en als carrousel. Deze attractie is bedoeld als een soort wachtkamer, wanneer andere gelegenheden te sterk bezet zijn.

Op de Rapid River wordt de capaciteit van 1.100 tot 1.800 avonturiers per dag opgedreven, dankzij een nieuw type bootjes.

In een enkele jaren geleden aangelegde vijver wor-den van mei tot september waterskishows gegeven. Daar-voor werd nu een schans en een publieke tribune met 2.000 zitplaatsen opgetrokken. De zomerparking tenslot-te is met 1,5 ha uitgebreid.

Voor 1991 wordt een superattractie voorzien. De grondvesten daarvan zijn nu reeds in voorbereiding.

In 1989 kwamen er 70.000 bezoekers méér naar Bel-lewaerde. Getracht wordt de 923.000 bezoekers van dit jaar in 1991 boven het miljoen te doen stijgen.

De omzet van Bellewaerde was in 1988 230 miljoen fr., voor 10 miljoen fr. kapitaal en 36 miljoen fr. reser-ves. Het personeel bedroeg 77 personen. In de seizoen-periode loopt dit aantal op tot 150 personen.

WVEM in 1989

Het verbruik van energie in de gemeenten van het wer-kingsgebied WVEM kende een hogere stijging dan de nationale.

Het elektriciteitsverbruik steeg in 1989 met 7,3% te-genover 1988, terwijl het nationaal verbruik steeg met 2,9%.

Het industrieel verbruik (hoogspanning) steeg met 11,4% en de laagspanning ging met 3,5% vooruit. De laatste tien jaar kende het WVEM-verbruik een gemid-delde jaarlijkse toename van 7,5% voor beide sectoren samen.

Inzake aardgasverbruik was er een toename van het huishoudelijk verbruik met 2%, spijs de zeer warme zo-mer. Het verbruik bereikte 1,3 miljoen gigajoules. De nijverheid, met 145.000 gigajoules, steeg met 4%, terwijl de groot-industrie 865.000 gigajoules verbruikte, zijnde een verhoging met 22%.

Bij de kabeltelevisienetten waren er 72.333 aanslui-tingen, wat 2.437 aansluitingen in méér betekent of +3,5%.

Colaert bouwt nieuwe loods

Op het industrieterrein van de WIER te Poperinge heeft de firma Colaert nv een nieuwe loods gebouwd op een terrein van 57 are dat in 1988 werd aangekocht. Het be-drijf zelf werd in 1878 reeds opgericht. De eerste grote bloei kwam echter na de 2de Wereldoorlog, en in 1971 werden de bedrijfsgebouwen opgetrokken op de 1,18 ha industriegrond die daar werden aangekocht.

De investeringen in grond en gebouwen waren van die aard dat er niet meer geïnvesteerd kon worden in nieuwe machines. De overname door de firma Wewel-ier uit Apeldoorn bracht een uitkomst voor het finan-cieel probleem en tevens voor de bescherming van de eigen produktie.

Colaert produceert immers allerhande veren in klei-nere en middelgrote reeksen, Wewelier produceert al-leen in serie. Tot 1989 maakte Colaert bijna uitsluitend bladveren. In 1989 werd er geïnvesteerd in uitrusting om

paraboolveren te maken. De ruimte voor het nieuw machinepark werd vrijgemaakt in de bestaande bedrijfsgebouwen en in de nieuwe loods van 650 m² worden ongeveer de helft van de afgewerkte produkten, zijnde 350 ton, opgeslagen.

Per jaar stijgt de produktie van de firma met ongeveer 20 procent. In 1988 was er een omzet van 250 miljoen fr. Kapitaal en reserves samen bedroegen in hetzelfde jaar ongeveer 5 miljoen fr. In 1988 was er 26 miljoen fr. winst. De tewerkstelling bedraagt 60 personen. De uitvoer van het bedrijf richt zich vooral op Frankrijk en Duitsland.

Lano streeft naar 3,5 miljard fr. omzet

De firma Lano, tapijtenfabrikant uit Harelbeke, is goed op weg om voor 1989 een omzet van 3,5 miljard fr. te afficheren, terwijl de wil voorligt dit cijfer tegen 1992 tot 5 à 6 miljard te kunnen opdrijven.

Lano is gespecialiseerd in tapijten. Het ontstond in 1970 uit een fusie van drie textielfirma's: Lanneau Tapijten Fluweelweverij (1926), De Jaegher en Zonen (1815) en Jatex-Mand (1966).

Dertig procent van de gerealiseerde omzet wordt gerealiseerd in de sektor losse tapijten. Per jaar bedraagt de produktie dubbelstukgeweven wollen en zijden tapijten ongeveer 1,2 miljoen m². Deze tapijtweverij, gelegen in het administratief complex, is gevestigd te Harelbeke zelf.

Te Stasegem en te Kuurne worden de tufted-tapijten vervaardigd. Te Stasegem is er een stockeerruimte voor ongeveer 1,3 miljoen m² vasttapijt. Het modern bedrijfscomplex aldaar is een nagenoeg volledig vertikaal geïntegreerd bedrijf, waaraan in 1977 reeds een eigen weverij was toegevoegd. Nu is er ook een druklijn, naast de verflijn, elk met een lengte van 180 meter en een capaciteit van 800.000 m² per maand voor de druklijn en 1.400.000 m² per maand voor de verflijn.

In totaal staan er 40 tuftmachines. In 1984 werd de afdeling gareneredeling uitgebouwd, die ook werk toelevert aan andere tapijtfabrikanten.

Lano is sterk exportgericht en kreeg daar onlangs nog een grote Oscar voor; 88% van de totale produktie wordt geëxporteerd, vooral in de EG-landen (Verenigd Koninkrijk 23%, Frankrijk 20%, Duitsland 14% en Nederland 11%).

De firma diversifieert zelfs in haar klassiekere produkten, rekening houdend met de diverse afzetmarkten. Maar daarnaast zoekt zij ook naar nieuwe projektmarkten. Daaronder vallen zowel de zeer grote projekten als kantoorgebouwen, computer- en winkelruimten, hotels, kinemacomplexen en dergelijke, als zeer specifieke projekten, meer speciaal op het vlak van kunstgrastapijten voor sportvelden (zowel in- als outdoor).

Het kapitaal van Lano bedroeg in 1988 500 miljoen fr., de reserves 185 miljoen fr. Na 131 miljoen fr. afschrijvingen werd er nog 37 miljoen fr. winst gerealiseerd. De personeelsbezetting bedraagt 600 personen.

Scheepswerf Béliard-Polyship diversifieert

Te Oostende werd door de Scheepswerf Béliard-Polyship de tiende en laatste polyesterminnenjager begin februari opgeleverd, teneinde verder te Rupelmonde te worden afgewerkt.

Sinds half 1989 lopen er te Oostende parabool-TV-antennes van de produktielijnen. Deze diversifikatie bij de produktie is een nieuw initiatief van de firma. De antennes worden uitgevoerd naar Frankrijk, Engeland, Duitsland, Italië en Luxemburg. Een hinderpaal bij het echt doorbreken van het produkt is echter de zeer traag verlopende standardizatie in de sektor.

Daarnaast staat Béliard-Polyship in voor okkasionele scheepsherstellingen.

Voor de toekomst staan er meerdere projekten op de tekentafels.

Zo ligt momenteel de produktie van een snelvarend passagierschip in polyester ter studie. Dit schip voor 200 à 300 passagiers is een eigen creatie. Het subsidiëeringsdossier is reeds ingediend bij de Vlaamse Executieve.

Ook beëindigt Béliard-Polyship momenteel de studiefase van een mijnenvegersprojekt voor de Belgische Zeemacht en de Nederlandse Koninklijke Marine.

De overschakeling van metaalbewerking naar polyester dateert van het begin van de tachtiger jaren. De werkzaamheden werden op de nieuwe werf gestart op 1 januari 1983. Betracht werd een tewerkstelling van 200 à 250 personen te garanderen. Momenteel werken er te Oostende een 90-tal personen, waaronder 30 bedienden.

De Scheepswerf Béliard-Polyship nv werd opgericht op 6 juli 1988 (kapitaal 1,250 miljoen fr.). Er werd een kapitaalverhoging doorgevoerd op 28 september 1988. Het kapitaal bedraagt 125 miljoen fr. In 1988 was er een omzet van 27 miljoen fr. en een verlies van 5,7 miljoen fr. De investeringen beliepen 71 miljoen fr.

**BELGISCH - ENGELSE
VENNOOTSCHAP
DER FERRY-BOATS
n.v.**

ALGEMENE DIRECTIE

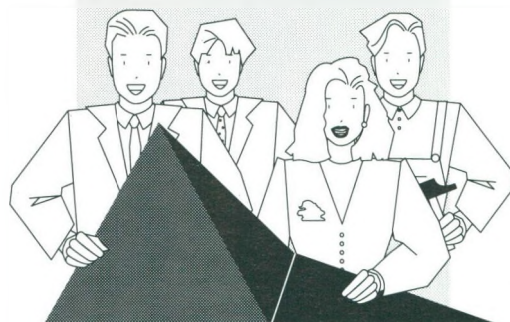
Pacific House,
Loodswezenstraat 21,
8380 ZEEBRUGGE
Telefoon: 050 - 54 36 11
Telex: 81120
Fax: 050 - 54 75 20

**SHORTSEA CONTAINER
TERMINAL**

Dagelijkse containerdienst
tussen Zeebrugge en Harwich
(U.K.)
Telefoon: 050 - 54 36 11
Telex: 81110
Fax: 050 - 54 67 37

**OCEAN CONTAINER
TERMINAL (O.C.Z.)**

Stevedoring voor
diepzee containerschepen.
Telefoon: 050 - 54 36 11
Telex: 81277
Fax: 050 - 54 65 41

**konver
·interim·**

Uw streekeigen uitzendkantoor

Kantoren te:

Kortrijk
Robbeplein 5
tel. 056 / 20 29 44

Roeselare
Meensesteenweg 75
tel. 051 / 22 77 30

Brugge
Hoefijzerlaan 38
tel. 050 / 33 16 66

Ieper
Rijselsestraat 144
tel. 057 / 20 99 91

Tielt
Krommewalstraat 4
tel. 051 / 40 54 51

Harelbeke
Gentstraat 51
tel. 056 / 71.96.35

Diksmuide
Adm. Ronarchstraat 4
tel. 051 / 50.22.67

Izegem
Brugstraat 21
tel. 051 / 31.52.52

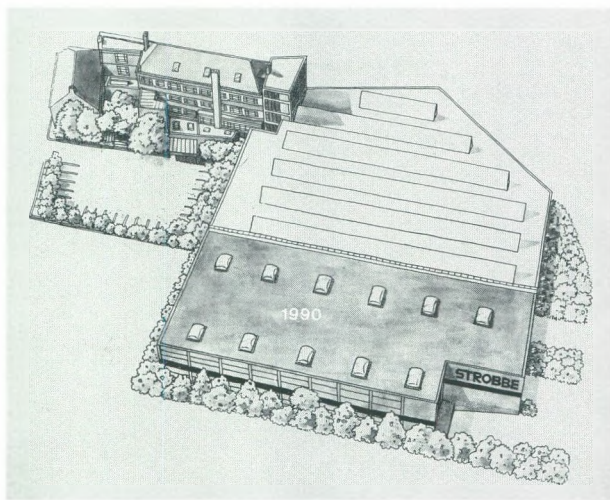
Drukkerij Strobbe bouwt

De drukkerij Strobbe uit Izegem bestaat juist 100 jaar. Zij is gespecialiseerd in het drukken van kontinuformulieren. Sinds 1970 gebeurt dit op rollenoffset-rotatiepersen voor formulieren.

1990 zal gekenmerkt blijven door de invoering van een nieuw logo, maar vooral door het in gebruik nemen in oktober aanstaande van een nieuw magazijn voor de stockering van papierrollen en afgewerkte produkten. Tevens wordt een reeks produktieve investeringen in het bedrijf uitgevoerd.

In de drukkerij Strobbe werken 120 personen. De omzet bedraagt 400 miljoen fr. en de winst in 1988 was 19 miljoen fr.

Naast de drukkerij bestaat ook de uitgeverij Strobbe. Deze geeft o.m. sinds 75 jaar *De Druivelaar*, een dagbloe-kalender, uit. De uitgeverij heeft een omzet van 217 miljoen fr. in 1988. De winst bedroeg 4 miljoen fr. en de tewerkstelling 20 personen.

Hoeveel terreinen voor herlokalisatie in West-Vlaanderen?

Sinds eind 1989 voert het Westvlaams Economisch Studie-bureau (WES), in opdracht van de Provincie West-Vlaanderen, een enquête uit bij het Westvlaams bedrijfsleven. Er wordt gepolst naar de terreinbehoeften van het Westvlaams bedrijfsleven tot het jaar 2000.

3.166 bedrijven, niet op industrieterreinen gevestigd, werden aangeschreven om hun toekomstige terreinbehoeften kenbaar te maken. De vragenlijst tracht te achterhalen hoeveel van de aangeschreven bedrijven zich naar een industrieterrein willen herlokalisieren en welke oppervlakte zij daartoe nodig menen te hebben. Bij de verwerking van de gegevens zal uiteraard rekening worden gehouden, niet alleen met het totaal van de gewenste oppervlakte als dusdanig, maar ook of er voldoende gronden aanwezig zijn in de gewenste grootteklassen.

Aangezien het eventueel verwerven en uitrusten van nieuwe industrieterreinen toch een zekere tijd vergt, wordt

getracht een inzicht te verkrijgen over de vraag op korte en middellange termijn.

Het WES hoopt met de resultaten van de enquête te beschikken over een werkinstrument voor een verantwoord keuze van vestigingsplaatsen voor nieuw uit te rusten industrieterreinen in de provincie West-Vlaanderen.

Wateranalyses, uitgevoerd door het Provinciaal Centrum te Beitem

Reeds vele jaren worden door het laboratorium van het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw te Rumbeke-Beitem, waterstalen onderzocht op drinkbaarheid.

De Bestendige Deputatie van de provincie West-Vlaanderen heeft in zitting van 14 december 1989 beslist, met ingang van 1 januari 1990, per aangeboden waterstaal een vergoeding van 200 fr. aan te rekenen.

Oorspronkelijk was de bedoeling van deze wateranalyses de drinkbaarheid voor het vee na te gaan. De laatste jaren komt de vraag naar drinkbaarheid voor de mens en naar geschiktheid voor recreatie meer en meer op de voorgrond. Het aantal aangeboden stalen is daarbij sterk toegenomen. Dit brengt een belangrijke toename van de analysekosten met zich. Tevens wordt vastgesteld dat zich nogal wat misbruiken manifesteren. Anderzijds staat of valt de gebruikswaarde van de analyseresultaten met de degelijkheid van de monsternamen en de bewaaromstandigheden van het staal. Gebrek aan zorgzaamheid ter zake kan tot zinloze analysekosten leiden.

Om misbruiken te ontmoedigen wordt een vergoeding van 200 fr. per staal gevraagd, hetgeen slechts een deel van de totale analysekosten behelst. Tevens wordt de bijzondere aandacht gevraagd voor de volgende punten wat betreft de monsternamen en bewaring:

de waterstalen worden liefst in een glazen fles aangeboden; de fles dient vooraf zeer goed gespoeld (driemaal) met het te analyseren water;

vooraleer een staal genomen wordt, dient de kraan minstens een kwartier te lopen teneinde alle onzuiverheden uit de leidingen weg te spoelen;

de fles dient tot overloopen toe gevuld te worden; vanaf de staalname tot de analyse dient het monster op koelkasttemperatuur bewaard te worden.

Pas wanneer al deze regels nageleefd worden, zullen de analyseresultaten de werkelijke toestand weergeven.

Van elke analyse wordt schriftelijk een verslag bezorgd met gegevens omtrent de chemische en de bacteriologische kwaliteit van het waterstaal. Dit rapport wordt afgesloten met besluiten omtrent de drinkbaarheid en met eventuele gebruiksadviezen.

Gelijktijdig werd vanaf 1 januari 1990, door het Provinciaal Onderzoek- en Voorlichtingscentrum te Beitem een nieuwe inlichtingenfiche in gebruik genomen. Per aangeboden staal wordt gevraagd dit formulier nauwgezet in te vullen, zodat de analyseresultaten later ook een meer wetenschappelijke benadering van de waterkwaliteit mogelijk zullen maken.

Forum for Applied Biotechnology

Op 27 september 1990 organiseert de GOM - West-Vlaanderen, in samenwerking met de Fakulteit Landbouwwetenschappen van de RUG, reeds voor de 4de maal een internationaal 'Forum for Applied Biotechnology'. Het Forum vindt plaats in de Landbouwfakulteit te Gent. Ook met deze editie beogen de organisatoren om de kontakten tussen proces-ingenieurs, verantwoordelijken voor onderzoek en ontwikkeling, technisch commerciële medewerkers en beleids mensen, actief in het domein van de biotechnologie, te stimuleren en de samenwerking researchcentra-industrie te bevorderen. Tevens wordt aan jonge wetenschappers een mogelijkheid geboden om de resultaten van hun onderzoek aan een internationaal publiek voor te stellen.

Gedurende de voormiddag worden twee plenaire lezingen gegeven. Prof. Dr. S. Tamminga van het departement voor Dierlijke Voeding van de Landbouwhogeschool van Wageningen spreekt over 'Biotechnology and Improvement of Animal Nutrition'. Prof. Dr. P. Buttery, hoofd van de afdeling voor Toegepaste Biochemie en Voeding van de Landbouwfakulteit van de universiteit van Nottingham handelt daarna over 'Animal Biotechnology and Meat Quality'. In de voormiddag is er uitgebreid gelegenheid om een postersessie te bezoeken. In de namiddag worden in parallelle sessies een reeks mededelingen gegeven omtrent recente onderzoeksresultaten die reeds evolueren naar toekomstige industriële toepassingen. In deze parallelle sessies wordt aandacht besteed aan Biotechnologische evoluties in de deeldomeinen voeding, veevoeding, gezondheidszorg, milieu, plant- en diercelbiotechnologie, downstream processing, industriële biotechnologie, mariene biotechnologie en management.

Personen die interesse hebben om een poster voor te stellen of een mededeling te geven in één van deze deeldomeinen van de biotechnologie kunnen hun voorstel met titel en een korte samenvatting opsturen naar de GOM - West-Vlaanderen. Daar kan men ook voor alle verdere informatie en voor een gedetailleerd programma terecht.

Van de eerste drie edities van het Forum zijn de proceedings met alle gehouden referaten en mededelingen nog voorradig. Deze kunnen tegen de prijs van 1.000 fr. per editie eveneens besteld worden bij de GOM - West-Vlaanderen.

OCZ-terminal wordt uitgebreid

De werken aan de OCZ-terminal te Zeebrugge werden aangevat. De terminal in de voorhaven zal het volledig westelijk schiereiland in de voorhaven beslaan. De terreinen worden, langs de zijde van de vroegere Texacosplaats, volledig aangepast om geïntegreerd te worden in de reeds bestaande terminal. De kaaien worden met 400 meter uitgebreid en van enkele nieuwe kranen voorzien. De investering bedraagt 500 miljoen fr. De uitbreiding is een gevolg van de toenemende trafiek op de terminal, waaraan nu ook de recente OOCL-trafiek dient te worden toegevoegd.

Voedingsindustrie 1992: uitdagingen, problemen, kansen

Op 8 december 1989 organiseerden de GOM - West-Vlaanderen en de Federatie Voedingsindustrie (LVN) in de Hallen te Kortrijk een seminarie onder het thema 'Voedingsindustrie 1992: uitdagingen, problemen, kansen'. De doelstelling van dit seminarie dat zich tot het gehele Vlaamse land richtte, was de voedingsindustrie en dan vooral de KMO's te informeren over de verwachte wijzigingen in deze sektor als gevolg van de Europese eenheidsmarkt na 1992.

Achtereenvolgens werden de volgende onderwerpen behandeld in parallelle werkgroepen: de evolutie van de voedingsindustrie, de nieuwe voedingswetgeving, het impact op het konsumptiepatroon, een aan te passen en aangepaste exportstrategie. In elke werkgroep werd het aangeduide thema behandeld door een panel van vier experts.

Opnieuw hoger dividend bij de nv Bank van Roeselare

Bij de Bank van Roeselare bedraagt de jaarwinst eind 1989 450 miljoen fr. tegen 401 miljoen fr. eind 1988.

De kredietverlening in 1989 kende een uitzonderlijke groei. De zelfgefinancierde kredieten groeiden aan met meer dan 4,2 miljard fr., waardoor een totaal van 25 miljard fr. bereikt werd of een stijging van meer dan 20% tegenover vorig jaar.

Het balanstotaal groeide van 58,6 miljard fr. in 1988 tot 62,8 miljard fr. in 1989. Het totaal van de deposito's heeft voor het eerst in de geschiedenis van de Bank de kaap van de 50 miljard fr. overschreden en bedroeg einde 1989 50,2 miljard fr.

Aan de Jaarvergadering van 9 april 1990 zal worden voorgesteld de eigen middelen verder te verstevigen. Konkreet houdt het voorstel in dat de eigen middelen zullen worden gebracht op 3,155 miljard fr. tegenover 2,8 miljard fr. vorig jaar, dit door toevoegen aan de beschikbare reserve van 130 miljoen fr. en een dotatie aan de onbeschikbare reserve van 121 miljoen fr.

Naast de toename van de eigen middelen, zal de Algemene Vergadering beslissen over een verhoging van het dividend.

In 1989 werden drie nieuwe produkten op de markt gebracht:

de Budgetrekening waardoor de cliënt mits enige budgettering en aanpassing een veel hogere rente verkrijgt dan op een zichtrekening;

de Combi-relaxrekening die zo goed als totaal nieuw is op de Belgische markt en die de spaarder op klokvastetijden een supplementair vast inkomen bezorgt. Als doelgroep komt vooral de senior-spaarder, en meer specifiek, de 50-plusser, in aanmerking;

het Telekrediet waarmee de Bank van Roeselare duidelijk de KMO's en de handelaars bereikt. Zij stelt de handelaar apparatuur ter beschikking die hem in de mogelijkheid brengt de computer van de Bank op te roepen en in een minimum van tijd het verbruikerskrediet rechtstreeks met de cliënt te regelen.

P & O en RMT verlengen samenwerking

P & O en de Regie voor Maritiem Transport hebben in Oostende een akkoord bereikt over de verlenging tot 1996 van het bestaand samenwerkingskontraat.

In feite exploiteren P & O en RMT samen de lijn Oostende-Dover. Deze samenwerking betreft zowel het goederen- als het passagiersverkeer op de ferries en op de Jetfoil. De samenwerking startte in 1987 en werd een eerste maal verlengd tot 1991. Nu is er een nieuw akkoord tot 1996 gekomen, op dezelfde basis als het bestaande akkoord, maar met enkele aanpassingen die verband houden met speciale omstandigheden, meer speciaal bij langdurige konflikten.

De samenwerking is in 1989 ook winstgevend gebleken: de RMT rekent op een winst tussen 150 à 200 miljoen fr.

Ook op andere dan het direct-commerciële vlak vinden beide firma's elkaar.

Zo steunen P & O European Ferries en de RMT gezamenlijk de actie Levenslijn van VTAM. Daarmee willen zij het onderzoek inzake kanker helpen financieren.

Samen doen zij een gift van 500.000 fr. aan het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, dat verder instaat voor de verdeling van de gelden.

Daarnaast organiseren P & O en RMT van 19 tot 24 maart bij hun passagiers een geldinzameling. Aan ruim 22.000 personen zal gevraagd worden 20 fr. te storten voor

hetzelfde doel. De ingezamelde som wordt door de betrokken maatschappijen verdubbeld.

Tenslotte komt er een sensibilizeringsactie bij scholen, onder vorm van een schilderactie. De gerealiseerde 'werkjes' worden eind maart aan de eenheidsprijs van 100 fr. aan het breder publiek aangeboden.

Nieuw bedrijfsgebouw LVD

In december 1989 werden te Gullegem de nieuwe bedrijfsgebouwen voor de R & D-afdeling van LVD in gebruik genomen.

De nieuwe kantoorruimten sluiten aan bij het administratief kantorencomplex. Zij omvatten de afdelingen R & D, expeditie, financiering en marketing.

LVD is gespecialiseerd in de bouw van snij- en plooi-machines en scharen voor de plaatbewerking.

Naast de activiteiten in eigen bedrijf, werkt LVD ook samen met diverse andere hoog-technologische bedrijven in de streek. Daarnaast heeft het enkele buitenlandse bedrijven ingekocht: Spiertz Presses in Straatsburg in 1985 en Scharringhausen Maschinebau Gesellschaft in 1987. Al in 1982 had LVD een licentie toegekend aan het Chinees productiebedrijf Huangshi, Forging and Pressing Machine Works.

LVD telt momenteel 1.100 werknemers. De omzet bedraagt in 1989 méér dan 4 miljard fr.

EEN MIJLPAAL IN UW BANKRELATIE DIRECT BANKING®

GS 002 N

EEN VOLLEDIG EN GEÏNTEGREERD AANBOD

De Generale Bank heeft de beslissende stap gezet op het gebied van elektronisch bankieren: Direct Banking.

Hiermee optimaliseert u zowel uw bankverrichtingen, uw beheerstaken als uw administratie. Dat gaat van het rechtstreeks raadplegen van de actuele stand van uw rekeningen (bij de Generale Bank én andere banken) tot de automatische verwerking ervan in uw boekhouding. Van de automatisering van uw binnen- en buitenlands betalingsverkeer tot het optima-

liseren van uw treasury management.

Direct Banking geeft u daarnaast ook toegang tot een uitgebreid financieel-economisch informatiepakket: van interestvoeten, wisselkoersen en conjunctuurgegevens tot de balansen van uw klanten en prospecten. Door de complete integratie van alle bankprodukten, biedt Direct Banking u het antwoord op elk van uw vragen.

Hoe klein of groot uw onderneming ook is, of ze al dan niet geautomatiseerd is, of ze over een telex, PC of mainframe beschikt, Direct Banking is dermate modulair dat het in elke omgeving operationeel is.

ADVIES EN BEGELEIDING VAN VAKSPECIALISTEN

Onze Direct Banking-specialisten bekijken samen met u wat u precies nodig hebt. Zij begeleiden u bij het opstarten van de nodige infrastructuur qua informatica en telecommunicatie en zorgen ervoor dat die steeds

aan uw nieuwe behoeften wordt aangepast.

DIRECT BANKING IS DE TOEKOMST

Voor welke uitdagingen u straks ook staat, hoe de markt zich ook ontwikkelt, met Direct Banking beschikt u over een sterk competitief voordeel.

G-BUSINESS
ONDERNEMEN MET SUCCES

WIH-verkavelingen

De WIH heeft, telkens in samenwerking met het betrokken stadsbestuur, op diverse plaatsen sociale verkavelingen in voorbereiding.

In De Panne komt er een project Oosthoek, met 19 percelen bouwgrond, bestemd voor open woningbouw. De wegen- en rioleringswerken zijn volop aan de gang. De verkoop wordt gestart in juni 1990.

Te Ettelgem (Oudenburg) omvat het project 22 percelen voor open bebouwing. Ook daar zijn de uitrustingswerken aan de gang. De verkoop start in juni 1990.

De verkaveling 'Korenbloem' te Waregem is 11,5 ha groot en zij zal 117 bouwpercelen omvatten. De verkaveling is pas gestart, maar er zijn reeds 12 percelen onmiddellijk beschikbaar. De rest van de infrastructuurwerken zullen gereed zijn in 1991-92. Er komen 73 bouwpercelen voor bouwpremiegerechtigden, de overige 32 zijn voor vrije bebouwing.

Te Zarren (Kortemark) tenslotte gaat de verkoop van 12 percelen door in de maand maart.

De verkoop van sociale verkavelingen sluit onder meer in dat de woning moet aangevat worden binnen de 4 jaar en dat de woning betrokken moet worden binnen de 5 jaar na aankoop. Tevens mag men bij aankoop geen andere immobiliële bezittingen hebben.

Lokale besturen in West-Vlaanderen ontleenden in 1989 een bedrag van ca 4 miljard fr.

Gemeenten, OCMW's en kerkfabrieken ontleenden in 1989 een totaal bedrag van ca 4 miljard fr., hetzij gemiddeld 4.035 fr. per inwoner.

Dit blijkt uit de leningdossiers die deze besturen aan het administratief toezicht van de gouverneur hebben voorgelegd.

Het gaat hier om langlopende leningen die bestemd zijn voor de financiering van investeringen en waarvan de interesten en de terugbetaling ten laste vallen van die besturen. De gemeenten eisen met 3,3 miljard fr. het leeuwendeel op. Dit cijfer bevestigt dat de sedert 1986 merkbare opleving van de investeringsactiviteit van de West-vlaamse gemeenten zich ook in 1989 krachtig heeft doorgezet. Van het totaal leningbedrag werd ca 40% bestemd voor de financiering van investeringen aan het wegennet, 20% aan cultuur- en recreatieprojecten en 12% aan infrastructuurwerken voor volksgezondheid, zoals rioleringen.

Jaarlijks moeten de interesten en aflossingen van de leningen als uitgaven worden ingeschreven op de gewone begroting. Wanneer de inkomsten van de OCMW's en de kerkfabrieken niet volstaan om die uitgaven te financieren, is de gemeente verplicht om de tekorten bij te passen via een toelage. Belangrijk daarbij is dat de gemeente voor de financiering van de gewone uitgaven in belangrijke mate is aangewezen op belastinggeld. Vooral in tijden van oplopende rentevoeten, wat thans het geval is, kunnen de leninglasten de begrotingen fel bezwaren en zelfs het begrotingsevenwicht in het gedrang brengen.

Vandaar dat de gouverneur en de bestendige deputatie als toeziende overheid erop aandringen om de investeringen op te nemen in programmabegrotingen waarbij per project wordt rekening gehouden met alle mogelijke kosten die uit de investering kunnen voortspruiten. Aldus wordt het mogelijk de invloed van de investeringen beter in te passen in de evolutie van de globale begroting.

Dolfinarium te Brugge wordt herbouwd

De bouwwerken voor het nieuwe Dolfinarium in het Boudewijnpark te Brugge zijn volop aan de gang. Het vroegere Dolfinarium brandde, half 1988, volledig af. Sindsdien gaan de watershows door in een geïmproviseerd openluchtbad.

Het nieuwe complex zal een totale oppervlakte van 3.215 m² omvatten; er zal 850 m² wateroppervlakte zijn en er wordt 3 miljoen liter water gebruikt. Naast het groot showbassin van 365 m² zijn er nog twee zijbassins voor de afzondering van bepaalde groepen dieren en een quarantainebassin voor zwangere en/of zieke dieren. Verder is er voorzien in een viskeuken en een diepvriesinstallatie voor 5.000 kg vis, evenals een laboratorium voor de controle van het water.

Het Dolfinarium, het tweede grootste ter wereld, zal worden overspannen met een koepel van 64 m diameter. Het showwaterbassin zal op zijn diepste punt 5,60 m diep zijn; het wordt omgeven door een glazen wand van acrylglas van 1,75 m hoogte en 40 m lengte.

De investering bedraagt 125 miljoen fr. De openstelling van het Dolfinarium is voorzien voor begin mei 1990.

Kontaktdag met Noord-Frankrijk

Op 19 januari jongstleden ging te Kortrijk in de Hallen een speciale kontaktdag West-Vlaanderen/Noord-Frankrijk door.

De voormiddag was gewijd aan een Colloquium waarop Noordfranse personaliteiten een aantal belangrijke projecten in hun gebied en eventuele raakvlakken voor nauwere samenwerking toelichtten. Speciale aandacht ging naar de grote regionale infrastructuren, de Kanaaltunnel, de TGV-Nord, de luchthaven van Lesquin en de internationale industriezone.

De namiddag was gereserveerd voor contacten tussen 20 uitbestedende Noordfranse bedrijven en 80 Westvlaamse geïnteresseerde toeleveringsbedrijven.

Deze Noordfranse dag was georganiseerd door het Provinciebestuur van West-Vlaanderen en de GOM - West-Vlaanderen, in samenwerking met de Chambre Régionale de Commerce et d'Industrie en met de Agence Régionale du Développement du Conseil Régional.

Dezelfde partners plannen een ontmoetingsdag te Rijsel in de loop van de maand mei, waarbij de provincie West-Vlaanderen zich zal voorstellen en waar Westvlaamse uitbesteders de gewenste contacten zullen leggen met de uitgenodigde Noordfranse toeleveranciers.

Het vakbeurzenprogramma van de Vlaamse GOM's

Het vakbeurzenprogramma van de Vlaamse GOM's voorziet voor 1990 nog de deelname aan:

Interregio te Brussel (24/4/90-28/4/90), toelevering;
Europlastica te Brussel (24/4/90-28/4/90), kunststofverwerking;

Interpack te Düsseldorf (7/6/90-13/6/90), verpakking;
Jaarbeurs te Cyprus (juni 1990), algemene beurs;
Sial te Parijs (17/10/90-21/10/90), voeding;
Elektronika te München (6/11/90-10/11/90), elektronische componenten;

Salon de l'Emballage te Parijs (3/12/90-8/12/90), verpakking;

Jaarbeurs te Izmir (Turkije) (augustus 1990), algemene beurs;
Jaarbeurs te Poznan-Polen (juni 1990), algemene beurs;
Midest te Parijs (12/11/90-16/11/90), toelevering;
Applica te Rijsel (24/9/90-28/9/90), nieuwe technieken.

De formule van deze groepsstands is dusdanig opgevat dat de Vlaamse GOM's alle praktische problemen in verband met de deelneming op zich nemen zodat de inbreng van de deelnemers op dit vlak tot een minimum beperkt is. Als dusdanig is het dan ook voor een KMO mogelijk om met een beperkte inzet en aan redelijke prijzen toch deel te nemen aan internationale vakbeurzen.

Grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling

Te Zelzate werd op 7 februari jongstleden een gemeenschappelijke aktie toegelicht van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en het Nederlandse Arbeidsbureau. Beide diensten samen starten een grensoverschrijdende samenwerking tussen de plaatsingskantoren van Zeeuwsch-Vlaanderen en Belgisch-Vlaanderen.

De aktie 'Verleg de grenzen' wil zowel Belgische als Nederlandse werkzoekenden over de grens aan werk (aanbiedingen) helpen en de barrières in het arbeidsmarktgebieden slopen. Daartoe wisselen de diverse bemiddelingsbureaus de bestaande aanbiedingen — en vragen voor werk — onder elkaar uit.

Omdat de uitwisseling van geschreven berichten, zelfs met telefax, onvoldoende respons meebracht, is er nu een

andere procedure ingesteld. De Vlaamse bemiddelaars uit de kantoren Knokke, Zelzate en Sint-Niklaas gaan elke derde woensdag naar de Nederlandse kantoren Oostburg, Terneuzen en Hulst. De Nederlandse kollega's doen de omgekeerde trek elke eerste woensdag van de maand.

De bemiddeling slaat niet alleen op werkzoekenden en op de vakatures. Wie als Nederlander bijvoorbeeld alleen terecht kan op de Belgische arbeidsmarkt mits een bijscholing, kan deze in rechte in België volgen. Aan Nederlandse zijde ligt dit iets minder voor de hand, gezien de geïsoleerde ligging van Zeeuwsch-Vlaanderen.

Het boven beschreven initiatief is een rechtstreeks uitvloeisel van een in februari 1989 gehouden seminarie over 'Oost-West-Zeeuwsch-Vlaanderen: één arbeidsmarkt'. Dit seminarie stond onder de auspiciën van de Europese Gemeenschap en de Belgische Economische Unie. De betrokken plaatsingsinstanties namen eraan deel. De daarop aansluitende permanente werkgroep is erin geslaagd dit initiatief een reële gestalte te geven.

Kustlaan te Zeebrugge wordt vernieuwd

Op 1 februari startten in opdracht van het Bestuur van Bruggen en Wegen te Brugge de vernieuwingswerken aan de Kustlaan te Zeebrugge tussen de New-Yorklaan en de Kapitein Fryattstraat.

Het wegdek wordt volledig uitgetrokken en heraangelegd. Meteen worden, in analogie met de noordkant van de Kustlaan, ook aan de zuidkant een fietspad en een wandelpad aangelegd.

De werken zullen in 2 fazen uitgevoerd worden. De rijrichting Blankenberge zal eerst uitgevoerd worden en pas na voltooiing ervan starten de werken aan de rijrichting Knokke-Heist. Op die manier moet het verkeer niet onderbroken worden en kan het omgeleid worden op het andere rijvak, waar telkens 1 rijstrook beschikbaar zal zijn in de beide richtingen.

Het verkeer op het kruispunt met de New-Yorklaan zal geen hinder van de werken ondervinden.

De totale kostprijs van deze vernieuwingswerken bedraagt 28 miljoen fr. Ze moeten voltooid zijn voor de zomervakantie.

Energie laat niemand koud

uw comfort van alledag

MEWO-EBES

Elektriciteit · Aardgas

EBES - ZONE VLAANDEREN Franklin Rooseveltlaan 1, 9000 Gent, Tel. (091) 359.611

Vakbeurs voor Openbare Diensten

Van 13 tot 15 juni aanstaande gaat in Flanders' Expo te Gent de vakbeurs voor Openbare Diensten 'Agora' door. Agora ('Het Centrale Plein') wil een vakbeurs zijn en een ontmoetingsplaats voor de Openbare Diensten. Tevens worden er Agora Awards toegekend aan gemeenten, steden, provincies, ministeriële departementen en gewesten die 'projecten hebben uitgewerkt of gerealiseerd die de gemeenschap ten goede komen'.

De vakbeurs zelf loopt over alles wat de openbare besturen aanbelangt inzake uitrusting voor bouwwerken, waterzuivering, wegenwerken, stadsmeubilair, bureautica, papier, werkklédij, enz., benevens alle mogelijke dienstverleningen.

Deelnemers aan de 'Awards' kunnen hun aanmelding indienen tot 15 april 1990. Voor het reglement: Flanders' Expo, Derbystraat 9, 9820 Gent.

Kollektor Transportzone Zeebrugge

Eind januari 1990 werd door de bevoegde Minister de goedkeuring gegeven voor de betoelaging van de waterkollektor op de Transportzone te Zeebrugge. Dit werk wordt ten bedrage van 30 miljoen fr. betoelaagd.

Libeltex koopt Duits bedrijf

Het Meulebeeks bedrijf Libeltex heeft begin 1990 de industriële divisie overgekocht van het Westduitse bedrijf Brinkhaus. Brinkhaus was concurrerend voor Libeltex, dat producent is van niet-geweven, syntetische vulvliezen voor diverse filters, voor de automobielsektor, de bouw en de medische apparatuur. Libeltex maakt deel uit van de groep British Vita. In 1988 stelde het 207 personen tewerk. Na de overname is dit in België, Frankrijk en West-Duitsland samen 330 tewerkgesteld. De omzet bedraagt in totaal 2,2 miljard fr.

Australisch bedrijf TNT naar Wevelgem

Het Australisch internationaal koerierbedrijf TNT zal zich weldra vestigen op het vliegveld Kortrijk-Wevelgem. Het bedrijf heeft reeds een administratief centrum op het Kennedypark te Kortrijk.

Te Wevelgem wordt een loods opgetrokken tussen het vliegveld en de spoorweg. In deze loods worden de pakketten gestockeerd.

De vestiging gebeurt omwille van het vliegveld zelf, maar ook wegens de bereikbaarheid langs diverse snelwegen en de korte afstand naar de Kanaaltunnel.

GROEP A.D.M.B.

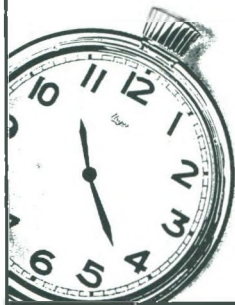
Sint-Clarastraat 48
8000 BRUGGE

Telefoon: 050/33 99 01 (18 lijnen)
Telefax: 050/33 99 69

**IN DIENST
VAN
WERKGEVERS
EN
ZELFSTANDIGEN**

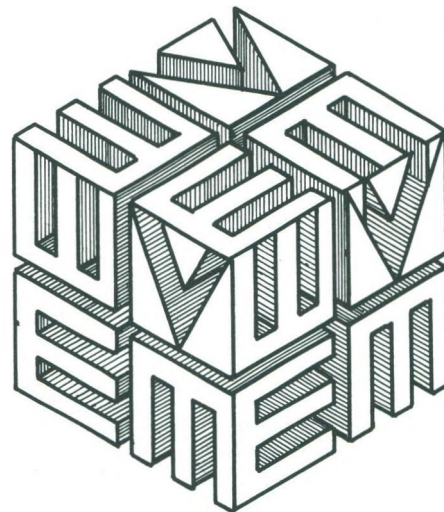
Sociaal Bureau
Kinderbijslagfonds
I.K.M.O.
Arbeidsgeneeskunde
A.D.M.B.
Afwezigheidscontrole
A.D.M.B.
Select
A.D.M.B.
Rechtsbijstand

S.V.M.B.
Sociaal statuut
zelfstandigen
Patronale
Vereeningsdienst
NaCeBo
Borgstellingskas
NaCeBo
Ziektefonds voor
Middenstand en Beroepen
M.-infofoon

ADMB
GROEP

c.v. west — vlaamsche elektriciteitsmaatschappij

interkommunale vereniging voor :
elektriciteit _____ aardgas _____ kabeltelevisie

hoogstraat 41 8000 brugge
tel : 050 / 33 79 51 _____

Valcke Frères overgenomen

Valcke Frères, konstruktuer in de scheepssektor, werd voor 95% eigendom van de groep IMOP, een Antwerps metaal-konstruktiebedrijf. Het ligt in de bedoeling Valcke Frères nieuwe mogelijkheden te verschaffen. Valcke Frères is actief te Oostende en te Zeebrugge en zal, naast zijn traditionele bedrijvigheden aldaar, nieuwe activiteiten opnemen op het vlak van de produktie van pijpleidingen, asbestafbraak, isolatie- en brandbeveiligingsmateriaal.

De tewerkstelling te Oostende bedraagt 60 en te Zeebrugge 25 personen. Er wordt een verhoogde tewerkstelling voorzien.

Z30 tewater gelaten

Te Zeebrugge werd eind februari de Z30 tewater gelaten. De Z30 Westhinder is eigendom van de rederij De Noordhinder van de familie Rappé uit Heist. Deze is reeds eigenares van de Noordhinder en van de Oosthinder.

De Westhinder is 41 m lang, 9 m breed en 5,2 m diep. Zij zal vissen met twee bokken van 14 meter en zij beschikt over 1.400 pk. Haar boegschroeven laten een perfecte manoeuvreerbaarheid toe. De Westhinder wordt de grootste eenheid in de Belgische vissersvloot.

Industrieel erfgoed Vlaanderen 1990-91

Van april 1990 tot en met Flanders' Technology 1991 loopt een campagne 'Industrieel erfgoed Vlaanderen 1990-91'. Deze campagne wil Vlaanderen bewust maken van de waarde van zijn industrieel, technisch en wetenschappelijk patrimonium. Zij wil een katalysator zijn voor de uitbouw van een beleid en tevens een aanmoediging betekenen voor tal van plaatselijke en vrijwilligersinitiatieven.

De campagne zal dus in hoofdzaak gericht zijn op lokale initiatiefnemers die kunnen bijdragen tot de inventa-

rizatie van (nog) bestaande getuigenissen van de industrie, tot het stimuleren van bewaringsmaatregelen, tot het herwaarderen van het industrieel erfgoed. Culturele en jongerengroepen en scholen zullen speciaal aangesproken worden voor informatie-avonden, gerichte wandelingen.

In dit kader is ook een werk uitgegeven dat onder de titel 'Handen Tekort', een reeks pleidooien groepeerd van politici en personaliteiten uit het economisch, sociaal en cultureel leven over de waarde van ons industrieel erfgoed.

Het geheel wordt georganiseerd door de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie (Postbus 30/Postkantoor Maria Hendrikaplein 9000 Gent 2).

Produktie Prado en de Vlaamse Tapijtweverij overgenomen

Half februari verscheen het bericht dat Prado nv uit Kuurne en de Vlaamse Tapijtweverij nv uit Kortrijk werden overgedragen aan de Groep Associated Weavers International nv uit Ronse.

De firma De Witte Lietaer uit Lauwe, vroeger eigenaar van 25,01 procent van AWI, verkocht eind 1989 haar aandelen aan de andere aandeelhouders van de vennootschap, om zich beter te kunnen toeleggen op haar eigen activiteiten: industrieel linnen en huishoudlinnen.

Met de aankoop van Prado en VTW veroverd AWI de tweede plaats, na de groep Beaulieu uit Wielsbeke, op de Belgische tapijtmarkt.

Prado produceert vasttapijt voor residentiële verbruikers en voor de kontraktmarkt; de VTW is gespecialiseerd in losse karpotten van hoge kwaliteit. AWI zelf is gespecialiseerd in bedrukt tapijt voor huishoudelijk gebruik.

Prado en VTW stellen 465 personen tewerk en zijn samen goed voor een omzet van 2,5 miljard fr. AWI heeft 715 tewerkgestelden en een omzet van 6 miljard fr. 95% van de produktie wordt geëxporteerd. Het ligt in de bedoeling van AWI om op korte termijn de produktie op te voeren in de overgenomen bedrijven.

Met de ASLK is het goed zaken doen

Een echte partner is net zo begaan met de zaak als uzelf. Zo'n partner is de ASLK. Bij ons komen overleg en advies op de eerste plaats. Want bankservice is maatwerk. Zeker als het om kredieten gaat. De ASLK biedt een brede gamma van kredietformules, zowel kort- als langlopende, zowel courante als minder courante, die exact op de leest van uw zaak worden geschoeid. En zoals steeds behoren de ASLK-tarieven ook voor dit soort leningen tot de interessantste op de markt. Beginnende middenstanders en trouwe klanten genieten bovendien in veel gevallen van een aanzienlijke korting. Komt u dus in ieder geval eens met ons praten. Ook als u daar niet meteen een aanleiding toe ziet. Door onze know-how op gebied van bedrijfsfinanciering en krediet in de ruimste zin van het woord, kunnen wij u vaak nieuwe wegen wijzen. U kunt het beste via uw ASLK-agentschap even contact opnemen met de kredietexpert voor uw regio. U zal merken: met de ASLK is het goed zaken doen.

Voordrachten

Dr. Ec. N. Vanhove, Directeur-Generaal GOM - West-Vlaanderen sprak op:

27 januari te Brussel over 'Trends in de toeristische sektor', AEP Nationaal Centrum voor Vakantiediensten

15 februari te Bütgenbach (Oostkantons) over 'De Belgische bijdrage aan het Europees Jaar van het Toerisme', Nationaal Belgisch Komitee

13 maart te Veurne over 'Het geïntegreerd aktieprogramma Westhoek: een stand van zaken', Informatie- en panelavond ACV Gewest Veurne

De heer A. De Raes sprak op 1 februari 1990 over 'Programma van de GOM - West-Vlaanderen inzake de spoorontsluiting van de Westhoek', Veurne, Samenleveringsopbouw en Trekhaak.

De heer J. Callens sprak op 14 februari 1990 over 'De GOM - West-Vlaanderen', Brugge, Ipovo-West-Vlaanderen.

Leievoeders koopt Cloet

Leievoeders nv uit Moorslede heeft begin dit jaar het bedrijf Cloet nv uit Sint-Eloois-Vijve overgenomen, alsook het vervoerbedrijf Trucking Cloet.

Leievoeders startte met de overname van een veevoederbedrijf in Zulte in 1976. De 'Handelsvereniging' uit Brugge, Leievoeders Vinco uit Eeklo en Moens in Buggenhout werden daarna aangekocht. Eeklo en Zulte werden echter ondertussen van de hand gedaan. Wel nam Leievoeders ook een participatie in de Ghent Grain Terminal, de graanterminal in de Gentse zeehaven.

Leievoeders nv had in 1988 een kapitaal van 200 miljoen fr. en 1,6 miljoen fr. reserves. De omzet bedroeg 5 miljard fr. en de winst 25 miljoen fr. Er waren 97 tewerkgestelden.

Cloet had in 1988 120 miljoen fr. kapitaal en 13 miljoen fr. reserves. De omzet bedroeg 2 miljard fr., maar er was een verlies van 28,5 miljoen fr. Het personeelsbestand bedroeg 32 personen.

Omleiding om Lichtervelde

Op 15 februari startte, in opdracht van het Bestuur van Bruggen en Wegen, Direktie te Brugge, de 2e faze van de omleiding om Lichtervelde.

Deze omleiding moet de afschaffing van de spooroverweg in Lichtervelde mogelijk maken. De eerste faze, waarvan de werken in uitvoering zijn, omvatte de bouw van de brug onder de spoorlijn Gent-De Panne. In de tweede faze wordt nu de brug over de spoorlijn Brugge-Kortrijk gebouwd. Daarna zullen in een derde faze de grond- en wegeniswerken uitgevoerd worden voor de eigenlijke omleidingsweg.

De kostprijs van de 2e faze bedraagt 44 miljoen fr.

De uitvoeringstermijn werd bepaald op 200 werkdagen.

Koramic-Terca neemt Nederlands bedrijf over

De Koramic-Terca Groep heeft een principepakkoord afgesloten tot overname van de Nederlandse Zilver schoon Grond- en Kleibeheer bv, bedrijf gevestigd te Ewijk nabij Nijmegen.

Zilver schoon bv is één van de belangrijkste grondstoffenleveranciers in Nederland, ondermeer van klei voor de keramische industrie.

Door deze overname verstevigt de Koramic-Terca Groep haar vertikale integratie.

Koramic-Terca is één van de belangrijkste Europese producenten van keramische bouwmaterialen en heeft 34 produktie-eenheden gespreid over België, Frankrijk en Nederland.

De totale tewerkstelling van de groep bedraagt meer dan 2.000 mensen.

Charter 99

De Kamers voor Handel en Nijverheid van Kortrijk en Roeselare hebben in januari jongstleden 'Charter 99 - Een strategie voor het Zuid-West-Vlaanderen van 2000' aan het publiek voorgesteld. Gedurende twee jaar werkte de groep Vera aan dit strategisch plan.

Het plan is de weerslag van een 'marketing'-studie over de eigen streek, ten behoeve van de eigen bedrijfsleiders.

Uit de studie werden enkele prioriteiten voor de nabije toekomst weerhouden. Daarbij wordt vooral rekening gehouden met het eigen dynamisme en de groeikracht vanuit de streek zelf. De eigen krachten moeten geoptimaliseerd worden.

Ook de kommunikatie tussen de bedrijven, de innovatie van de produkten en de upgradering van de arbeidskrachten zijn daarbij belangrijk.

Nieuw bedrijfsgebouw Kathy

De chocoladefabriek Kathy te Brugge nam onlangs een nieuw bedrijfsgebouw in dienst op de industriezone P. Vandamme. In deze nieuwe gebouwen van 9.000 m² verpakt de dochtermaatschappij Quality Price Chocolats de produkten.

De firma Kathy legt zich toe op de produktie van in hoofdzaak pralines. Zij bevoorraadt dagelijks 80 winkels. Op een jaarproduktie van 3,5 miljoen kg gaat 60 à 70% naar het buitenland. Frankrijk is daarbij goed voor 10 ton, de USA voor 0,5 ton.

De verpakking geschiedt door een computergestuurde robot met optische kamera's. Deze robot werd speciaal voor het bedrijf ontworpen. De investering bedroeg 45 miljoen fr.

De omzet bedroeg in 1989 ruim 600 miljoen fr. Opmerkelijk is dat er, sinds 5 jaar, een jaarlijkse omzetsijging van 100 miljoen genoteerd kan worden. De tewerkstelling bestond eind 1989 uit 90 vaste medewerkers en 80 interims. Begin 1990 kwamen er 20 personeelsleden in vast dienstverband bij.

Publikaties Wer/Wes/Gom - West-Vlaanderen

Uitgaven Wer en Gom - West-Vlaanderen

- O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland, 1955.*
O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland, 1955.*
G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957.*
West-Vlaanderens economische groei, 1965, 172 blz.*
Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1978.*
Repertorium Toeleveranciers (2e druk) - Kunststoffen en Rubber, 1988, 750 fr.
Repertorium Toeleveranciers (2e druk) - Metaalsektor, 1986, 750 fr.*
Repertorium Toeleveranciers - Sektor elektrotechniek, 1987, 750 fr.
Biotechnologisch Repertorium voor Vlaanderen, 1987, 1.500 fr.

Reeks Wes (BTW en port inbegrepen)

- 1 G. Declercq & O. Vanneste, Het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz.*
- 2 O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij, 1959, 358 blz.*
- 3 O. Vanneste & P. Hovart, La pêche Maritime Belge, 1959, 358 pp.*
- 4 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge, 1961, 463 blz.*
- 5 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende, 1962, 444 blz., 297 fr.
- 6 O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962, 256 blz.*
- 7 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare, 1963, 336 blz.*
- 8 J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 184 fr.
- 9 J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 184 fr.
- 10 O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964, 189 blz.*
- 11 M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz.*
- 12 O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 297 fr.
- 13 O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt, 1968, 410 blz., 297 fr.
- 14 J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 297 fr.
- 15 M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332 blz.*
- 16 N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 297 fr.
- 17 N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 297 fr.
- 18 J.M.I. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 184 fr.
- 19 R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 350 fr.
- 20 J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen, 1972, 209 blz., 290 fr.
- 21 N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 509 fr.
- 22 L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman, 1973, 294 blz., 403 fr.
- 23 De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970, 1974, 128 blz., 216 fr.
- 24 Symarindus. De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering, 1977, 448 blz., 682 fr.
- 25 P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde toespraken, 1980, 816 blz., 910 fr.
- 26 West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220 blz., 445 fr.
- 27 E. Omey, De Zeevisserij, 1981, 256 blz., 500 fr.
- 28 Land- en tuinbouw in West-Vlaanderen, 1982, 400 blz., 774 fr.
- 29 E. Omey, Kwalitatieve discrepanties in de arbeidsallokatie, 1985, 424 blz., 819 fr.

* Uitgeput

Reeks facetten van West-Vlaanderen (BTW en port inbegrepen)

- 1 R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge, 1972, 48 blz.*
- 2 C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf, 1973, 100 blz., 124 fr.
- 3 S. Beernaert, De Watervverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 158 fr.
- 4 Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 92 fr.
- 5 S. Beernaert, De watervverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 151 fr.
- 6 N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975, 56 blz., 103 fr.
- 7 S. Beernaert, De watervverontreiniging in het hydrografisch bekken van de Leie en de Schelde, 1975, 88 blz., 151 fr.
- 8 De Haven van Brugge-Zeebrugge na de chunnel, 1975, 80 blz., 151 fr.
- 9 P. Boerjan, De toeristische statistiek in België, 1976, 84 blz., 151 fr.
- 10 S. Beernaert e.a., Waterbeleid in West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 124 fr.
- 11 J. Theys, Evolutie van de werkloosheid in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz., 177 fr.
- 12 S. Beernaert, De algemene waterbevoorrading van West-Vlaanderen, 1978, 40 blz., 82 fr.
- 13 Prognose van de bevolking en actieve bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48 blz., 105 fr.
- 14 P. Boerjan, De ontwikkeling van het vakantiedrag van de Belgische bevolking, 1978, 124 blz., 255 fr.
- 15 Prognose van het aantal gezinnen en raming van de huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 129 fr.
- 16 Terreinbehoeften voor Tewerkstelling, Toerisme en Rekreatie in West-Vlaanderen, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 17 Milieuzorg in West-Vlaanderen, 1979, 76 blz., 159 fr.
- 18 Infrastrukturele behoeften, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 19 Strukturaalanalyse van de textielnijverheid in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz., 285 fr.
- 20 Zeebrugge en de maritimisering van zijn achterland, 1981, 120 blz., 248 fr.
- 21 Strukturaalanalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen, 1982, 156 blz., 314 fr.
- 22 Strukturaalanalyse van de voedingsnijverheid in West-Vlaanderen, 1983, 120 blz., 248 fr.
- 23 Onderzoek naar de mogelijkheden tot inbreiding in vijf Westvlaamse gemeenten, 1983, 104 blz., 211 fr.
- 24 Vakantie van de Belgen in 1982, 1984, 192 blz., 381 fr.
- 25 Financiële analyse van de Westvlaamse industriële ondernemingen, 1984, 56 blz., 124 fr.
- 26 Studie ter voorbereiding van een geïntegreerde aktie voor de Westhoek, 1986, 116 blz., 280 fr.
- 27 Marktstrategie voor de Britse toeristische markt, 1986, 176 blz., 600 fr.
- 28 Huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1985-95, 1987, 76 blz., 175 fr.
- 29 Het kanaal Zeebrugge-Merendree, Sociaal-economische verantwoording en milieu-effectenrapportering, 1987, 112 blz., 250 fr.
- 30 Masterplan ter renovatie van de haven van Oostende, 1988, 36 blz., 95 fr.
- 31 Een vernieuwd toeristisch aanbodbeleid voor West-Vlaanderen, 1988, 32 blz., 85 fr.
- 32 Ready for the tunnel, 1988, 36 blz., 154 fr.
- 33 Hoevertoerisme in de Westhoek, 1989, 88 blz., 226 fr.
- 34 Telekommunikatie morgen - Telematicadiensten en ISDN-netwerk, 1990, 28 blz., 95 fr.

Rapporten Toeristisch Onderzoek (TO)

Abonnement TO 1990: 2.000 fr. (BTW en port inbegrepen).
Buitenland: 1.621 fr. (port en kosten inbegrepen).

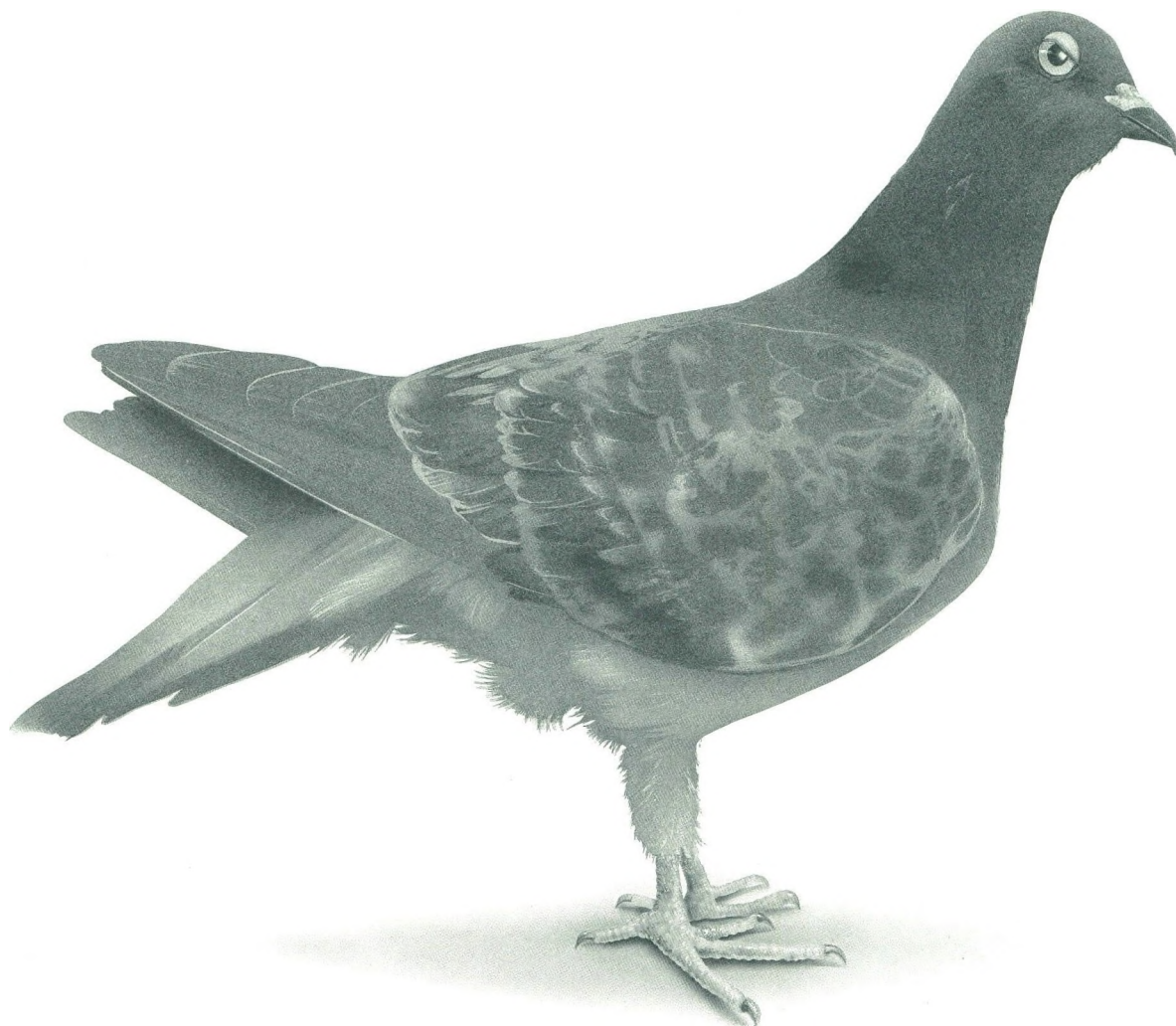
- 123 Het toeristisch prijsindexcijfer van de Belgische Kust, 1989, 22 blz.
124 Toeristische Index WES Kust en Achterland 1989, 1989, 10 blz.

Tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt'

Abonnement 1990: 365 fr. (BTW en port inbegrepen).
Buitenland: 550 fr. (port en kosten inbegrepen).

Steunende leden ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van het jaar, de reeks 'TO' uitgezonderd.
België 1990: 825 fr. (BTW inbegrepen).
Buitenland: 1.100 fr. (port en kosten inbegrepen).

Ver vliegen. Hoog vliegen. En aankomen...

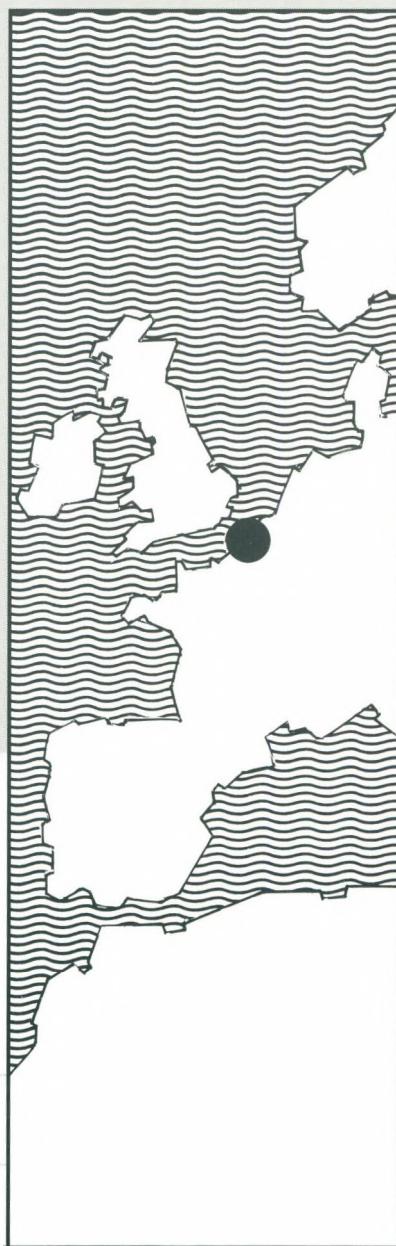
Dat is het programma van de toekomstgerichte ondernemer, in een groeiend bedrijf, in een Europees perspectief. INVESTCO kan U hiervoor krachtige middelen bezorgen. Wij verstrekken kapitaal, tijdelijk of permanent. En vanuit een lange ervaring en professionele kennis geven wij ook kostbare wenken. In het hoog en ver vliegen kunnen alle middelen baten. Naast deze van Investco ook die van BeneVent, MezzaFinance of InvestcoTrust. Wij kunnen

U beschermen tegen roofvogels. Wij willen ook graag zorgen voor fusie-partners. En wij wensen U alvast een succesvolle, behouden vlucht!

 INVESTCO
Kapitaal voor toekomstgerichte ondernemers.

If you think North Sea think ZEEBRUGGE

ZEEBRUGGE PORT AUTHORITY

L. Coiseaukaai 2 - 8000 Brugge
Tel. (050) 44 42 11 Telex 81201
Telefax (050) 44 42 24